

Nokia 9500 Communicator kasutusjuhend

KINNITUS

"Meie, NOKIA CORPORATION kinnitame ja kanname ainuisikulist vastutust selle eest, et meie toode RA-2 vastab Nõukogu Direktiivi 1999/5/EC nõuetele. Vastavuskinnituse koopia (Declaration of Conformity) leiate aadressilt www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/".

Copyright © 2004-2005 Nokia. Kõik õigused kaitstud.

Käesoleva dokumendi sisu osaline või täielik kopeerimine, üleandmine, levitamine või salvestamine üksõik millises vormis ilma Nokia kirjaliku loata on keelatud.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on ja Pop-Port on Nokia Corporation kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid. Teised siinmainitud toote- ja firmade nimed võivad olla nende omanike vastavad kaubamärgid või ärinimed.

Nokia tune on Nokia Corporation'i helimärk.

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd (c) 1998-2004. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

This software is based in part of the work of the FreeType Team. This product is covered by one or more of the following patents: United States Patent 5,155,805, United States Patent 5,325,479, United States Patent 5,159,668, United States Patent 2232861 and France Patent 90 05712.

Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

KÄESOLEVA TOOTE KASUTAMINE MISTAHES VIISIL, MIS VASTAB MPEG-4 VISUAL STANDARDILE ON KEELATUD, VÄLJA ARVATUD JUHUL, KUI SELLE KASUTAMINE ON OTSESELT SEOTUD (A) ANDMETE VÕI INFORMATSIOONIGA (i) MIS ON TASUTA LOODUD TARBIJA POOLT JA TASUTA OMANDATUD TARBIJALT, KES SEEGA EI TEGUTSE ÄRIÜHINGUS NING (ii) KASUTAMISEKS AINULT ISIKLIKUL OTSTARBEL NING (B) MUUL OTSTARBEL SPETSIAALSELT SELLEKS PUHUKS VÄLJASTATUD MPEG LA,LLC LITSENTSI ALUSEL.

Nokia töösuunaks on pidev arendustöö. Nokia jätab endale õiguse paranduste ja muudatuste tegemiseks käesolevas dokumendis kirjeldatud toodete osas ilma sellekohase eelteavituseta.

Nokia ei ole ühelgi juhul vastutav andmete või sissetulekute kaotuse ega eriliste, juhuslike, otseste ega kaudsete kahjude eest, sõltumata nende tekkimise viisist.

Selle dokumendi sisu on ära toodud "nagu on". Kui seadus ei määra teisiti, ei anta mingeid garantiisid, ei otseseid ega kaudseid, sealhulgas, kuid mitte piiratud kaudsete garantiidega seoses kaubandusliku sobivusega või sobivusega teatud otstarbeks, seoses selle dokumendi õigsuse, usaldatavuse või sisuga. Nokia jätab endale õiguse mistahes hetkel muuta käesolevat dokumenti või see tühistada ilma sellest eelnevalt teavitamata.

Mõnede toodete kättesaadavus võib piirkonniti erineda. Küsige oma lähimalt Nokia edasimüüjalt.

Ekspordijärelevalve

Käesolev seade võib sisaldada tooteid, tehnoloogiaid või tarkvara, millele rakendub USA ja teiste riikide ekspordiseadus. Seadusevastane väljavedu on keelatud.

FCC (Föderalse Sidekomisjoni) / INDUSTRY CANADA (Kanada Tööstusmäärustiku) MÄRKUS

Seade võib tekitada tele- ja raadiosidehäireid (nt seadme kasutamisel vastuvõtja vahetus läheduses). Kui häirete tekkimist ei ole võimalik vältida, võib FCC või Industry Canada nõuda telefoni kasutamise lõpetamist. Abi saamiseks pöörduge lähimasse teenindusfirmasse. Käesolev seade vastab FCC määrustiku 15. osale. Seadme kasutamine on lubatud vaid tingimusel, et see ei põhjusta kahjulikke häireid.

9230570/4. väljaanne

CE 168

Sisukord

Ohutuse tagamiseks.....	6
TEAVE SEADME KOHTA.....	6
VÕRGUTEENUSED.....	7
Ühismälu.....	7
Lisatarvikud, akud ja laadijad.....	7

1. Kuidas alustada.....	8
SIM-kaardi, aku ja mälukaardi paigaldamine.....	8
Aku laadimine.....	9
Seadme sisse- ja väljalülitamine.....	9
Raadiod.....	9
Antennid.....	9
Kasutuskoodid.....	10
Seadme esmakordne sisselülitamine.....	10
Klahvid ja ühenduspesad.....	11
Kommunikaatoriliides.....	11
Ekraan.....	12
Menüüklahv.....	12
Kerimine ja valimine.....	12
Rakenduste ühised toimingud.....	13
Kaantelefon.....	13
Ekraanitähised.....	13
Klahvilukk.....	14
Helitugevuse seadmine.....	14
Mälukaardid.....	14
Seadme abitekstid.....	15
CD-ROMi kasutamine.....	15
Nokia veebitugi.....	15
Müügikomplektis olevad kleebsed.....	15
Andmete ülekandmine teistest seadmetest.....	15

2. Kaantelefon.....	16
Helistamine.....	16
Kõnele vastamine.....	16
Valikud kõne ajal.....	16
Teksti kirjutamine.....	17
Juurdepääs menüüfunktsioonidele.....	17
Messages.....	17
Call register.....	18
Contacts.....	18
Otseteed kontaktide loendis.....	18
Kontaktide otsimine, lisamine ja kustutamine.....	18
Kontaktide seaded.....	19
Kiirvalimine.....	19
Muud funktsioonid.....	19
Profiles.....	19
Settings.....	19
Camera.....	20

3. Desk (Töölaud).....	21
Gruppide haldus.....	21
Uue grupi moodustamine.....	21

4. Telefon.....	22
Helistamine.....	22
Kõnele vastamine.....	22
Kiirvalimine.....	22
Konverentskõne pidamine.....	22
Valitud, vastuvõetud ja vastamata kõnede vaatamine.....	23
DTMF-toonide saatmine.....	23
Vallasrežiimi profiili määramine.....	23
Suunamine.....	23
Kõnepiirang.....	24
Kõne-, võrgu- ja telefoniliini seaded.....	24
Kõneseaded.....	24
Võrguseaded.....	24
Keerukamad seaded.....	24
Kõnepostkasti seaded.....	25
Log.....	25

5. Messaging (Sõnumid).....	26
Sõnumikeskus.....	26
Sõnumite kirjutamine ja lugemine.....	26

Sõnumite haldamine.....	27
Mälu täitumise vältimine.....	27
E-post.....	27
Töötamine sidus- või vallasrežimis.....	27
Interneti-ühenduse vahetamine.....	27
E-kirjade kirjutamine ja saatmine.....	28
Saatmissuvandid.....	28
E-posti allalaadimine.....	28
E-kirja lugemine ja kirjale vastamine.....	29
E-kirja manused.....	29
E-kirjale vastamise ja kirja kuvamise eelistused.....	29
E-posti konto seaded.....	29
Tekstsõnumid.....	30
Tekstsõnumi saatmiseseaded.....	31
Tekstsõnumile vastamine.....	31
Tekstsõnumi seaded.....	31
Sõnumikeskuse seadete muutmine.....	32
SIM-kaardi sõnumite haldamine.....	32
Piltsõnumid.....	32
Multimeediumsõnumid.....	32
Multimeediumsõnumite koostamine ja saatmine.....	32
Multimeediumsõnumi vastuvõtmine.....	33
Multimeediumsõnumi konto seaded.....	34
Faks.....	34
Faksi edastusseaded.....	34
Saabunud faksi salvestamine.....	34
Faksiseadete muutmine.....	34
Fakside vastuvõtmine pollimise teel.....	35
Erinevat tüüpi sõnumid.....	35
Võrgulogo vastuvõtmine.....	35
Helina vastuvõtmine.....	35
Häälestussõnumi vastuvõtmine.....	35
E-kirja teate vastuvõtmine.....	35
Parooliga kaitstud sõnumi avamine.....	35
Järjehoidja-sõnumi vaatamine.....	35
Häälestussõnumi andmete vaatamine.....	36
Seadete ümbernimetamine.....	36
Täiendsete vastuvõtmine.....	36
Kärjeteateteenus.....	36

6. Veeb.....	37
Veebi sirvimine.....	37
Failide salvestamine.....	37
Failide allalaadimine.....	37
Präänikud.....	37
Veebilehde taasavamine.....	38
Vahemälu tühjendamine.....	38
Järjehoidjate haldamine.....	38
Brauseri seaded.....	38
Klahvide otsevalikud brausimisel.....	39

7. Contacts (Kontaktid).....	40
Kontaktkaartide haldus.....	40
Kontaktkaardi muutmine.....	40
Kontaktkaardi mallide koostamine ja muutmine.....	41
Teie enda kaart.....	41
Kontaktkaartide saatmine.....	41
Kontaktkaardi saatmine.....	41
Kontaktgruppide koostamine ja muutmine.....	42
SIM-kaardile salvestatud kontaktide haldamine.....	42
Kontaktide kopeerimine ja teisaldamine teistesse andmebaasidesse.....	42
Kontaktkaardi seaded.....	42

8. Dokumendid.....	44
Töötamine dokumentidega.....	44
Dokumentide vormindamine.....	44
Objektide lisamine ja redigeerimine.....	45
Tabelite vaatamine.....	45
Mallide kasutamine.....	45

9. Sheet (tabelarvutus).....	46
Töövihikud.....	46

Sisukord

Töötamine töövihikutega.....	46
Töötamine lahtritena.....	46
Diagrammilehtede loomine ja muutmine.....	47
Funktsioonide loetelu.....	47

10. Esitlused.....51

Esitluste vaatamine.....	51
Slaidiseansi vaatamine.....	51
Slaidiseansside näitamine andmeprojektoriga.....	51
Esitluste loomine.....	51
Tabelite lisamine.....	52
Töötamine erinevate vaadetega.....	52
Liigendusvaade.....	52
Märkmevaade.....	52
Juhtslaidi vaade.....	52

11. Kalender.....53

Kalendrikirje koostamine.....	53
Kalendri ikoonid.....	53
Kalendrikirjete haldamine.....	54
Kalendriseaded.....	54
Kalendrivaated.....	54
Kuuülevaade.....	54
Nädalaülevaade.....	54
Päevaülevaade.....	55
Nädala ajakava.....	55
Aastaülevaade.....	55
Tähtpäevade ülevaade.....	55
Ülesanded.....	55
Kalendrifailid.....	55

12. File manager (Failihaldur).....56

Failide ja kaustade haldamine.....	56
Mälukaardi turve.....	56

13. Kaamera ja fotod.....58

Kaamera.....	58
Pildistamine.....	58
Videolõigu salvestamine.....	58
Kaameraseaded.....	58
Pildid.....	59
Piltide vaatamine.....	59
Piltide redigeerimine.....	59
Pildifailide haldamine.....	59

14. Control panel (Juhtpaneel).....60

General.....	60
Date and time.....	60
Regional settings.....	60
leht Time.....	60
leht Date.....	60
leht Numbers.....	60
leht Currency.....	61
Device language.....	61
Klahv My own.....	61
Ekraan.....	61
Wallpapers.....	61
Enhancement settings.....	61
Data management.....	61
Application manager.....	62
Installiseadete muutmine.....	62
Java-rakenduste turvaseadete määramine.....	62
Camera folders.....	62
Backup.....	62
Memory.....	62
Messaging tools.....	63
Telephone.....	63
Profiilide seaded.....	63
SIM-kaardi pääsuprofil.....	63
Andme- ja faksikõnede suunamine (võrguteenus).....	64
Andme- ja faksikõnede piirangud (võrguteenus).....	64
Messaging.....	64
Service message.....	64
Connections.....	65
Wireless LAN.....	65
Raadioside-kohtvõrgu seadete määramine.....	65
Interneti-põhipöördupunkt loomine WLANi jaoks.....	65

Cable setup.....	65
RealPlayer settings.....	66
Restore default IAP.....	66
Security.....	66
Device security.....	66
Seadme lukustusseadete määratlemine.....	66
PIN-koodi seadete määratlemine.....	67
Piiranguparooli muutmine.....	67
Certificate manager.....	67
Sertifikaatide haldus.....	67
Extras.....	68
About product.....	68
Location privacy.....	68
Location request log.....	68
HP printer selection.....	68
Service command editor.....	68
Internet setup.....	68
Interneti-pöördupunkt häälestamine.....	68
Interneti-pöördupunkt täiendavate seadete konfigureerimine.....	69
leht IP configuration.....	69
leht Proxies.....	69
leht Data call.....	69
leht Script.....	69
leht Other.....	69
Interneti-pöördupunkt ülesseadmine WLANi jaoks.....	70
Interneti-pöördupunkt täiendavate seadete konfigureerimine.....	70
EAP-moodulid.....	71
Interneti-ühenduse seadete määramine.....	72
Interneti-pöördupunkt valimine.....	72

15. Meediumirakendused.....73

RealPlayer.....	73
Meediumilõikude mängimine.....	73
Meediumi helitugevuse seadmine.....	73
Meediumilõikude saatmine.....	73
Music player.....	74
Muusika kuulamine.....	74
Muusikapalade haldamine.....	74
Muusika saatmine.....	74
Diktofon.....	74
Diktofoni avamine.....	75
Telefonikõne või häälmeldetuletuse salvestamine.....	75
Helisalvestise mängimine.....	75
Helisalvestise saatmine.....	75

16. Calculator (Kalkulaator).....77

Arvutamine.....	77
Teaduskalkulaatori kasutamine.....	77
Arvude salvestamine mälu.....	77
Kalkulaatori numbrivormingu seadmine.....	77

17. Clock (Kell).....78

Maailmakella kasutamine.....	78
Funktsiooni Alarm clock kasutamine.....	78
Äratused ja meeldetuletused.....	78
Linnad ja riigid.....	78
Linnade vahetamine.....	78
Linnade otsimine maailmakaardilt.....	78
Riikide loendi koostamine ja muutmine.....	79
Linnade loendi koostamine ja muutmine.....	79

18. Andme- ja tarkvarahaldus.....80

Data mover.....	80
Backup.....	80
Data transfer.....	81
Sync.....	81
Nokia PC Suite.....	82
Rakenduste ja tarkvara installimine.....	82
Symbian-tarkvara installimine.....	82
Java™-rakenduste installimine.....	83
Java.....	83
Java MIDP.....	83
Java PP.....	83

19. Ühenduvus.....84

Sisukord

WLAN.....	84
Juhuvõrgu häälestamine.....	84
Kaabelühendus.....	84
IP passthrough (IP-kanal).....	84
Bluetooth.....	84
Bluetoothi seaded.....	85
Andmeedastus Bluetoothiga.....	85
Andmete vastuvõtt Bluetoothiga.....	85
Seadmete sidumine.....	85
SIM-kaardi pääsuprofiil.....	86
Bluetooth-ühenduse lõpetamine.....	86
Bluetooth-ühenduse oleku vaatamine.....	86
Infrapuna.....	86
Modem.....	86
Printimine.....	87
Prindisuvandite määramine.....	87
Lehekülje vormingu määratlemine.....	87
Prinditõrked.....	87
Mobiilsete prindiseadete haldamine.....	88
Kaugkonfigureerimine (võrguteenus).....	88
Uue konfiguratsiooniserveri profiili loomine.....	88
Andmesideühendused.....	89
Mobiilside kohtvõrk (WLAN).....	89
Pakettandmeside (GPRS).....	89
Kiired andmesidekõned (high-speed circuit switched data, HSCSD).....	90
GSM-andmekõned.....	90
Ühendushaldur.....	90
20. Seadme isikupärastamine.....	91
Esipaneeli klaviatuurimati vahetamine.....	91
Paneeli valikuklahvid.....	92
21. Otsevalikud.....	93
Üldised otsevalikud.....	93
Rakenduspõhised otsevalikud.....	94
22. Andmeedastus.....	99
Müra.....	99
Rändlus (roaming).....	99
Staatiline elekter.....	99
Surnud alad ja signaalikaod.....	99
Signaali nõrgenemine.....	99
Nõrk signaal.....	99
Akuteave.....	100
HOOLDUS JA KORRASHOID.....	101
Täiendav ohutusteave.....	102
Kasutuskeskkond.....	102
Meditsiiniline aparatuur.....	102
Südamestimulaatorid.....	102
Kuldeaparaadid.....	102
Sõidukid.....	102
Plahvatusohtlik piirkond.....	102
Hädaabikõned.....	102
Sertifitseerimisinfo (SAR).....	103
KÄESOLEV SEADE VASTAB RAHVUSVAHELISTELE RAADIOSAGEDUSLIKU KIIRGUSE PIIRNORMIDELE.....	103
Register.....	104

Ohutuse tagamiseks

Lugege läbi järgnevad lihtsad juhised. Juhiste mittejärgimine võib olla ohtlik või seadusevastane. Seadmes on nii GSM- kui WLAN-raadio. Seadme väljalülitamine seadme kaanel paikneva toitenupuga lülitab ka mõlemad raadiod välja. Pange tähele, et seadme väljalülitamine või selle kasutamine autonoomses režiimis ei takista uue WLAN-ühenduse loomist. Jälgige seejuures, et WLAN-ühenduse loomine ja kasutamine poleks vastuolus kehtivate ohutusnõuetega. Täiendavat teavet leiate täielikust kasutusjuhendist.

SISSELÜLITAMINE

Kui mobiiltelefoni kasutamine on keelatud või kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi, ärge seadet sisse lülitage.

OHUTU LIIKLEMINE

Järgige kõiki kohalikke seadusi. Mõlemad käed peavad olema vabad auto juhtimise jaoks. Sõiduki juhtimisel tuleb esmajoones mõelda sõiduturvalisusele.

HÄIRED

Kõiki mobiilsideseadmeid võivad mõjutada häired, mis põhjustavad tõrkeid seadme töös.

HAIGLAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA

Pidage kinni kõigist eeskirjadest. Meditsiinilise aparatuuri läheduses lülitage seade välja.

LENNUKIS LÜLITAGE SEADE VÄLJA

Pidage kinni kõigist eeskirjadest. Mobiilsidevahendid võivad tekitada häireid lennuki juhtimissüsteemides.

TANKLAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA

Ärge kasutage seadet tanklas. Ärge kasutage seadet kütuse ega kemikaalide lähedal.

LÕHKAMISTÖÖDE PIIRKONNAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA

Pidage kinni kõigist eeskirjadest. Ärge kasutage seadet piirkonnas, kus pannakse toime lõhkamisi.

KASUTAGE MÕISTLIKULT

Kasutage seadet normaalasendis, nagu seda on kirjeldatud toote dokumentatsioonis. Antenni pole soovitatav põhjusega puudutada.

PROFESSIONAALNE TEENINDUS

Toodet võib paigaldada ja remontida üksnes vastava kvalifikatsiooniga spetsialist.

LISASEADMED JA AKUD

Kasutage ainult heakskiidetud lisaseadmeid ja akusid. Ärge ühendage tooteid, mis ei seadmega ei ühildu.

NIISKUSKINDLUS

Seade ei ole niiskuskindel. Hoidke seade kuiv.

VARUKOOPID

Ärge unustage tegemast kõikidest telefoni salvestatud olulistest andmetest varukoopiaid või kirjalikke märkmeid.

TEISTE SEADMETEGA ÜHENDAMINE

Mobiilsidevahendi ühendamisel teiste seadmetega tutvuge nende seadmete kasutusjuhendites toodud ohutusnõuetega. Ärge ühendage tooteid, mis ei seadmega ei ühildu.

HÄDAABI VÄLJAKUTSE

Kontrollige, et seadme helistamisfunktsioon oleks sisse lülitatud. Ekraani puhastamiseks ja ooterežiimi pöördumiseks vajutage vajalik arv kordi klahvi . Sisestage hädaabi telefoninumber ja vajutage . Teatage oma asukoht. Ärge katkestage kõnet enne, kui selleks on luba antud.

TEAVE SEADME KOHTA

Käesolevas juhendis kirjeldatud mobiilsidevahendiga töötamine on heakskiidetud EGSM900/GSM1800/GSM1900 võrgus. Võrkude kohta saate täiendavat teavet oma teenusepakkujalt.

Käesoleva seadme funktsioonide kasutamisel pidage kinni kõigist seadustest ja austage teiste isikute privaatsust ning seaduslikke õigusi.

Hoiatus: Ärge lülitage seadet sisse, kui mobiilsideseadmete kasutamine võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi.

■ VÕRGUTEENUSED

Telefoni kasutamiseks peab kasutama mobiilside teenusepakkuja teenust. Paljude käesoleva seadme funktsioonide töötamine sõltub mobiilsidevõrgu võimalustest. Kõik võrgud ei pruugi võrguteenuseid toetada või tuleb enne võrguteenuse kasutamist oma teenusepakkujalt eelnevalt tellida. Vajadusel varustab teenusepakkuja teid võrguteenuse kasutamiseks täiendavate juhistega ning annab teada teenuste hinnad. Mõnes võrgus võivad kehtida võrguteenustele piirangud, mis mõjutavad teenuse kasutamist. Näiteks ei pruugi mõni võrk toetada kõiki keeleomaseid märke või teenuseid.

Samuti võib teenusepakkuja teatud teenused seadmes blokeerida või aktiveerimata jätta. Sellisel juhul ei näe te neid seadme menüüs. Täiendavat teavet saate oma teenusepakkujalt.

Käesolev seade toetab TCP/IP-protokolle kasutavaid WAP 2.0 protokolle (HTTP ja SSL). Mõni funktsioon, nagu näiteks multimeediumsõnumid ja veebibrauser vajab, et võrk toetaks vastavaid tehnoloogiaid.

■ Ühismälu

Ühismälu kasutavad järgmised funktsioonid: kontaktid, tekstisõnumid, multimeediumsõnumid, helinad, helifailid, kalendrimärkmed ja ülesanded, erinevates rakendustes salvestatud failid (näiteks Office'i dokumendid, pildid, helifailid ja videolõigud) ning allalaaditud rakendused. Nende funktsioonide kasutamine võib vähendada teiste ühismälu kasutavatele funktsioonidele saadaval olevat mälumahtu. Näiteks võib suure hulga piltide salvestamine enda alla võtta kogu vaba mälu. Kui üritate kasutada mõnd ühismälu funktsiooni, võib seadme ekraanile ilmuda teade, et mälu on täis. Jätkamiseks tuleb ühismälust kustutada osa andmeid või kirjeid.

■ Lisatarvikud, akud ja laadijad

Enne laadija ühendamist seadmega kontrollige laadija mudelinumbrit. Käesoleva seadme toiteallikaks on laadijad ACP-12, AC-1 ja LCH-12.

Hoiatus: Kasutage ainult Nokia poolt antud mudeli jaoks heakskiidetud akusid, laadijaid ja lisaseadmeid. Vastasel korral võivad kaotada kehtivuse seadme nõuetelevastavus ja seadmele antud garantii ning võib tekkida ohtlik olukord.

Heakskiidetud lisavarustuse kohta saate teavet müügiesindusest. Lisavarustuse lahtiühendamisel tõmmake alati pistikust, mitte juhtmest. Mobiilsidevahend ja selle lisaseadmed võivad sisaldada väikeseid detaile. Hoidke need väikelaste käeulatuses eemal.

1. Kuidas alustada

Kommunikaator Nokia 9500 pakub paljusid tööks hädavajalikke rakendusi, näiteks e-posti, kontoritarkvara, veebibrauserit ning paindlikku ja kiiret võrguühendust raadioside-kohtvõrgu (WLAN) või EGPRS-i (EDGE) vahendusel.

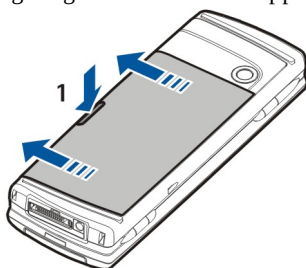
■ SIM-kaardi, aku ja mälukaardi paigaldamine

Hoidke SIM-kaardid väikelaste käeulatuses eemal. SIM-kaardi teenuste ja nende kasutamise kohta saate teavet SIM-kaardi väljastajalt. SIM-kaarte väljastavad teenusepakkujad, võrguoperaatorid ja muud varustajad.

Kasutage seadmes vaid ühilduvaid multimeediakaarte (MMC). Muud kaardid, näiteks kaart Secure Digital (SD), ei mahu MMC-kaardipessa ega ühildu seadmega. Mitteühilduva mälukaardi kasutamine võib rikkuda nii mälukaardi kui ka seadme ning ühildumatule mälukaardile salvestatud andmed.

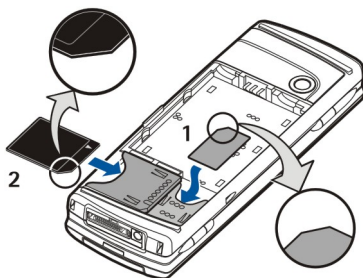
1. Enne aku eemaldamist lülitage seade alati välja ja eraldage laadija.

Pöörake seadme tagakülj enda poole ja vajutage tagakaane lukustusnuppu (1), seejärel lükake kaant noole suunas.

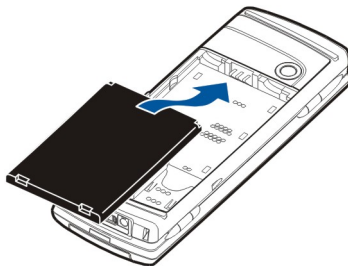
2. Asetage SIM-kaart SIM-kaardi süvendisse (1).

Kontrollige, et SIM-kaardi kaldnurk ja kaardi kullavärvi klemmid jääksid allapoole. Enne SIM-kaardi paigaldamist või eemaldamist eemaldage seadmest aku.

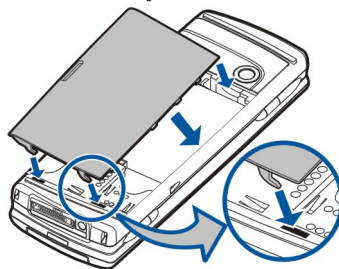

Kui teil on mälukaart, asetage mälukaart mälukaardipessa (2). Kontrollige, et mälukaardi kaldnurk jääks SIM-kaardi süvendi poole ja kaardi kullavärvi klemmid allapoole. [Vt "Mälukaardid", lk 14.](#)

3. Paigaldage aku. Seadke aku kullavärvi klemmid seadme akusüvendi klemmidega kohakuti.

4. Sobitage taganaane kinnitused vastavatesse süvenditesse ja lükake kaas kinni.

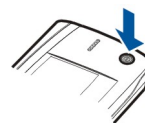
Näpunäide: Kui aku on ühendatud, kuid seade ei käivitu, vajutage toitenuppu.

■ Aku laadimine

1. Ühendage laadija seinakontakti.
 2. Ühendage toitejuhe seadme põhjal olevasse pessa. [Vt Joon Klahvid ja ühenduspesad, lk 11.](#) Akuindikaator hakkab rulluma. Kui aku on täiesti tühi, võib akuindikaatori rulluma hakkamine mõni minut aega võtta.
Laadimise ajal saab seadet kasutada.
 3. Kui aku on täis laetud, siis rullumine peatub. Eraldage laadija kõigepealt seadmest ja siis seinakontaktist.
- Kui aku on liiga tühi, et seadet töös hoida, lülitab see ennast ise välja. Kui kaanetelefon välja lülitub, võib kommunikaatoriliides siiski teatud aja jooksul edasi töötada.

■ Seadme sisse- ja väljalülitamine

1. Seadme sisselülitamiseks hoidke all toitenuppu.

2. Kui seade küsib PIN-koodi või turvakoodi, vajutage **OK**.
3. Seadme väljalülitamiseks hoidke all toitenuppu.

Näpunäide: Kui telefon sisse lülitada, võib see tuvastada SIM-kaardi tarnija ja määratleda automaatselt õiged tekst- ja multimeediumsõnumi ning GPRS-i seaded. Kui seda ei toimu, võtke seadete saamiseks ühendust teenusepakkujaga.

Kommunikaatoriliides käivitub pärast aku ühendamist esimesena. Pärast aku ühendamist ei saa kaanetelefoni kohe sisse lülitada; kõigepealt peab kommunikaatoriliides käivituma.

Näpunäide: Kui aku on ühendatud, kuid seade ei käivitu, vajutage toitenuppu.

Kui seadmes puudub SIM-kaart või kui aktiveeritud on profiil **Offline**, saab kommunikaatoriliidest kasutada ka ilma telefonifunktsioonita.

■ Raadiod

Seadmes on nii GSM- kui WLAN-raadio. Seadme väljalülitamine seadme kaanel paikneva toitenupuga lülitab ka mõlemad raadiod välja.

Pange tähele, et seadme väljalülitamine või selle kasutamine autonoomses režiimis ei takista uue WLAN-ühenduse loomist. Jälgige seejuures, et WLAN-ühenduse loomine ja kasutamine poleks vastuolus kehtivate ohutusnõuetega.

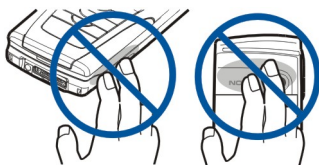
[Vt "Vallasrežiimi profiili määramine", lk 23.](#)

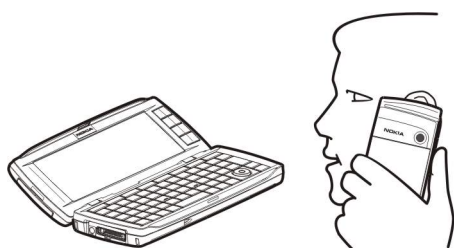
■ Antennid

Teie mobiilsidevahendil on kaks sisemist antenni.

Märkus: Nagu teistegi raadiolaineid edastavate seadmete puhul, ärge puudutage põhjuseta sisselülitatud mobiilsidevahendi antenni. Antenni puudutamine mõjutab kõne kvaliteeti ning võib põhjustada seadme töötamist vajalikust suuremal võimsusel. Kui seadme antenniala kõne ajal mitte katsuda, on antenni tõhusus suurem ning kõne aeg pikeneb.

Joonisel on näidatud seadme normaalasend andmesideühendustel ning tavakõnede puhul, kui seadet hoitakse kõrva ääres.

■ Kasutuskoodid

Seadme ja SIM-kaardi lubamatu kasutamise vältimiseks on mitmeid kasutuskode.

Teil läheb vaja alltoodud pääsukode.

- PIN- ja PIN2-kood — PIN-kood (Personal Identification Number) kaitseb SIM-kaarti omavolilise kasutamise eest; PIN-kood antakse üldjuhul koos SIM-kaardiga. Mõne SIM-kaardiga antakse kaasa PIN2-kood, mis on nõutav teatud funktsioonide, näiteks lubatud valiknumbrite kasutamiseks.
Kui sisestate kolm korda järjest vale PIN-koodi, siis PIN-kood blokeerub ning SIM-kaardi avamiseks tuleb sisestada PUK-kood. Mõne SIM-kaardiga antakse kaasa PIN2-kood, mis on nõutav teatud funktsioonide, näiteks lubatud valiknumbrite, kasutamiseks. Kui teile ei antud neid koodi koos SIM-kaardiga, võtke ühendust SIM-kaardi väljastanud võrguoperaatoriga.
- lukukood — Lukukood kaitseb seadet lubamatu kasutamise eest. Algne lukukood on 12345. Muutke kood ära ning hoidke uut koodi saladuses ning turvalises kohas seadmest eraldi.
- PUK- ja PUK2-kood — PUK-koodi nõutakse blokeeritud PIN-koodi muutmiseks. PUK2-koodi nõutakse blokeeritud PIN2-koodi muutmiseks. Kui teile ei antud neid koodi koos SIM-kaardiga, võtke ühendust SIM-kaardi väljastanud võrguoperaatoriga.
- **Barring password** — Piiranguparooli on vaja kõnepiiranguteenuse kasutamiseks. Vt "[Piiranguparooli muutmine](#)", lk 67.

Seadme rakendused kasutavad paroole ja kasutajanimi kaitseks Interneti ja selle teenuste volitamata kasutamise vastu. Neid paroole muudetakse vastavate rakenduste seadetes.

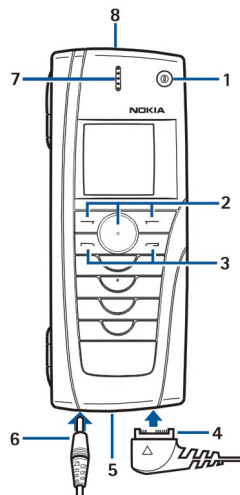
■ Seadme esmakordne sisselülitamine

Seadme esmakordsel sisselülitamisel tuleb määrata mõned põhilised seaded. Vajadusel saab neid hiljem muuta. Avage kate ja järgige kommunikaatori ekraanile kuvatavaid juhiseid.

1. Valige seadme keel ja vajutage **OK**.
2. Valige loendist kodulinn ja vajutage **OK**. Linna leidmiseks linnade loendist sisestage mõned linna esitähed või sirvige loendit juhtnupu või nooleklahvidega. Pange tähele, et õige linna valimine on väga oluline, kuna sellest sõltub kalendrisse salvestatavate meespeade kellaaeg.
3. Määrake kellaaeg ja kuupäev ning vajutage **OK**.
4. Enda kontaktkaardi koostamiseks vajutage **OK**.
5. Sisestage enda kontaktandmed ja vajutage **OK**.
6. Vajutage **OK**.

Seadme esmakordsel sisselülitamisel moodutatakse vaikekaustad, näiteks kaust **C:\My files**, ja alamkaustad. Pange tähele, et kui muudate hiljem seadme keelt, siis kaustade nimed ei muutu.

■ Klahvid ja ühenduspesad

Klahvid ja ühenduspesad

1 — Toitenupp ①.

2 — Juhtnupp, vasak ja parem valikuklahv. Klahvi kohal kuvatud käskluse rakendamiseks vajutage sirvimisklahvi keskosa või vastavat valikuklahvi. Telefoni helitugevust saab kõne ajal seada sirvimisklahviga.

3 — Helistamisklahv (vasakul, ☎), lõpetamisklahv (paremal, ☎).

4 — PopPort™-ühenduspesa USB-kaabli, peakomplekti ja vaegkuuljate lisaseadme ühendamiseks.

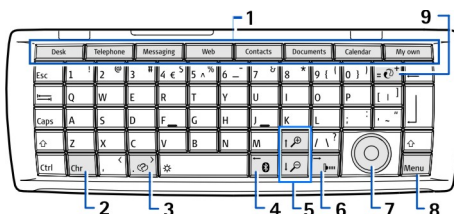
5 — Infrapunaliides ja mikrofoni.

6 — Laadija ühenduspesa.

7 — Kuular.

8 — Vabakäerežiimi ja muude helirakenduste valjuhääldi.

■ Kommunikatoriliides

Kommunikatori klahvistik

1 — Rakendusnupud. Iga nupp käivitab vastava rakenduse, välja arvatud klahv My own, millele saab valida ükskõik millise rakenduse. Klahvi My own programmeerimiseks vajutage Ctrl+My own. Pange tähele, et neid rakendusi saab avada ka rakendusest Desk.

2 — Sümboliklahv (Chr). Avab erisümbolite tabeli. Klahvikombinatsioonide abil valitavate sümbolite ja funktsioonide vaatamiseks vajutage Chr+rohelistega tähistatud klahvi.

3 — Abi klahv. Seadme sisesipkri avamiseks vajutage Chr+☎.

4 — Bluetoothi klahv. Bluetoothi aktiveerimiseks vajutage Chr+☎. Väljalülitamiseks vajutage uuesti Chr+☎.

5 — Suumiklahvid. Chr+suumiklahve vajutades saab muuta tähtede ja ikoonide suurust.

6 — Infrapuna klahv. Infrapuna aktiveerimiseks vajutage Chr+☎. Väljalülitamiseks vajutage uuesti Chr+☎.

7 — Juhtnupp. Loendite sirvimiseks vajutage juhtnupu vasakule, paremale, üles või alla. Allakriipsutatid käsunupu valimiseks või näidatud funktsiooni rakendamiseks vajutage juhtnupu keskosa.

8 — Klahv Menu. Vajutage klahvi Menu menüü avamiseks või mitmelehelises dialoogis järgmisele lehele liikumiseks.

9 — Sünkroonimisklahv. Looge ühendus ja vajutage Chr+☎, et sünkroonida seadme ja PC-arvuti andmeid.

Näpunäide: Menüüdes ja ekraanil liikumiseks, näiteks veebirakenduses, võite kasutada noolekleeve või juhtnupu. Vasakule liikumise nool on Bluetoothi klahvil (4), üles ja alla liikumise nool suumiklahvil (5) ja paremale liikumise nool infrapunaklahvil (6).

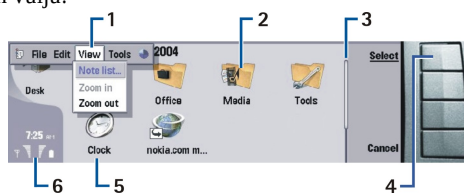

Näpunäide: Valikute tühistamiseks ning dialoogide sulgemiseks vajutage Esc.

Näpunäide: Elementide, näiteks kalendrikirjete ja sõnumite kustutamiseks vajutage tagasilükkeklahvi. Kursorist vasakule jääva märgi kustutamiseks vajutage tagasilükkeklahvi ning kursorist paremale jääva märgi kustutamiseks Shift+tagasilükkeklahvi.

Kommunikaatori ekraan lülitub sisse, kui avate seadme kaane. Ekraanil kuvatakse rakendust, mida viimati kasutasite. Kui kaas sulgeda, lülitub kommunikaatori ekraan välja.

Töölaua põhiaken

1 — Menüü. Menüü avamiseks vajutage klahvi Menu. Menüüs liikumiseks kasutage juhtnuppu. Menüüsuvandi valimiseks vajutage sisestusklahvi.

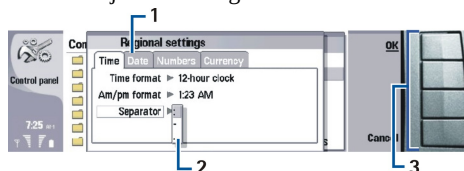
2 — Kaust. Rakendusi, otseteid ja märkmeid saab grupeerida kaustadesse. [Vt "Uue grupi moodustamine", lk 21.](#)

3 — Kerimisriba. Rakenduse **Documents** pikkade failide puhul aitab kerimisriba hinnata näiteks enda asukohta failis ning ka seda, kui suurt osa failist hetkel kuvatakse. Mida pikem on riba, seda suurem on osa, mida te näete.

4 — Käsunupud. Ekraani paremas servas asuvad nupud vastavad käsunuppudele. Pange tähele, et tuhmilt kuvatud käsunuppu ei saa kasutada.

5 — Rakendus. Rakenduse avamiseks funktsioonist **Desk** valige see rakendus ja vajutage klahvi **Open** või sisestusklahvi.

6 — Tähiste ala. Tähiste alal kuvatakse rakenduse ja süsteemiga seonduvat teavet.

Mitmeleheline dialoog

1 — Dialoogilehed. Lehtede vahetamiseks vajutage menüüklahvi.

2 — Valikloend. Valikloendis saab vaadata erinevaid suvandeid ja neid valida.

3 — Käsunupud. Käsunuppe kasutatakse dialoogilehe või valikloendi funktsioonide rakendamiseks.

Kui ekraanil on mitu paneeli, siis on valitud paneel vastavalt markeeritud. Ühelt raamilt teise liikumiseks vajutage tabeldusklahvi.

Näpunäide: Avatud rakenduste vahel valimiseks vajutage Chr+tabeldusklahvi. Tekstis liikumiseks vajutage uuesti Chr+tabeldusklahvi.

Ekraan

Ekraanil võivad olla puuduvad, värvitud või eredad punktid. See on antud tüüpi ekraanidele iseloomulik. Ekraanil võivad mõned pikslid või punktid jääda sisse- või väljalülitatuks. See on normaalne nähtus, mitte viga.

Menüüklahv

Kommunikaatori klavistikul on klahv Menu. Klavh Menu annab juurdepääsu menüüsuvanditele. Olemasolevad suvandid sõltuvad avatud rakendusest. Valitud suvand rakendub elemendile, mis on praegu valitud või avatud. Mitmelehelises dialoogis saab klavhiga Menu ühelt lehelt teisele liikuda.

Kerimine ja valimine

Kommunikaatoriliidesel kursori liigutamiseks ja valikute tegemiseks kasutage nooleklahve või juhtnuppu.

Kommunikaatoriliidesel liikumine

Liikumiseks saab kasutada nelja nooleklahvi. Liikumine tähendab töölaua rakenduste gruppide, rakenduse, teksti või menüü sees üles, alla, vasakule ja paremale liikumist. Juhtnupp töötab sarnaselt nooleklahvidele, kuid lisaks saate juhtnuppu failide avamiseks või allakriipsutatud käsunupu funktsiooni käivitamiseks alla vajutada.

Valikute tegemine

Kursorist vasakule jääva teksti valimiseks hoidke all tõstuklahvi ja vajutage vasakut nooleklahvi, kuni tekst on valitud. Kursorist paremale jääva teksti valimiseks hoidke all tõstuklahvi ja vajutage paremat nooleklahvi, kuni tekst on valitud.

Erinevate objektide, näiteks sõnumite, failide või kontaktide valimiseks vajutage nooleklahvi, üles, alla, vasakule või paremale.

Objektide üksikaaval valimiseks liikuge esmalt esimese objektini, hoidke all klahvi Ctrl, liikuge järgmise objektini ning vajutage selle valimiseks tühikuklahvi.

Kuidas alustada

Failis oleva objekti, näiteks dokumendi manuse valimiseks märgistage objekt.

Tabeli lahtri valimiseks viige kursor soovitud lahtrile. Terve rea valimiseks viige kursor antud rea esimese veeru esimesse lahtrisse ning vajutage tõstuklahvi ja vasakut nooleklahvi. Terve veeru valimiseks viige kursor antud veeru esimesse lahtrisse ning vajutage tõstuklahvi ja üles nooleklahvi.

Rakenduste ühised toimingud

Järgmisi toiminguid saab kasutada paljudes rakendustes:

Avatud rakenduste vahetamiseks vajutage Menu, valige ja valige siis rakendus.

Profiili vahetamiseks vajutage Menu, valige ja leidke vajalik profiil. Profiiliseadete, näiteks helinatooni muutmiseks, valige profiil ja vajutage **Edit**.

Selleks, et aktiveerida profiil teatud ajaks, vajutage Menu, valige ja siis vajalik profiil. Vajutage **Timed** ja määrake aeg (kuni 24 tundi), millal profiil välja lülitub. Lõppemisaja saabudes aktiveerub eelnev profiil, mis ei olnud ajastatud.

Faili salvestamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Save**. Salvestusvalikud sõltuvad kasutatavast rakendusest.

Faili saatmiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Send**. Faili saab saata e-posti, faksi, lühisõnumi ja multimeediumsõnumiga ning infrapuna- ja Bluetooth-ühendusega.

Otsetee lisamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Add to Desk**. Leidke grupp, kuhu soovite otsetee salvestada, ja vajutage **Select**. Kui grupp on valitud, vajutage **OK**. Otseteid saab salvestada näiteks failidele ja veebilehtedele.

Printimiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing**. Te saate prinditavaid objekte eelvaadelda ja muuta nende kujundust.

Lõikamiseks, kopeerimiseks ja kleepimiseks vajutage Menu ja valige **Edit**, **Cut**, **Copy**, **Paste**.

Faili kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Delete**.

Suurendamiseks ja vähendamiseks (suumimiseks) vajutage Menu ja valige **View** > **Zoom**, seejärel valige suumisuund. Suumimiseks võite vajutada Chr+suumiklahve.

Erisümboli sisestamiseks vajutage klahvi Chr.

 Näpunäide: Märgistamata klahvide, näiteks "a" või "o" abil erimärkide loomiseks hoidke all Chr klahvi ja vajutage samaaegselt täheklahvi. Kuvatakse esimest täheklahvile vastavat erimärki. Vajutage veel kord täheklahvi ning esimese märgi asemel kuvatakse teist erimärki, ja nii kuni taas esimese märgi kuvamiseni.

■ Kaanetelefon

Viimativalitud numbrite vaatamiseks vajutage . Leidke number või nimi ja vajutage helistamiseks uuesti .

Kõneposti helistamiseks hoidke all klahvi (võrguteenus).

Saabunud tekstisõnumite vaatamiseks vajutage juhtnuppu paremale.

Kontaktide loendi avamiseks vajutage juhtnuppu alla.

Kaamera aktiveerimiseks vajutage juhtnuppu üles.

Tekstisõnumi kirjutamiseks ja saatmiseks vajutage juhtnuppu vasakule.

Profiili vahetamiseks vajutage lühiajaliselt toitenuppu ja leidke vajalik profiil. Profiili aktiveerimiseks vajutage **Select**. [Vt "Profiilide seaded", lk 63.](#)

Kõneliini vahetamiseks hoidke all klahvi (võrguteenus).

Ekraanitähised

 Mobiilsidevõrgu signaali tugevus teie asukohas. Mida rohkem tulpi, seda tugevam signaal.

 Akuindikaator. Mida rohkem tulpi, seda suurem on aku laetus.

 Teile on saabunud sõnum.

 Kaanetelefoni klahvistik on lukus.

 Seade on lukus.

 Aktiveeritud on hääletu profiil - kõne või sõnumi saabumisel seade ei helise.

 Bluetooth on aktiveeritud.

 Infrapunaühendus on aktiivne. Vilkuv tähis näitab, et seade üritab ühendust luua või et ühendus on katkenud.

 Seade on ühendatud PC-ga andmekaabli vahendusel.

 Kõned suunatakse teisele numbrile (võrguteenus).

Kuidas alustada

1 ja **2** Näitab funktsioonis **Settings** > **Call settings** > **Line for outgoing calls** valitud kõneliini, kui teil on kaks abonentnumbrit (võrguteenus).

Aktiveeritud on ajastatud profiil. Profiiliseadeid, näiteks telefonihelinat, saab muuta funktsioonist **Control panel**. [Vt "Profiilide seaded", lk 63.](#)

Vastamata telefonikõne.

Seadmes on aktiveeritud äratus.

Seadmega on ühendatud peakomplekt, vabakäeseade või vaegkuuljate lisaseade.

WLAN-ühendus on aktiivne. Kui tausta skannimisintervall on määratud, kuvatakse WLAN-võrgu olemasolul ekraanile tähis **W**.

Tausta skannimisintervalli seadmiseks avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Connections** > **Wireless LAN** > **Settings**.

GPRS-ühendus on aktiivne.

Andmesidekõne on aktiivne.

IP-kanal on aktiivne.

Seadmes toimub sünkroonimine.

Klahvilukk

Lukus klaviatuurilt on võib-olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbrile. Sisestage hädaabi telefoninumber ja vajutage .

Klahvilukku kasutatakse kaanetelefoni klahvide juhusliku vajutamise vältimiseks.

Klahvistiku lukustamiseks vajutage juhtnupu keskosa ja .

Klahvistiku avamiseks vajutage juhtnupu keskosa ja .

Süsteemi lukustamiseks vajutage juhtnupu keskosa ja . Pange tähele, et süsteemiluku kasutamiseks tuleb määratleda lukukood.

Süsteemi avamiseks vajutage juhtnupu keskosa ja . Sisestage lukukood ja vajutage **OK**.

■ Helitugevuse seadmine

Hoiatus: Kui kasutate valjuhääldit, ärge hoidke seadet kõrva ääres, kuna sellest võib kosta väga tugev heli.

Helitugevuse seadmiseks vajutage kõne ajal juhtnuppu vasakule või paremale.

Valjuhääldi helitugevuse reguleerimiseks avage **Telephone** ja vajutage juhtnuppu vasakule või paremale.

■ Mälukaardid

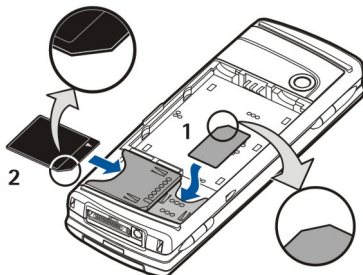

Märkus: Enne Nokia 9210 müügikomplekti kuuluva mälukaardi kasutamist kommunikaatoris Nokia 9500 tuleb mälukaart konvertida rakenduses Data mover ja taasinstallida eelnevalt mälukaardile installitud rakendused. Seejuures ärge taasinstallige Nokia 9210 kommunikaatori jaoks mõeldud rakendusi. Nokia 9500 kommunikaator sisaldab nende rakenduste uuemaid versioone ning vaid neid tuleb Nokia 9500 kommunikaatoris kasutada.

Nokia seade toetab vaid neid mälukaarte, mille failisüsteem on FAT16. Kui kasutate teise seadme mälukaarti või kui soovite mälukaarti muul põhjusel oma Nokia seadmega ühilduvaks muuta, võite vormindada mälukaardi Nokia seadmes. Pange tähele, et vormindamine kustutab kõik mälukaardile talletatud andmed ning nende taastamine pole võimalik.

Mälukaardi paigaldamine ja eemaldamine

1. Kui teil on mälukaart, asetage mälukaart mälukaardipessa (2). Kontrollige, et mälukaardi kaldnurk jääks SIM-kaardi süvendi poole ja kaardi kullavärvi klemmid allapoole. Seade tunneb mälukaardi ära vaid siis, kui seadme tagakaas on paigaldatud.

2. **Märkus:** Ärge eemaldage MMC-kaarti toimingu kestel, st kui seadmel on pöördus kaardi poole. Kaardi eemaldamine toimingu kestel võib rikkuda mälukaardi ja seadme ning mälukaardile salvestatavad andmed.

Kui seadmes on mälukaart, saate selle pärast tagakaane eemaldamist seadmest välja võtta isegi siis, kui aku on paigaldatud.

Kuidas alustada

Mälukaardi rakendusi kuvatakse töölaua, rakenduses [Desk](#), või siis eraldi töölaua grupis, sõltuvalt rakendusest. Vaadake ka [File manager](#) ja "[Mälukaardi turve](#)" lk 56.

■ Seadme abitekstid

Selleks, et vaadata rakenduste abitekste, vajutage Chr+. Seadme abitekstid sisaldavad põhjalikku teavet ja on alati käepärast.

■ CD-ROMi kasutamine

Müügikomplekti kuuluv CD-ROM ühildub operatsioonisüsteemidega Windows 98SE, Windows ME, Windows 2000 ja Windows XP. CD-ROM sisaldab Nokia 9500 kommunikaatori täiendavat kasutusjuhendit ja mõningaid lisajuhendeid.

Samuti saab CD-ROMilt installida Nokia PC Suite'i ja tutvuda Nokia PC Suite'i kasutusjuhendiga. Pange tähele, et Nokia PC Suite toetab üksnes operatsioonisüsteeme Windows 2000 ja Windows XP.

■ Nokia veebitugi

Vaadake, kas aadressil www.nokia.com või kohalikul Nokia veebilehel on saadaval käesoleva juhendi uuem versioon, lisateave ja allalaetavad failid ning teenused.

■ Müügikomplektis olevad kleebised

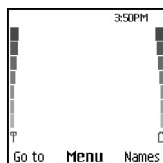
Müügikomplektis olevad kleebised sisaldavad teavet, mida on vaja seadme remontimisel ja tugiteenuste kasutamisel. Samuti leiate müügikomplektist juhised kleebiste kasutamiseks.

■ Andmete ülekandmine teistest seadmetest

Andmete (nt kontaktid, kalendrikirjed jne) ülekandmiseks teistest ühilduvatest seadmetest kommunikaatorisse Nokia 9500 on mitu võimalust. Vt "[Andme- ja tarkvarahaldus](#)", lk 80.

2. Kaanetelefon

Kaanetelefoniga saab näiteks pildistada, helistada ja kõnesid vastu võtta ning muuta profile. Enamus neist funktsioonidest on kasutatavad ka kommunikaatoriliidesel.

Kaanetelefoni ekraan ooterežiimis

Keerulisemate ülesannete jaoks kasutage kommunikaatoriliidest, millele pääseb ligi, kui avate seadme kaane. Kui kõne ajal avada kate, aktiveerub valjuhääldi. Rakendusi saab kasutada ka kõne ajal.

■ Helistamine

Helistamiseks ja kõnede vastuvõtmiseks peab kaanetelefon olema sisse lülitatud, seadmesse peab olema paigaldatud kehtiv SIM-kaart ning te peate asuma mobiilsidevõrgu teeninduspiirkonnas.

Tavakõne ajaks läheb GPRS-ühendus ootele.

Helistamiseks sisestage telefoninumber koos suunakoodiga. Kui sisestate vale märgi, vajutage **Clear**.

Näpunäide: Rahvusvaheliste kõnede jaoks vajutage kaks korda **[*+]**, et lisada + märk, mis asendab rahvusvahelist pääsukoodi, seejärel sisestage riigikood, suunakood (vajadusel ilma eelneva 0) ja telefoninumber.

Numbrile helistamiseks vajutage helistamisklahvi. Kõne lõpetamiseks või helistamiskatse tühistamiseks vajutage lõpetusklahvi.

Näpunäide: Helitugevuse reguleerimiseks kõne ajal vajutage sirvimisklahvi paremale tugevuse suurendamiseks või vasakule selle vähendamiseks.

Helistamiseks kontaktide loendist vajutage sirvimisklahvi ooterežiimis alla. Sisestage salvestatud nime esitähed. Leidke nimi ja vajutage helistamisklahvi.

Näpunäide: Uusi kontakte saab salvestada telefoni menüüs **Contacts** ning kommunikaatoriliidese dialoogis **Contacts directory**.

Viimavalitud telefoninumbri helistamiseks vajutage ooterežiimis helistamisklahvi, et vaadata kuni 20 numbrit, millele te viimati helistasite või üritasite helistada. Leidke soovitud number või nimi ja vajutage helistamisklahvi.

Telefoninumbri helistamiseks kiirvalimisega, kui olete määranud numbrile ühele klahvidest **[2 abc]** kuni **[9 wxyz9]**, toimige järgmiselt: Vajutage ooterežiimis soovitud numbriklahvi ja helistamisklahvi, või kui funktsioon **Speed dialling** on sisse lülitatud, hoidke klahvi ooterežiimis all, kuni kõne algatamiseni. Telefoninumbri määramiseks numbriklahvile vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Contacts > Speed dials**. Et lülitada funktsioon **Speed dialling** sisse, vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Settings > Call settings > Speed dialling**.

Kõneposti helistamiseks (võrguteenus) hoidke ooterežiimis all klahvi **[1 oo]** või vajutage **[1 oo]** ja helistamisklahvi.

■ Kõnele vastamine

Kõnele vastamiseks vajutage helistamisklahvi.

Kõnest keeldumiseks vajutage lõpetamisklahvi. Kui olete aktiveerinud kõnede suunamisvaliku, näiteks **Divert if busy**, suunatakse kõne teisele numbrile.

Helina vaigistamiseks kõnele vastamise asemel vajutage **Silence**.

Uuele kõnele vastamiseks kõne ajal, kui funktsioon **Call waiting** on aktiveeritud, vajutage helistamisklahvi või klahvi **Answer**. Esimene kõne pannakse ootele. Aktiivse kõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

■ Valikud kõne ajal

Järgmiste funktsioonide kasutamiseks võite vajutada kõne ajal **Options: Mute/Unmute, End call, End all calls, Contacts, Menu, Hold/Unhold, New call, Answer, Reject** ja **Lock keypad**.

Muud kõne ajal kasutatavad valikud võivad olla järgmised:

- **Conference** — Võimaldab ühendada aktiivse ja ootel kõne konverentskõneks (võrguteenus).
- **Private** — Võimaldab konverentskõne ajal vestelda valitud osalejaga privaatsetl (võrguteenus).
- **Swap** — Võimaldab aktiivset ja ootel kõne ümber lülitada (võrguteenus).
- **Send DTMF** — Võimaldab saata DTMF-toonsignaale, näiteks paroole. Sisestage DTMF-jada, või leidke see menüüst **Contacts**, ning vajutage **DTMF**.

Pange tähele, et ootesümboli w ja pausisümboli p sisestamiseks vajutage korduvalt .

- **Transfer** — Võimaldab ühendada ootel kõne aktiivsega ning ise sellest kõnest välja lülituda (võrguteenus).

Näpunäide: Kui kasutate Bluetooth-peakomplekti või vabakäeseadet, võite aktiivse kõne tagasi Nokia 9500 kommunikaatorisse suunata, vajutades **Hands..**

■ Teksti kirjutamine

Te saate sisestada teksti, näiteks kirjutades tekstisõnumit. Vajutage korduvalt numbriklahvi, kuni ekraanile ilmub soovitud täht. Kui järgmine täht asub sama klahvi all, oodake, kuni kuvatakse kursor (või vajutage taimaudi lõpetamiseks juhtnuppu vasakule, paremale, üles või alla) ja sisestage täht. Kasutatavad tähed sõltuvad valitud tekstisisestuskeelest. Tühiku sisestamiseks vajutage .

- Kursorist vasakul oleva tähe kustutamiseks vajutage **Clear**. Tähtede kiireks kustutamiseks hoidke all klahvi **Clear**.
- Täheregistri muutmiseks vajutage .
- Tähe- ja numbrirežiimi vahetamiseks hoidke all .
- Numbri sisestamiseks täherežiimis hoidke all soovitud numbriklahvi.
- Erisümboli sisestamiseks vajutage korduvalt .

Teine võimalus: võite vajutada , leida soovitud sümboli ning vajutada **Use**.

■ Juurdepääs menüüfunktsioonidele

Kaane telefon pakub valikut menüüfunktsioone.

Enamus neist funktsioonidest on varustatud lühikese abitekstiga. Abiteksti vaatamiseks leidke menüüfunktsioon ning oodake umbes 15 sekundit. Enne abitekstide kasutamist tuleb need aktiveerida funktsioonis **Settings > Telephone settings**.

Menüüfunktsiooni valimine

Funktsiooni leidmiseks sirvides vajutage ooterežiimis **Menu**, leidke soovitud põhimenüü, näiteks **Settings**, ning vajutage **Select**. Leidke alammenüü, näiteks **Call settings**, ning vajutage **Select**. Leidke seade ja vajutage **Select**.

Funktsiooni valimiseks menüü-otseteed kasutades vajutage ooterežiimis **Menu** ning sisestage kahe sekundi jooksul menüü, alammenüü ja seade otsetee number, mida soovite kasutada. Otsetee number kuvatakse ekraani paremas ülanurgas.

Eelmisele menüütasemele pöördumiseks vajutage **Back**. Põhimenüüde loendist väljumiseks vajutage **Exit**. Menüüst saab väljuda ka lõpetusklahvi vajutades.

Menüüstruktuur

Messages

1 **Write message**, 2 **Folders**, 3 **Voice messages**, 4 **Service commands**

Call register

1 **Missed calls**, 2 **Received calls**, 3 **Dialled numbers**, 4 **Delete recent call lists**, 5 **Call duration**

Contacts

1 **Search**, 2 **Add contact**, 3 **Delete**, 4 **Settings**, 5 **Speed dials**, 6 **Service numbers** (näidatakse, kui seda toetab teie SIM-kaart), 7 **My numbers** (näidatakse, kui seda toetab teie SIM-kaart)

Profiles

Sisaldab seadegruppe (profiile), mida saab aktiveerida. Korraga saab aktiivne olla ainult üks profiil.

Settings

1 **Call settings**, 2 **Telephone settings**, 3 **Security settings**, 4 **Display settings**, 5 **Time and date settings**, 6 **Right select key**

Camera

Võimaldab aktiveerida kaamera ja määratleda selle seadeid. [Vt "Kaamera", lk 58.](#)

SIM services

Võimaldab kasutada SIM-kaardi lisafunktsioone. See menüü on kasutatav vaid juhul, kui seda toetab teie SIM-kaart.

■ Messages

Antud seadmega on võimalik saata tavalisest 160 märgist pikemaid tekstisõnumeid. Kui teie sõnumis on üle 160 märgi, edastatakse see kahe või enama sõnumina.

Ekraani ülaservas kuvatakse sõnumis kasutatud märkide arvu 160-st allapoole. Näiteks 10/2 tähendab, et saate sisestada veel 10 märki, et sõnum edastataks veel kahe sõnumina.

Pidage meeles, et erisümbolid (Unicode-sümbolid), näiteks é, ä, ï, ő, võtavad rohkem ruumi.

Kui sõnumis on erimärke, ei pruugi märgiloendur sõnumi pikkust adekvaatselt hinnata. Kui ühe lühisõnumi jaoks ettenähtud märkide arv on ületatud, annab seade enne sõnumi saatmist sellest teada.

Vajutage **Menu** ja valige **Messages**.

Kommunikaatoriliidesel saab kirjutada muid sõnumitüüpe. Vt "[Messaging \(Sõnumid\)](#)", lk 26.

Sõnumite saatmisel võib seade kuvada teate **Message sent**. Selline teade kinnitab, et sõnum on saadetud seadmest telefoni salvestatud sõnumikeskuse numbrile. See ei kinnita sõnumi jõudmist soovitud sihtkohta. Sõnumiteenuste kohta saate üksikasjalikku teavet teenusepakkujalt. Tekstsõnumi kirjutamiseks valige **Write message** ja kirjutage sõnum. Sõnumi saatmiseks vajutage helistamisklahvi või **Send** ja sisestage vastuvõtja telefoninumber või vajutage **Search**, et otsida seda kontaktide loendist. Kui vajutate sõnumi kirjutamise ajal **Options**, saate saata sõnumi näiteks mitmele adressaadile või salvestada selle hilisemaks kasutamiseks.

Näpunäide: Et jõuda ooterežiimist lühisõnumite redaktorisse, vajutage sirvimisklahvi vasakule.

Tekstsõnumite kausta sisu vaatamiseks valige **Folders** ja soovitud kaust. Uue kausta loomiseks vajutage kaustaloendis **Options** ja valige **Add folder**.

Näpunäide: Vastuvõetud sõnumite kausta avamiseks ooterežiimis vajutage sirvimisklahvi paremale.

Kõnepostinumbri (võrguteenus) määratlemiseks või muutmiseks valige **Voice messages** > **Voice mailbox number**. Sisestage number või leidke see kontaktide loendist. Kõnepostinumbri saate oma teenusepakkujalt või võrguoperaatorilt.

Kõneteadete (võrguteenus) kuulamiseks valige **Voice messages** > **Listen to voice messages**.

Teenusepäringu saatmiseks teenusepakkujale (võrguteenus) valige **Service commands**. Kirjutage päring ja vajutage helistamisklahvi või **Send**.

■ Call register

Te saate vaadata vastamata, vastatud ja valitud kõnede telefoninumbreid ja oma kõnede ligikaudset kestust.

Telefon salvestab vastamata ja vastuvõetud kõned vaid siis, kui võrk toetab neid funktsioone, telefon on sisselülitatud ja asub võrgu teeninduspiirkonnas.

Vajutage **Menu** ja valige **Call register**.

Viimaste kõnede teavet saab vaadata ka kommunikaatoriliidesel. Vt "[Valitud, vastuvõetud ja vastamata kõnede vaatamine](#)", lk 23.

■ Contacts

Saate vaadata ja hallata telefoni mällu või SIM-kaardile salvestatud nimesid ja telefoninumbreid (kontakte).

Telefonimälus saab salvestada ühe nime juurde mitu telefoninumbrit. Salvestatavate nimede võimalik arv sõltub iga nime juurde salvestatud andmemahust.

SIM-kaardi mälus saab salvestada ühe nime juurde ühe telefoninumbri.

Võite kasutada ka kommunikaatoriliidese rakendust **Contacts**, mis võimaldab rohkemate andmete salvestamist.

Otseteed kontaktide loendisse

Kontaktide loendisse pääseb veel järgmistelt:

Vajutage ooterežiimis **Names** (kui võimalik) või vajutage **Go to** ja valige **Contacts**.

Leidke ooterežiimis soovitud nimi, vajutage **Details** ja leidke number.

Vajutage kõne ajal **Options** ja valige **Contacts**.

Kontaktide otsimine, lisamine ja kustutamine

Kontakti otsimiseks vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Contacts** > **Search**, või vajutage sirvimisklahvi ooterežiimis alla. Sisestage soovitud nime esitähed. Leidke soovitud nimi ja vajutage **Details**. Sirvige nime juurde salvestatud telefoninumbreid.

Nime ja telefoninumbri salvestamiseks soovitud mällu vajutage **Menu** ja valige **Contacts** > **Add contact**. Sisestage eesnimi ja vajutage **OK**. Kui kasutusel on telefonimälu, sisestage teine nimi ja vajutage **OK**. Sisestage telefoninumber koos suunakoodiga ja vajutage **OK**. Valige numbritüüp ja vajutage **Select** > **Done**.

Näpunäide: Telefoninumbri kasutamiseks välismaal vajutage kaks korda (et sisestada + märk), sisestage riigikood, suunakood (jätke vajadusel algusest ära null) ja telefoninumber.

Näpunäide: Nime ja telefoninumbri kiireks salvestamiseks ooterežiimis, sisestage telefoninumber ja vajutage **Save**. Sisestage eesnimi ja vajutage **OK**. Sisestage perekonnanimi ja vajutage **OK** > **Done**.

Mitme numbril salvestamiseks ühe nime juurde, kui valitud mälu on **Phone**, leidke ooterežiimis nimi, millele soovite numbrit lisada, ja vajutage **Details**. Vajutage **Options** ja valige **Add number**, et lisada nimele uus telefoninumber.

Kontaktide ja kõigi neile omistatud numbrite kustutamiseks vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Contacts** > **Delete**. Valige **One by one** või **Delete all**.

Ühe salvestatud numbril kustutamiseks nime juurest leidke soovitud nimi ja vajutage **Details**. Leidke number, mida soovite kustutada, vajutage **Options** ja valige **Delete number**.

Nime või numbril redigeerimiseks leidke ooterežiimis soovitud nimi ja vajutage **Details**. Vajutage **Options** ja valige **Edit name** või **Edit number**. Redigeerige nime või numbrit ja vajutage **OK**.

Kontaktide seaded

Vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Contacts** > **Settings** ning üks järgmistest valikutest:

- **Memory in use** — Et valida mälu, milles talletatakse teie kontaktkirjeid.
- **Contacts view** — Et valida, kuidas kontakte näidatakse.

Kiirvalimine

Et määrata numbrit ühele klahvidest kuni , vajutage ooterežiimis **Menu**, valige **Contacts** > **Speed dials** ja liikuge soovitud klahvinumbrile.

Vajutage **Assign** > **Search** ja valige nimi ja number, mida soovite määrata.

Kui klahvile on juba määratud telefoninumber, vajutage **Options** ja valige **Change**, et telefoninumbrit muuta, või **Delete**, et määrang eemaldada.

Muud funktsioonid

Vajutage ooterežiimis **Menu** ja valige **Contacts** ning üks järgmistest:

- **Service numbers** — Saate helistada numbritele, mis on teenusepakkuja poolt SIM-kaardile salvestatud (võrguteenused).
- **My numbers** — Saate vaadata SIM-kaardile määratud numbreid, kui teie SIM-kaart seda lubab. Küsige teavet teenusepakkujalt.

■ Profiles

Vajutage **Menu** ja valige **Profiles**.

Profiili muutmiseks valige soovitud profiil ning valige **Activate**.

Profiili aktiveerimiseks kindlaks ajaks valige soovitud profiil ja **Timed**. Määrake aeg (kuni 24 tundi), mil soovite, et profiili seade lõppeks. Lõppemisaja saabudes aktiveerub eelnev profiil, mis ei olnud ajastatud.

 Näpunäide: Profiili aktiveerimiseks ooterežiimis vajutage lühidalt sisselülitamise nuppu ja valige soovitud profiil.

Profiilide seadeid saab muuta seadme kommunikaatoriliidesel. [Vt "Profiilide seaded", lk 63.](#)

■ Settings

Vajutage **Menu** ja valige **Settings**.

Kõneseadete valimiseks leidke **Call settings** ja valige:

- **Call divert** (võrguteenus) — saabuvate kõnede suunamiseks teisele numbrile, näiteks kõneposti.
Küsi teavet teenusepakkujalt. Valikud, mida teie SIM-kaart või võrguoperaator ei toeta, ei pruugi olla nähtavad.
Valige sobiv valik. Näiteks valige **Divert if busy**, et suunata tavakõned, kui teie number on hõivatud, või kui te saabuvast kõnest keeldute.
Suunamisseade sisselülitamiseks valige **Activate**, soovitud telefoninumber (kõneposti või muu number) ja viivitus, mille järel kõne suunatakse, kui see valik on valitav. Suunamisvaliku väljalülitamiseks valige **Cancel**, kontrollimiseks, kas suunamisvalik on aktiveeritud või mitte, valige **Check status**, kui see on valitav. Samal ajal võib olla aktiivne mitu suunamisvalikut.
Ooterežiimi ekraan võib kuvada vastavaid tähiseid.
- **Anykey answer** — valige **On**, kui soovite vastata saabuvalle kõnele, vajutades lühidalt suvalist klahvi, v.a. sisselülitamisnupp, valikuklahvid ja lõpetamisklahv.
- **Automatic redial** — valige **On**, et panna telefon tegema maksimaalselt 10 lisakatset kõne ühendamiseks pärast ebaõnnestunud katset.
- **Speed dialling** — valige **On**, kui soovite helistada kiirvalimisklahvidele kuni määratud nimedele ja numbritele, hoides vastavat klahvi all.
- **Call waiting** — valige **Activate**, et paluda võrgul märku anda saabuvas kõnest poolelioleva kõne ajal (võrguteenus).

Kaanelitefon

- **Send my caller ID** — valige **Yes**, et näidata enda telefoninumbrit isikule, kellele helistate (võrguteenus). Kui valite **Set by network**, kasutab telefon seadet, milles olete teenusepakkujaaga kokku leppinud.
- **Line for outgoing calls** (võrguteenus) — valige helistamiseks liin 1 või 2. Kui valite **Line 2**, kuid pole seda võrguteenust tellinud, ei saa te helistada. Siiski saate te vastata kummagi liini saabuvatele kõnedele, olenemata valitud liinist. Näiteks võib üks olla era- ja teine tööliin. Te saate liini valikut ka takistada, kui seda toetab teie SIM-kaart.

Näpunäide: Ooterežiimis saab telefoniliine ümber lülitada, hoides all

Telefoniseadete valimiseks leidke **Telephone settings** ja valige:

- **Cell info display** — et seade teavitaks teid, kui kasutate seda Micro Cellular Network (MCN) tehnoloogial põhinevas mobiilivõrgus (võrguteenus).
- **Network selection** — et seade valiks automaatselt teie asukohas kättesaadava mobiilivõrgu. Kui valite **Manual**, saate valida võrgu, millel on teie koduvõrguga rändlusleping (roaming).
- **Confirm SIM service actions** — telefon kuvab SIM-kaardi teenuste kasutamisel telefoni ja teenusepakkuja vahel edastatavaid kinnitusteateid.

pange tähele, et nende teenuste kasutamiseks tuleb mõnikord saata tekstisõnum või helistada. Need teenused võivad olla tasulised.

- **Help text activation** — et seada telefon näitama abitekste, mis suunavad teid kaanelitefoni menüüfunktsioonide kasutamisel.
- **Start-up tone** — et kaanelitefoni sisselülitamisel kostaks toon.

Telefoni turvaseadete valimiseks leidke **Security settings** ja valige:

- **PIN code request** — et telefon küsiks sisselülitamisel alati PIN-koodi. Võtke arvesse, et mõni SIM-kaart ei luba seda seadet muuta.
- **Call barring service** — et kõnesid piirata (võrguteenus).

Valige soovitud piiramisvalik ja lülitage see sisse (**Activate**) või välja (**Cancel**), või kontrollige, kas valik on aktiivne (**Check status**).

- **Closed user group** (võrguteenus) — ja valige inimeste rühm, kellele on lubatud helistada ning kes võivad teile helistada. Lisateabe saamiseks pöörduge võrguoperaatori või teenusepakkuja poole. Et aktiveerida võrguoperaatoriga kokku lepitud vaikegrupp, valige **Default**; mõne teise grupi valimiseks valige **On** (selleks peate teadma grupi registrinumbrit) või valige **Off**.

Kui kasutusel on suletud grupid (rühmad), võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbriks.

- **Access codes** — et muuta turvakoodi, PIN-koodi, PIN2-koodi või piiranguparooli.
- **Lock if SIM card is changed** — et panna seade küsima lukustuskoodi, kui seadmesse paigaldatakse tundmatu SIM-kaart. Seade talletab mälu omaniku kaartidena tunnustatud SIM-kaartide loendit.
- **Lock system** — seadme lukustamiseks. Seadme avamiseks vajutage ooterežiimis **Unlock** > , Vt "[Seadme lukustusseadete määratlemine](#)", lk 66.

Telefoni ekraaniseadete valimiseks leidke **Display settings** ja valige:

- **Colour schemes** — et valida telefoniekraani teatud elementide, näiteks signaalitugevus- ja akutähtsuse värvitooni.
- **Operator logo** — et näidata või peita operaatori logo.
- **Screen saver timeout** — et määrata ajavahemik, mille järel aktiveerub pimendusplilt.

Kellaaja ja kuupäeva seadete muutmiseks leidke **Time and date settings**.

Parempoolse valikuklahvi funktsiooni valimiseks leidke **Right select key** ja valige loendist vajalik funktsioon.

■ Camera

[Vt "Kaamera ja fotod", lk 58.](#)

3. Desk (Töölaud)

Desk on koht, kust alustatakse kõigi rakenduse kasutamist, olgu need siis seadmes või mälukaardil. Ekraanil üles-alla liikumiseks kasutage juhtnuppu või nooleklahve.

Rakenduses Desk ehk töölaual kuvatakse kõik seadmesse installitud rakendused. Kui installite seadmesse uusi rakendusi, kuvatakse ka need töölaual. Enamik rakendusi on paigutatud järgmistesse kaustadesse: **Personal**, **Office**, **Media** ja **Tools**. Mälukaardi rakendusi kuvatakse töölaual või siis eraldi grupis, sõltuvalt rakendusest.

Rakendused on jagatud gruppidesse järgmiselt:

- grupp **Personal**: **Telephone**, **Contacts**, **Messaging** ja **Calendar**
- grupp **Office**: **Documents**, **Sheet**, **Presentations**, **File manager** ja **Calculator**
- grupp **Media**: **Web**, **Images**, **Voice rec.**, **Music player** ja **RealPlayer**
- grupp **Tools**: **Control panel**, **Backup**, **Sync**, **Data transfer**, **Data mover**, **Modem**, **Conn. manager**, **Device manager**, **Cell broadcast** ja **Help**

Selleks, et avada rakendus või rakenduste grupp või kasutada otsetvalikut, valige vastav rakendus, grupp või otsetee ja vajutage **Open**.

Rakenduse eemaldamiseks avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Data management** > **Application manager**.

Märkme kirjutamiseks vajutage **Write note**.

Näpunäide: Märkme kirjutamiseks töölaua põhikuvus võite vajutada ka Desk.

Näpunäide: Märges salvestatakse sinna, kus te hetkel asute. Näiteks grupis **Office** koostatud märges salvestatakse samasse gruppi. Märgete loendi vaatamiseks rakenduses **Desk** vajutage **Note list**.

Enamik rakendusi võimaldab otsevalikute salvestamist funktsiooni **Desk**. Otsevalik avab kindla dokumendi või veebilehe.

Otsetee lisamiseks funktsiooni **Desk** vajutage Menu ja valige **File** > **Add to Desk**. Leidke grupp, millele soovite lisada selle otsetee ja vajutage **OK**.

Otsetee või märkme eemaldamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Delete**.

Selleks, et muuta rakenduste, otsteede ja märkmeikoonide järjestust, valige vastav ikoon, vajutage Menu ja valige **File** > **Move**. Viige juhtnupu või nooleklahvide abil ikoon uuele kohale ja vajutage **Place here**. Rakendust, otseteed või märget ei saa gruppi paigutada.

Selleks, et valida töölauale suuremad või väiksemad ikoonid, valige **View** > **Zoom in** või **Zoom out**.

Selleks, et valida töölauale taustpilt või pilti vahetada, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Wallpaper settings....** Valige leht **Desk** ja seadke funktsiooni **Wallpaper** seadeks **Yes**. Vajutage väljal **Image file Change** ja leidke sobiv pilt. Liikuge pildile ja vajutage **OK**.

Näpunäide: Sama dialoogi lehel **Cover** saab muuta ka kaanetelefoni taustpilti.

Selleks, et muuta grupi, rakenduse, otsteed või märkme ikooni või nimetust, valige vastav element, vajutage Menu ja valige **File** > **Properties**. Leidke **Icon** ja vajutage **Change**. Leidke uus ikoon ja vajutage **Done**. Leidke **Name**, sisestage uus nimi ja vajutage **Done**.

■ Gruppide haldus

Funktsioon **Desk** võimaldab rakenduste, otsteede ja märkmete grupeerimist. Üks rakendus või otsetee võib kuuluda mitmesse erinevasse gruppi.

Grupi avamiseks valige see ja vajutage **Open**.

Selleks, et rakendus, otsetee või märges teise gruppi paigutada, valige see, vajutage Menu ja valige **File** > **Show in groups....** Grupp märgistatakse. Leike uus grupp, valige see ja vajutage **Done**.

■ Uue grupi moodustamine

Funktsioon **Desk** võimaldab rakenduste, otsteede ja märkmete grupeerimist. Grupi sees ei saa uut gruppi luua, näiteks ei saa grupis **Office** uusi grupe moodustada.

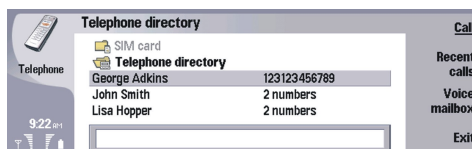
Uue grupi koostamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **New group....** Sisestage grupile nimi ja vajutage **OK**.

4. Telefon

Telephone võimaldab vaadata telefoniraamatusse, SIM-kaardile või mälukaartile salvestatud kontakte. Te saate ka helistada, vaadata viimaseid kõnesid, võtta ühendust kõnepostkastidega ja defineerida kõneseadeid.

Hoiatus: Kui kasutate valjuhääldit, ärge hoidke seadet kõrva ääres, kuna sellest võib kosta väga tugev heli.

■ Helistamine

Helistamiseks ja kõnede vastuvõtmiseks peab kaanetelefon olema sisse lülitatud, seadmesse peab olema paigaldatud kehtiv SIM-kaart ning te peate asuma mobiilsidevõrgu teeninduspiirkonnas.

Helistamiseks avage **Telephone**, sisestage telefoninumber või valige kontakt loendist ning vajutage **Call**.

Aktiivse kõne helitugevuse reguleerimiseks vajutage **Audio controls**. Vajutage helitugevuse suurendamiseks **Volume +** või selle vähendamiseks **Volume -**. Kui helitugevus on määratud, vajutage **Done**.

Viimaste väljunud, vastuvõetud ja vastamata kõnede vaatamiseks vajutage **Recent calls** ning valige **Dialled calls**, **Received calls** või **Missed calls**. Dialoogi ühelt leheküljelt teisele liikumiseks vajutage Menu. Numbrile helistamiseks leidke number ja vajutage **Call**.

Kõneposti kontrollimiseks (võrguteenus) vajutage **Voice mailbox**.

Pange tähele, et tavakõne ajaks läheb GPRS-ühendus ootele.

■ Kõnele vastamine

Te näete helistaja nime ja telefoninumbrit (kui helistaja seda lubab) või ainult numbrit, kui kõne telefoninumber ei ole kontaktidesse salvestatud.

Kõnele vastamiseks vajutage **Answer**.

Näpunäide: Kui soovite telefoniga privaatselt rääkida, kasutage peakomplekti või sulgege seadme kaas.

Selleks, et lülituda aktiivselt kõnelt ootel kõnele (võrguteenus), valige nooleklahvidega ootel kõne ja vajutage **Activate**.

Helina vaigistamiseks vajutage **Silence**.

Kõnest keeldumiseks vajutage **Reject**.

■ Kiirvalimine

Kiirvalimine võimaldab teil helistada vajutades numbriklahvi ja Helistamise klahvi, kui seadme kaas on suletud.

Vajutage Menu ja valige **Settings > Speed dials....**

Numbriklahvi määramiseks telefoninumbrile leidke kiirvalimisklahv ja vajutage **Add number**. Valige soovitud number Kontaktkirjetest.

Numbriklahvile määratud telefoninumbri kustutamiseks leidke kiirvalimisklahv ja vajutage **Remove number**.

Numbriklahvile määratud telefoninumbri muutmiseks leidke kiirvalimisklahv ja vajutage **Change number**. Valige soovitud number Kontaktkirjetest.

■ Konverentskõne pidamine

Konverentskõne puhul saate teie ja veel kuni viis inimest kuulda üksteist samaaegselt.

Konverentskõne algatamiseks (võrguteenus) helistage või vastake saabuvalle kõnele. Kõne ajal võtke uus kõne või vastake saabuvalle kõnele ning vajutage **Conference call**.

Konverentskõne osalejate vaatamiseks vajutage **Conference commands**.

Konverentskõne vaigistamiseks vajutage **Mute**.

Osaleja eemaldamiseks konverentskõnest leidke loendist osaleja ja vajutage **Drop**.

Omavahelise kõne alustamiseks osalejaga leidke loendist osaleja ja vajutage **Private call**.

■ Valitud, vastuvõetud ja vastamata kõnede vaatamine

Te saate vaadata oma viimaseid valitud, vastuvõetud või vastamata kõnesid.

Telefon salvestab vastamata ja vastuvõetud kõned vaid siis, kui võrk toetab neid funktsioone, telefon on sisselülitatud ja asub võrgu teeninduspiirkonnas.

Vajutage [Recent calls](#) ja valige [Dialled calls](#), [Received calls](#) või [Missed calls](#).

Dialloogi ühelt leheküljelt teisele liikumiseks vajutage Menu.

Te saate kõneteavet vaadata ka logist. [Vt "Log", lk 25.](#)

Numbrile helistamiseks valige loendist kõne ja vajutage [Call](#).

Kõnede eemaldamiseks loendist vajutage [Clear all](#).

Kõne telefoninumbri salvestamiseks kontaktide loendisse valige loendist number ja vajutage [Add to Contacts](#).

■ DTMF-toonide saatmine

Te saate saata DTMF (kahetonaalseid mitmesageduslikke) toone aktiivse kõne ajal oma kõnepostkasti või muude automatiseeritud telefoniteenuste juhtimiseks.

DTMF-toonide jada saatmiseks võtke kõne, oodake, kuni teine pool vastab, vajutage Menu ja valige [Call](#) > [Send DTMF tone....](#) Valige eelmääratletud DTMF-toonijada või sisestage see.

Näpunäide: DTMF-jadasid saab lisada kontaktkaartidele. Leidke [Contacts](#), avage kontaktkaart, vajutage [Add field](#) ning valige [DTMF](#).

Umbes 2 sekundise pausi sisestamiseks DTMF-märkide ette või vahele vajutage p-klahvi.

Et panna seade saatma märke alles pärast seda, kui vajutada kõne ajal [Send tone](#), vajutage w-klahvi.

Näpunäide: DTMF-toone saab saata ka numbriklahve vajutades. Kui seadme kaas on suletud, saate vajutada toonide saatmiseks telefoniklahvistiku numbriklahve.

■ Vallasrežiimi profiili määramine

Autonoomne režiim välistab telefoni tahtmatu sisselülitamise, Bluetoothi kasutamise, sõnumite saatmise ja vastuvõtmise ning sulgeb kõik autonoomse režiimi aktiveerimise hetkel aktiivsed olnud Interneti-ühendused. Pange tähele, et autonoomne režiim ei takista uue WLAN-ühenduse loomist. Jälgige seejuures, et WLAN-ühenduse loomine ja kasutamine poleks vastuolus kehtivate ohutusnõuetega.

NB! Vallasrežiimi profiilis ei saa helistada (kõnet vastu võtta) ega kasutada muid funktsioone, mis nõuavad GSM-võrguühendust. Helistamiseks tuleb profiili vahetades aktiveerida telefonirežiim. Vallasrežiimis võib siiski olla võimalik helistada hädaabinumbri, vajutades seadme kaanel paiknevat sisselülitusnuppu ning sisestades seejärel ametliku hädaabinumbri. Seda saab teha üksnes kaanetelefoni kasutajaliidesest, mitte aga kommunikaatori liidesest. Kui seade on lukus, sisestage telefonifunktsiooni aktiveerimiseks lukukood. Lukus seadmelt võib siiski olla võimalik helistada ametlikule hädaabinumbri.

Selleks, et helistada hädaabinumbri vallasrežiimis või lukus seadmelt, peab seade ära tundma, et valitud number on ametlik hädaabinumber. Teatud juhtudel on soovitatav enne hädaabikõne sooritamist vahetada profiili või sisestada lukukood ja seade avada.

Avage vallasrežiimi profiili aktiveerimiseks [Telephone](#), vajutage Menu ja valige > [Offline](#).

Sideühenduse taasaktiveerimiseks vajutage Menu ning valige > [Exit Offline profile](#) > [OK](#). Seejärel lülitage kaanetelefon sisse.

Näpunäide: Te saate aktiveerida vallasrežiimi profiili mis tahes rakenduse menüüst või kaanetelefonist.

■ Suunamine

Te saate suunata sissetulevad telefonikõned oma kõneposti või teisele numbrile.

Tavakõnede suunamiseks avage [Telephone](#) ja valige [Settings](#) > [Voice call diverting](#).

Valige üks alltoodud suunamisfunktsioonidest.

- [Divert all calls](#) — kõigi sissetulevate kõnede suunamiseks
- [Divert if busy](#) — kõigi sissetulevate kõnede suunamiseks, kui teil on kõne pooleli
- [Divert if out of reach](#) — kõnede suunamiseks, kui seade on välja lülitatud või levist väljas
- [Divert if not answered](#) — kõne suunamiseks pärast viivitust. Määrake väljal [Time delay](#), kui kaua telefon heliseb, enne kui kõne suunab.

Näpunäide: Funktsioonide [Divert if busy](#), [Divert if out of reach](#) ja [Divert if not answered](#) aktiveerimiseks ühe liigutusega leidke [Divert if not available](#) ja vajutage [Change](#).

Suunamisoleku kontrollimiseks leidke vajalik suunamisfunktsioon ja vajutage [Check status](#).

Kõnesuunamiste lõpetamiseks vajutage [Cancel all](#).

■ Kõnepiirang

Piirata saab nii sisenevaid kui väljuvaid kõnesid ja rahvusvahelisi kõnesid (võrguteenus).

Kõnepiirang ja -suunamine ei saa üheaegselt olla aktiveeritud.

Kõnepiirangu puhul võib siiski olla võimalik helistada kindlatele hädaabinumbritele.

Tavakõnede piiramiseks avage [Telephone](#) ja valige [Settings](#) > [Voice call barring](#).

Valige üks alltoodud funktsioonidest.

- [Outgoing calls](#) — seadmelt väljahelistamise keelamiseks
- [Incoming calls](#) — sissehelistamise keelamiseks
- [International calls](#) — väljuvate rahvusvaheliste kõnede keelamiseks
- [Incoming calls when abroad](#) — sissetulevate kõnede keelamiseks välismaal
- [International except home country](#) — väljuvate rahvusvaheliste kõnede keelamiseks, välja arvatud kõned kodumaale

Kõnepiirangu kasutamiseks läheb vaja teenuse tellimisel teenusepakujalt saadud piiranguparooli.

Kõnepiirangu oleku kontrollimiseks leidke vajalik piiranguvalik ja vajutage [Check status](#).

Kõnepiirangu lõpetamiseks vajutage [Cancel all](#).

■ Kõne-, võrgu- ja telefoniliini seaded

Dialoogis [Other settings](#) saab defineerida mitmesuguseid kõnede ja võrguteenustega seotud seadeid.

Avage [Telephone](#), vajutage Menu ja valige [Settings](#) > [Other settings](#).

Kõneseaded

Valige dialoogis [Other settings](#) funktsioon [Call](#).

Oma telefoninumbri näitamiseks kõne vastuvõtjale (võrguteenus) leidke [Send my caller ID](#), vajutage [Change](#) ja valige [On](#).

Telefoni seadmiseks lühidalt näitama viimase kõne umbkaudset kestust leidke [Summary after call](#), vajutage [Change](#) ja valige [On](#).

Selleks, et seade valiks numbrit uuesti, kui see esimesel helistamisel hõivatud oli, leidke [Automatic redial](#), vajutage [Change](#) ja valige [On](#).

Võrguseaded

Valige dialoogis [Other settings](#) funktsioon [Network](#).

Mobiilsidevõrgu valimiseks käsitsi leidke [Network selection](#), vajutage [Change](#) ja valige [Manual](#). Valige asukohas töötavate võrkude seast sobilik mobiilsidevõrk.

Näpunäide: Võrgu valimine käsitsi on kasulik, kui olete kursis erinevate võrkude kõnetariifide ning pakutavate sageduste arvuga.

Et seada telefon automaatselt võrku otsima, leidke [Network selection](#), vajutage [Change](#) ja valige [Automatic](#).

Koputuse (võrguteenus) kasutamiseks leidke [Call waiting](#), vajutage [Change](#) ja valige [On](#). Kui teile saabub aktiivse kõne ajal teine kõne, annab telefon sellest märku helisignaali ja ekraanile kuvatava teatega.

Näpunäide: Et kontrollida, kas koputus on aktiveeritud, vajutage [Check status](#).

Keerukamad seaded

Kui aktiveeritud on lubatud valiknumbrite funktsioon, võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbritele.

Valige dialoogis [Other settings](#) funktsioon [Advanced](#).

Selleks, et lubada helistamist ainult teatud numbritele (määratud numbrid) leidke [Fixed dialling number](#), vajutage [Change](#) ja valige [On](#). Ka siis, kui määratud numbrid on kasutusel, saate te sirvida seadme mällu salvestatud numbreid. Kui teie SIM-kaart määratud numbreid ei toeta, ei saa te seda funktsiooni kasutada.

Määratud numbrite loendi muutmiseks leidke [Fixed dialling number](#) ja vajutage [Number list](#).

Näpunäide: Määratud numbrite abil saab näiteks piirata helistamist teatud piirkondadesse. Sellisel juhul sisestage väljale [Number](#) suunakood.

Telefon

Et määrata, kuidas tundmatut saabuvat kõnet vastu võetakse, leidke **Default call mode**. Kui võrk ei saanud kindlaks teha, kas kõne on tava- või faksikõne ning seadmes on selle funktsiooni seadeks valitud **Voice call**, käsitleb seade saabunud kõnet tavakõnena. Selline olukord võib tekkida näiteks siis, kui helistaja telefoni- ja faksinumber on sama. See seade ei ole igas piirkonnas kasutatav.

Väljuvate kõnede telefoniliini muutmiseks (võrguteenus) leidke **Telephone line in use**, vajutage **Change** ning valige telefoniliin. Selle funktsiooni kasutamiseks on teil vaja SIM-kaarti, mis toetab mitme liini teenust ja kahe telefoniliini liitumislepinguid.

Telefoniliini valiku vältimiseks leidke **Block line selection**, vajutage **Change** ning valige **Yes**.

■ Kõnepostkasti seaded

Te saate defineerida kõnepostkasti telefoninumbri ja DTMF-toonide jada, mida soovite postkastiga kasutada (võrguteenus).

Vajutage Menu ja valige **Settings** > **Voice mailboxes....**

Kõnepostkasti telefoninumbri määramiseks leidke **Number** ja sisestage telefoninumber. Kõnepostkasti numbri saate oma teenusepakkuvalt.

Näpunäide: Kui soovite kasutada kõnepostkasti välismaalt, lisage selle ette plussmärk ning riigi- ja suunakood.

DTMF-toonide jada määramiseks kõnepostkastile leidke **DTMF** ja sisestage toonijada.

■ Log

Funktsioonis **Log** saab vaadata mitmesuguseid andmeid, näiteks saadetud ja saabunud tekstisõnumite, sissetulnud ja väljunud kõnede ja muude sideühenduste kohta.

Logi avamiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Log**.

Otsetee: Enamikes rakendustes võib logi avamiseks vajutadas Shift+Ctrl+L.

Selleks, et kasutada funktsiooni **From/To** andmeid, vajutage **Use**. Vastavat nuppu vajutades saate vastata tekstisõnumeile, faksidele ja kõnedele ning salvestada helistaja või sõnumi saatja kontaktandmed.

Selleks, et valida sideühenduse tüüp, näiteks ainult telefonikõned, vajutage **Filter by type**.

Logi vaatamiseks sideühenduse suuna alusel vajutage **View** > **Filter by direction....** Saate vaadata kõiki sideühendusi või siis ainult sissetulnud, väljunud või vastuvõtmata jäänud sideühendusi.

Logi andmete sortimiseks vajutage Menu ja valige funktsioonist **View** > **Sorting order** sobiv valik.

Sideühenduse detailandmete vaatamiseks vajutage **Details**. Saate vaadata näiteks sõnumi tüüpi, suunda ja teemat või siis helistaja või sõnumi saatja telefoninumbrit.

Logi sisu kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Clear log....**

Logi talletusaja valimiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Log duration....**

Numbri kopeerimiseks logist vajutage Menu ja valige **File** > **Copy number**. Selle numbri saate kleepida uuele kontaktkaardile või siis sõnumisse.

Selleks, et vaadata GPRS-ga või raadioside-kohtvõrgus saadetud ja vastuvõetud andmemahte, vajutage Menu ja valige **Tools** > **GPRS data counter** või **WLAN data counter**.

5. Messaging (Sõnumid)

Funktsioonis **Messaging** saab koostada, saata, vastu võtta, vaadata, muuta ja hallata tekst- ning multimeediumsõnumeid, e-kirju, faksisõnumeid ja spetsiaalseid andmeid sisaldavaid tekstisõnumeid, näiteks järjehoidjate või veebilehede seadeid. Sõnumeid ja andmeid saab vastu võtta ka Bluetoothi ja infrapunaga. Samuti on teil võimalik vastu võtta teenuseteateid ja kärjeteateid ning saata võrku käsklusi teenuste sisselülitamiseks.

Sõnumeid saab saata ja vastu võtta vaid alltoodud tingimustel.

- Kaanetelefon on sisselülitatud, selles paikneb kehtiv SIM-kaart ja seade asub mobiilsidevõrgu teeninduspiirkonnas. Seadme kaas võib olla lahti või kinni.
- Faksi- ja andmekõnede ning SMS-teenuse kasutamiseks peab võrk neid teenuseid toetama.
- Faksi- ja andmekõned ning SMS-teenus on teie SIM-kaardi jaoks aktiveeritud.
- Interneti-pöörduspunkt on häälestatud. [Vt "Internet setup", lk 68.](#)
- E-posti seaded on häälestatud. [Vt "E-posti konto seaded", lk 29.](#)
- Lühisõnumite seaded on häälestatud. [Vt "Tekstisõnumi seaded", lk 31.](#)
- Multimeediumsõnumite seaded on häälestatud. [Vt "Multimeediumsõnumi konto seaded", lk 34.](#)

Seadete saamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või Interneti-operaatoriga.

Näpunäide: Kui kommunikaator Nokia 9500 sisse lülitada, võib see tuvastada SIM-kaardi tarnija ja määratleda automaatselt õiged tekst- ja multimeediumsõnumi ning GPRS-i seaded. Mõnikord on vaja enne multimeediumsõnumite või GPRS-i kasutamist võrguoperaatoriga ühendust võtta ning paluda nende teenuste sisselülitamist.

■ Sõnumikeskus

Sõnumite põhiaknas on kaks paneeli: vasakul paneelil kuvatakse kaustade loend ja paremal paneelil valitud kausta sõnumid. Ühelt paneelilt teise liikumiseks vajutage tabeldusklahvi.

Sõnumite põhiakna kaustad:

- **Inbox** — sisaldab kõiki vastuvõetud sõnumeid, välja arvatud e-kirjad, SIM-kaardi sõnumid ja kärjeteated. E-kirju talletatakse serveri postkastis.
- **Outbox** — sisaldab saatmise ootel olevaid sõnumeid.
- **Drafts** — sisaldab saatmata mustandsõnumeid.
- **Sent** — sisaldab saadetud sõnumeid, välja arvatud Bluetoothiga saadetud sõnumid.

Teie häälestatud serveri postkaste kuvatakse kaustade loendi viimasel kohal.

Sõnumite kirjutamine ja lugemine

Sõnumi vaatamiseks valige see ja vajutage **Open**.

Kausta vaatamiseks täisekraanil vajutage **Open folder**.

Uue sõnumi kirjutamiseks vajutage **Write message**. Valige sõnumi tüüp ja vajutage **OK**.

Selleks, et saata vastus e-kirja saatjale ja kõigile kirja adressaatidele, vajutage Menu ja valige **Write** > **Reply to all**.

Saabunud sõnumi edasisaatmiseks valige sõnum, vajutage Menu ja valige **Write** > **Forward**. Pange tähele, et mõningaid sõnumeid ei saa edasi saata.

Näpunäide: Sama moodi saab sõnumit edasi saata ka kaustast **Sent**.

Et märkida, kas sõnum on loetud või lugemata, vajutage Menu, valige **Write** > **Mark** ning siis **As read** või **As unread**.

Sõnumite otsimiseks SIM-kaardilt vajutage Menu ja valige **Receive** > **SIM messages**. SIM-kaardi sõnumid on tekstisõnumid, mis on salvestatud SIM-kaardile.

Teatud tüüpi sõnumeid, näiteks multimeediumsõnumeid ning eriotstarbelisi sõnumeid, ei pruugi olla võimalik printida.

Kausta sõnumite sortimiseks vajutage Menu ja valige menüüst **View** > **Sort by** vajalik funktsioon.

Sõnumi printimiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print...**

Paigutuse muutmiseks enne printimist vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Page setup...**

Sõnumite haldamine

Uue sõnumikausta koostamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **New folder....** Sisestage kaustale nimi (**Folder name**), valige kausta talletuskoht ja vajutage **Create**. Pange tähele, et kaustadesse Inbox, Outbox ja Sent ei saa alamkaustu luua, välja arvatud IMAP4-kaugserveri kaustad Outbox ja Sent, kui seade on sidusrežiimis. IMAP 4 on standardprotokoll, millega pääseb juurde kaugserveris asuval e-postile. IMAP4 võimaldab kirjade ja kaustade otsingut, loomist, kututamist ja haldamist serveris.

Kausta nime muutmiseks valige see kaust, vajutage Menu ja valige **File** > **Rename folder....** Sisestage uus nimi ja vajutage **Rename**. Pange tähele, et ümber saab nimetada ainult endatehtud kaustu.

Sõnumi teisaldamiseks valige sõnum, vajutage Menu ja valige **Edit** > **Move**. Leidke vajalik kaust ja vajutage **Move**. Kui soovite sõnumi alamkausta paigutada, valige peakaust ja vajutage **Expand**.

Sõnumi leidmiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Find....** Sisestage otsisõna ja vajutage **Find**.

Otsiparameetrite täpsustamiseks vajutage **Options**.

Mälu täitumise vältimine

Mälu vabastamiseks kustutage regulaarselt sõnumeid sissetulnud ja väljunud sõnumite kaustadest ning seadmesse allalaetud e-kirju.

E-kirjade kustutamiseks seadmest vajutage Menu ja valige **Tools** > **Delete e-mails locally....** Vajutage **Change** ja valige e-kiri, mille soovite kustutada. Võite näiteks valida kõigi e-kirjade kustutamine või siis valida, et kustutatakse ainult need kirjad, mis on saadetud rokem kui kaks nädalat tagasi. E-kirjade kustutamiseks vajutage **Delete now**.

Näpunäide: Seda meetodit kasutatakse e-kirjade kustutamiseks ainult seadmest. E-kirja originaal jääb serverisse. Kui kasutate e-kirjade kustutamiseks sõnumimenüü käsunupp **Delete**, kustutatakse kirjad seadmest ning järgmisel ühendusseansil ka serveri postkastist.

E-kirja kustutamiseks nii seadmest kui kaugserverist avage e-kiri ja vajutage **Delete**.

Selleks, et valida kausta **Sent** automaatne tühendamise, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Sent items storage....** Valige funktsiooni **Delete sent items** seadeks **automatically** ja määrake mitme päeva tagant kirjad kustutatakse.

■ E-post

E-kirjade kirjutamiseks ja lugemiseks avage **Messaging**.

Kommunikaatori Nokia 9500 meilisüsteem vastab standarditele SMTP, IMAP4 (rev 1) ja POP3.

E-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks tuleb häälestada serveri postkast. Seda teenust pakuvad Interneti-teenusepakkujad, kuid võib pakkuda ka asutus, milles te töotate.

Enne e-kirjade saatmist, vastuvõtmist, allalaadimist, kirjale vastuse saatmist või selle edastamist:

- häälestage Interneti-pööruspunkt. [Vt "Internet setup", lk 68.](#)
- häälestage e-posti seaded. [Vt "E-posti konto seaded", lk 29.](#)

Järgige serveri postkasti ja Interneti-teenuse pakkuja juhiseid. Seadete saamiseks võtke ühendust Interneti-teenuse pakkuja või võrguoperaatoriga.

Töötamine sidus- või vallasrežiimis

Sidusrežiimis töötamine tähendab, et seade on Interneti vahendusel ühenduses serveri postkastiga. Sidusrežiimis olles saate serveri postkastis olevaid kirju kustutada ja ümber nimetada ning uusi kustu koostada. Vallasrežiimis töötades ei ole seade serveri postkastiga ühenduses ning te saate kustutada ainult kirju, mitte aga kaustu.

Pange tähele, et postkasti kaustades vallasrežiimis tehtud muudatused rakenduvad alles järgmisel ühendusel andmete sünkronimise käigus.

Kustutades vallasrežiimis seadmest e-kirja, kustutatakse see serverist järgmisel ühendusel serveri postkastiga. Kirja kustutamine seadmest säästab mälu. [Vt "Mälu täitumise vältimine", lk 27.](#)

E-kirjade haldamine vallasrežiimis võimaldab vähendada sideühenduste maksumust ning töötada ka sellistes tingimustest, kus sideühenduse loomine on keelatud. Kui ühenduse saamine pole teatud põhjustel võimalik, võite ühendust vahetada.

Interneti-ühenduse vahetamine

Kui Interneti-ühendus ei toimi, valige teine ühendus.

Teise ühenduse valimiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Change connection**. Leidke uus ühendus ja vajutage **Connect**. Pange tähele, et enne ühenduse vahetamist tuleb valida e-posti konto ja minna sidusrežiimi ning et ühendus vahetatakse ainult selle konto jaoks.

Kui tavaline Interneti-ühendus ei toimi ning kui te ei ole häälestanud seadet ise ühendust muutma, palutakse selleks teie kinnitust. [Vt "E-posti konto seaded", lk 29.](#)

Teise ühenduse kasutamiseks leidke see ühendus ja vajutage **Change**.

Pärast ühenduse vahetamist sidusrežiimi minekuks vajutage **Connect**.

E-kirjade kirjutamine ja saatmine

Vajutage **Write message**, valige **E-mail** ja vajutage **OK**.

Uue e-kirja kirjutamiseks vajutage **Recipient**. Valige loendist **Contacts directory** adressaat ja vajutage **To**. Sisestage teema ja kirja tekst ning vajutage **Send**. Adressaatide e-posti aadressi võib ka käsitsi väljale **To**: sisestada. Pange tähele, et e-posti aadressides ei saa kasutada sümboleid Å, Ä ja É.

Näpunäide: Kui valite e-kirja põhiadressaadi kontaktide loendist, võite teiste adressaatide valimiseks kasutada nuppe **Cc** (adressaati näidatakse kõigile kirja saajaile) ning **Bcc** (adressaati ei näidata teistele).

Selleks, et määrata kirja saatmise aeg ja valida muid edastsusseadeid, vajutage **Tools** > **Sending options....**

E-kirja manusega saab saata dokumente, pilte ja muid faile.

Faili lisamiseks e-kirjale vajutage **Insert file**.

Näpunäide: E-kirjad salvestatakse enne saatmist kausta **Outbox**. Kui kirja kohe ära ei saadetud, saate selles kaustas saatmise katkestada või seda jätkata ning soovi korral avada kirja.

E-kirja salvestamiseks kausta **Drafts**, vajutage **Close**.

Alustage e-kirja kirjutamist või redigeerimist, vajutage **Menu** ja valige **Tools** > **Preferences....**

Selleks, et valida teksti kirjalaad ja -suurus, valige vastav väli ja vajutage **Change**. Valige sobiv laad ja suurus ning vajutage **OK**.

Vaikemärgistiku muutmiseks valige **Default character set** ja vajutage **Change**. Valige märgistik ja vajutage **OK**. Märgistikust sõltub teie kirjutatud e-kirja kuvamisviisi adressaadi e-posti programmis. Kui kogu kiri või siis ainult mõned keelepõhised tähed kuvatakse valesti, võib põhjus olla valesti valitud märgistikus.

Näpunäide: Muuta saab vaid plaintext-vormingus ehk tavalises kirjastiilis kirjutatud e-kirja märgistikku. HTML-vormingus e-kiri kasutab alati UTF-8-märgistikku. Koostatava e-kirja märgistiku valimiseks vajutage **Menu** ja valige **Format** > **Character set**.

Saatmissuvandid

E-kirja saatmissuvandite valimiseks vajutage **Menu** ja valige **Tools** > **Sending options....**

Valige leht **Message**.

E-kirja prioriteedi määramiseks valige **Priority** ja vajutage **Change**.

E-kirja tüübi määramiseks valige **Message type** ja vajutage **Change**.

Valikud on järgmised:

- **Plain text (no MIME)** — Valige see funktsioon, kui vastuvõttev meilisüsteem ei kuva tavalises e-kirja vormingus (MIME) saadetud kirju korralikult.
- **Plain text** — Valige, et kasutada tavalist Interneti e-kirja vormingut (MIME). MIME-vorming võimaldab näiteks piltide ja manuste lisamist.
- **Formatted text (HTML)** — Täiendavate vormindussuvandite kasutamiseks, näiteks rasvase-, kald- ja allakriipsutatud kirjalaadi valimiseks või täppjaotiste lisamiseks. Kui vastuvõttev meilisüsteem ei toeta HTML-i, kuvatakse kirja lihttekstina ja ilma vorminduseta.

Kui soovite saada teate, kui adressaat on kirja avanud, valige **Request read report**, vajutage **Change** ja valige **Yes**. Pange tähele, et mõned võrgud ei toeta lugemisraporti edastust ning võib-olla on adresssaat raporti saatmise välja lülitanud.

Valige leht **Delivery**.

E-kirjade saatmiseks kasutatava e-posti konto vahetamiseks valige **E-mail account in use** ja vajutage **Change**. Valige uus konto ja vajutage **OK**.

E-kirja saatmisaja määramiseks valige **Send e-mail** ja vajutage **Change**.

Valikud on järgmised:

- **Immediately** — e-kirja koheseks saatmiseks
- **Upon request** — e-kirja salvestamiseks kausta **Outbox**, et see hiljem saata
- **During next connection** — e-kirja saatmiseks järgmisel ühendusel.

E-posti allalaadimine

Seade ei võta automaatselt vastu teile adresseeritud e-posti; see toimub kaugpostkasti kaudu. E-posti lugemiseks peate esmalt looma ühenduse kaugpostkastiga ning seejärel valida e-kirjad, mida soovite seadmesse laadida. Ühendus kaugpostkastiga luuakse andmesidekõne, GPRS-i, raadioside-kohtvõrgu või IP-kanali kaudu. Vt "**Ühenduvus**", lk 84.

Messaging (Sõnumid)

Pange tähele, et e-kirjad, mille te vallasrežiimis kustutatuks märgite, kustutatakse ka kaug-postiserverist, kui seade on taas sidusrežiimis. Te saate kustutada kohalikke e-kirju ilma kaugpostkasti faile kustutamata. [Vt "Mälu täitumise vältimine", lk 27.](#)

E-posti allalaadimiseks kaugserverist leidke oma postkast ja vajutage **Retrieve e-mail**.

Valige:

- **Mail headers (stay online)** — et võtta välja vaid saatja, kuupäeva ja teema teave.
- **Messages** — et võtta välja terved e-kirjad ilma manusteta. See on kasutatav vaid siis, kui funktsiooni **E-mail account type** seade on IMAP4.
- **Messages and attachments** — et võtta välja kõik e-kirjad koos manustega.

Sidusrežiimi minekuks ja kirjade allalaadimiseks vajutage **Retrieve**.

Kui olete loonud oma IMAP4-postkastides alamkaustu, saate neid oma seadmega vaadata. Et saaksite näha kaustu oma IMAP4-postkastis, looge Internetiühendus, vajutage Menu ja valige **Receive** > **Folder subscriptions....** Pange tähele, et tellida saate ainult enda IMAP4-postkastide kaustu.

Kaugkausta vaatamiseks valige see ja vajutage **Subscribe**. Iga kord, kui olete sidusrežiimis, uuendatakse tellitud kaustad. Pange tähele, et kui kaustad on mahukad, võib selleks kuluda palju aega.

Kaustade loendi uuendamiseks vajutage **Update list**.

E-kirja lugemine ja kirjale vastamine

E-kirjale vastamiseks vajutage **Reply**.

 Näpunäide: Kui e-kiri sisaldab veebiaadressi, e-posti aadressi või telefoninumbreid, saate neid kasutada. Valige näiteks veebiaadress või telefoninumber ja vajutage vastavat käsunappu, et avada veebileht, saata e-kiri või helistada.

Uue kontakti lisamiseks valige päiseväljalt saatja või adressaat, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Add to Contacts....**

 Näpunäide: Kui vastate kirjale, millel on manusfailid, siis manuseid vastusesse ei kaasata. Kui te aga kirja edasi saadate, siis manused kaasatakse.

E-kirja edasisaatmiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Forward**.

E-kirja printimiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print....**

E-kirja manused

 NB! E-kiri võib sisaldada viirusi või kahjustada mõnel muul moel teie seadet või arvutit. Kui te ei pea kirja või sõnumi saatjat usaldusväärseks, ärge avage ühtki lisatud manust.

Manuse avamiseks valige see ja vajutage **Open**.

Manuse salvestamiseks valige manus ja vajutage **Save**.

Manuse kustutamiseks valige manus ja vajutage **Delete locally**. Pange tähele, et manuse koopiat talletatakse e-posti serveris.

E-kirjale vastamise ja kirja kuvamise eelistused

Avage saabunud e-kiri ja vajutage **Preferences....**

Selleks, et saabunud e-kirja tekst vastusesse kaasata, valige **Include message in reply**, vajutage **Change** ja valige **Yes**.

Selleks, et valida teksti kirjalaad ja -suurus, valige vastav väli ja vajutage **Change**. Valige sobiv laad ja suurus ning vajutage **OK**.

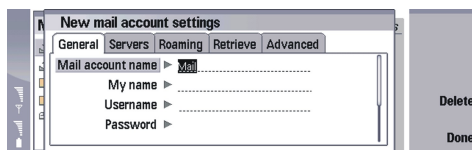
E-posti konto seaded

E-posti seadete muutmine mõjutab e-kirjade saatmist ja vastuvõtmist.

Vajutage Menu, valige **Tools** > **Account settings....** ja vajutage **Create new**.

Valige loodava konto tüüp ja vajutage **OK**.

 Näpunäide: Loodavad kontod on **E-mail** või **Remote e-mail**. Kui soovite Nokia 9500 kommunikaatorist e-kirja saata, valige e-posti konto. Seadme süntroonimisel Nokia PC Suite'ga kasutage kaugserveri e-posti kontot.

Teil on vaja määrata ainult e-posti kontode seaded.

Määrake lehel **General** järgmised seaded:

- **E-mail account name** — Andke ühendusele nimi. Pange tähele, et nime maksimumpikkus on 25 sümbolit.
- **My name** — Sisestage enda nimi.
- **Username** — Sisestage teenusepakkuja saadud kasutajanimi.
- **Password** — Sisestage parool. Kui jätate selle välja tühjaks, küsib seade postkastiga ühenduse loomisel parooli.
- **My e-mail address** — Sisestage teenusepakkuja saadud e-posti aadress. Aadress peab sisaldama sümbolit "@". Sellele aadressile saadetakse teie kirjade vastused.
- **Internet access** — Valige Interneti-pöörduspunkt.
- **Default account** — Kui teil on mitu e-posti kontot, valige vaikimisi kasutatav e-posti konto.

Näpunäide: E-kirja kirjutamisel kuvatakse e-posti ikooni all aadressaadi ja kirja pealkirja kõrval kirja edastamisel kasutatav konto.

Määrake lehel **Servers** järgmised seaded:

- **E-mail account type** — Valige teenusepakkuja soovitatav e-posti protokoll. Pidage meeles, et seda seadet saab valida ainult üks kord ning pärast salvestamist või postkasti seadetest väljumist ei saa seda enam muuta.

Näpunäide: POP3 on nn "postkontoriprotokoll", standardprotokoll e-kirjade vastuvõtmiseks kaugserverist. POP3 võimaldab ühenduse võtmist kaugserveri postkastiga ja e-kirjade allalaadimist. IMAP4 on nn "Interneti sõnumiprotokoll", standardprotokoll e-kirjadele juurdepääsemiseks kaugserveris. IMAP4 võimaldab kirjade ja kaustade otsingut, loomist, kututamist ja haldamist serveris.

- **Outgoing e-mail server** — Sisestage teie e-posti saatva arvuti IP-aadress või hostinimi.
- **Incoming e-mail server** — Sisestage teie e-posti vastuvõtva arvuti IP-aadress või hostinimi.
- **Use SMTP authentication** — Valige, kas SMTP-server (Simple Mail Transfer Protocol) vajab autentimist ning sisestage SMTP kasutajanimi ja parool.

Määrake lehel **Roaming** järgmised seaded:

- **Change connection automatically** — Valige, kas seade lülitub automaatselt teisele kontole, kui ühendus primaarse pöörduspunktiga katkeb.
- **Second access, Third access** ja **Fourth access** — Määratlege muud võimalikud Interneti-pöörduspunktid.

Määrake lehel **Retrieve** järgmised seaded:

- **Retrieve** — Valige, kas serverist laetakse alla ainult e-kirja päised, näiteks kirja saatja, teema ja kuupäev, või ka e-kirja sisu või siis e-kirjad koos manustega.
- **Max. size of e-mail** — Valige, kui mahukaid kirju seade vastu võtab.
- **Sync. e-mails in Inbox** — Valige kaugserverist teie postkasti laetavate e-kirjade arv.
- **Sync. e-mails in folders** — Valige kaugserverist teie kaustadesse laetavate e-kirjade arv.

Määrake lehel **Advanced** järgmised seaded:

- **Default e-mail type** — Kui vastuvõttev meilisüsteem ei kuva tavalises Interneti-vormingus saadetud e-kirju korralikult, valige **Plain text**, **Plain text (no MIME)**, tekstivorminduse lisaseadete kasutamiseks valige **Formatted text (HTML)**.
- **Send e-mail** — E-kirja koheseks saatmiseks valige **Immediately**, kirja saatmiseks järgmisel ühendusel valige **During next connection** ning kirja salvestamiseks kausta Outbox valige **Upon request**.
- **Include signature** — Valige, kas soovite oma kirju allkirjastada. Seadmesse salvestatud kontaktkaardi kasutamiseks valige **Use my contact card**, e-posti konto jaoks koostatud signatuurifaili kasutamiseks valige **Custom**.
- **Request read report** — Valige, kas teile saadetakse teade, kui aadressaat on teie e-kirja avanud.
- **Allow report requests** — Valige, kas e-kirja saatja saab teate, kui te olete tema e-kirja läbi lugenud.
- **Copy to my e-mail address** — Valige, kas soovite saada saadetud e-kirjade koopiaid.
- **Secure login (APOP)** — Valige, kas soovite kasutada turvalist POP3 logimissüsteemi, kui POP3-server seda toetab.
- **Incoming secure connection** — Valige, kas soovite andmete vastuvõtmisel turvalise ühenduse tagamiseks krüpteerimist kasutada. Turvalist ühendust kasutatakse protokollide POP3 ja IMAP4 puhul sideühenduse turvalisuse tagamiseks. Pidage meeles, et see toimib vaid siis, kui kaugserver toetab turvalisi ühendusi.
- **Outgoing secure connection** — Valige, kas soovite andmete saatmisel turvalise ühenduse tagamiseks krüpteerimist kasutada. Turvalist ühendust kasutatakse SMTP-protokolli puhul sideühenduse turvalisuse tagamiseks. Pidage meeles, et see toimib vaid siis, kui kaugserver toetab turvalisi ühendusi.
- **IMAP4 folder path** — Kui server ei ava seda automaatselt, sisestage IMAP4-sisendkasti asukoht. Üldjuhul ei pea te seda teed ise määrama.

Olemasoleva konto muutmiseks valige konto tüüp ja vajutage **Edit**.

■ Tekstsõnumid

Antud seadmega on võimalik saata tavalisest 160 märgist pikemaid tekstsõnumeid. Kui teie sõnumis on üle 160 märgi, edastatakse see kahe või enama sõnumina.

Seade loendab navigeerimisribal sõnumis kasutatud märkide arvu 160-st allapoole. Näiteks 10 (2) tähendab, et saate sisestada veel 10 märki, et sõnum edastataks veel kahe sõnumina.

Pidage meeles, et erisümbolid (Unicode-sümbolid), näiteks é, ä, ï, ő, võtavad rohkem ruumi.

Kui sõnumis on erisümboleid, ei pruugi märgiloendur sõnumi pikkust adekvaatselt hinnata. Kui funktsiooni **Confirm multipart messages** seadeks on **Yes** ning ühe sõnumi jaoks ettenähtud märkide arv on täis, annab seade enne sõnumi saatmist sellest teada. Vt "**Tekstsõnumi seaded**", lk 31.

Vajutage **Write message**, valige **Text message** ja vajutage **OK**.

Uue tekstisõnumi kirjutamiseks vajutage **Recipient**, et valida sõnumi adressaadid, või sisestage adressaatide GSM-telefoninumbreid väljale **To**. Kui sisestate mitu numbrit, eraldage need semikooloniga või vajutage iga numbri järel sisestusklahvi. Kirjutage sõnumi tekst ja vajutage **Send**. Sümbolilugeja kuvab kasutatavate sümbolite arvu. Pidage meeles, et tekstisõnum võib sisaldada vaid vormindamata teksti.

Selleks, et määrata sõnumi saatmise aeg ja valida muid saatmiseseadeid, vajutage **Sending options**.

Näpunäide: Saatmist ootavaid tekstisõnumeid talletatakse kaustas Outbox. Kui tekstisõnumit koheselt ei edastatud, avage kaust Outbox ja lükake sõnumi saatmine edasi või saatke see kohe ära.

Tekstsõnumi printimiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print....**

Tekstsõnumi saatmiseseaded

Aktiivse tekstisõnumi saatmiseseadete määramiseks vajutage tekstisõnumi redaktoris **Sending options**. Ühest dialoogiaknast teise liikumiseks vajutage klahvi Menu.

Määrake lehel **Sending options** järgmised seaded:

- **Service centre in use** — Valige sõnumit edastav sõnumikeskus.
- **Delivery report** — Valige, kas saadetud tekstisõnumi olekut kuvatakse logis või mitte.
- **Send text message** — Valige tekstisõnumi saatmise aeg. Kui valite **Upon request**, valige sõnum kaustast Outbox ja vajutage saatmiseks **Send**. Kui valite **Scheduled**, määrake sõnumi saatmise kuupäev ja kellaaeg.

Tekstsõnumite ühiste saatmiseseadete määramiseks vajutage sõnumimenüü põhiaknas Menu ja valige **Tools** > **Account settings....** Valige **Text message** ja vajutage **Edit**.

Aktiivse tekstisõnumi saatmiseseadete määramiseks vajutage tekstisõnumi redaktoris **Sending options**. Ühest dialoogiaknast teise liikumiseks vajutage klahvi Menu.

Määrake lehel **Advanced** järgmised seaded:

- **Validity period** — Valige, kui kaua sõnumit sõnumikeskuses säilitatakse, kui seda ei õnnestu adressaadile edastada. **Maximum** on sõnumikeskuse poolt lubatud maksimaalne aeg. Pange tähele, et võrk peab seda funktsiooni toetama.
- **Reply via same centre** — Valige, kas vastussõnum edastatakse sama keskuse vahendusel, mida teie sõnumi saatmiseks kasutasite.
- **Message conversion** — Valige tekstisõnumi teisendamine faksi, e-kirja või peileri vormingusse. Muutke seadet vaid juhul, kui olete veendunud, et sõnumikeskus saab tekstisõnumi nimetatud vorminguisse teisendada. Täiendavat teavet saate võrguoperaatorilt.
- **Concatenation** — Enam kui 160 sümbolist koosnevate tekstisõnumite saatmiseks valige **No** - sõnum edastatakse mitmes jaos. Valige **Yes**, et saata enam kui 160 sümbolist koosnevad tekstisõnumid mitme sõnumina, kuid võimaldada nende kuvamine ühe pika sõnumina, kui vastuvõttev seade seda toetab. Rohkem kui 160 sümbolist koosneva sõnumi saatmine võib olla kallim kui ühe tavasõnumi saatmine.

Tekstsõnumite ühiste saatmiseseadete määramiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Account settings....** Valige **Text message** ja vajutage **Edit**.

Tekstsõnumile vastamine

Selleks, et saabunud tekstisõnumile vastata, avage see sõnum ja vajutage **Reply**.

Näpunäide: Tekstsõnumile võib vastata ka multimeediumsõnumiga. Avage sõnum, vajutage Menu ja valige **File** > **Reply** > **Via multimedia message**.

Selleks, et tekstisõnumi saatjale helistada, vajutage **Call sender**.

Näpunäide: Kui vastuvõetud tekstisõnum sisaldab hüperlinki, valige see ja vajutage brauseri avamiseks **Open Web address**. Kui vastuvõetud tekstisõnum sisaldab numbrit, viige kursor numbrile ja vajutage numbrile helistamiseks **Call number**.

Tekstsõnumi seaded

Tekstsõnumite üldiste saatmiseseadete määramiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Account settings....** Valige **Text message** ja vajutage **Edit**. Ühest dialoogiaknast teise liikumiseks vajutage klahvi Menu.

Määrake lehel **General** järgmised seaded:

- **Service centre in use** — Valige sõnumeid edastav sõnumikeskus.
- **Delivery report** — Valige, kas saadetud tekstisõnumite olekut kuvatakse logis või mitte.

Messaging (Sõnumid)

- **Send text message** — Valige tekstisõnumite saatmise aeg. Kui valite **Upon request**, valige sõnum kaustast Outbox ja vajutage saatmiseks **Send**.
- **Validity period** — Valige, kui kaua sõnumeid sõnumikeskuses säilitatakse, kui neid ei õnnestu adressaadile edastada. Pange tähele, et võrk peab seda funktsiooni toetama.

Määrake lehel **Concatenation** järgmised seaded:

- **Concatenation** — Enam kui 160 sümbolist koosnevate tekstisõnumite saatmiseks valige **No** - sõnum edastatakse mitmes jaos. Valige **Yes**, et saata enam kui 160 sümbolist koosnevad tekstisõnumid mitme sõnumina, kuid võimaldada nende kuvamine ühe pika sõnumina, kui vastuvõttev seade seda toetab. Rohkem kui 160 sümbolist koosneva sõnumi saatmine võib olla kallim kui ühe tavasõnumi saatmine.
- **Confirm multipart messages** — Valige, kas seade teavitab teid sellest, et asute saatma 160 sümbolist pikemat tekstisõnumit või mitte.

Määrake lehel **Advanced** järgmised seaded:

- **Reply via same centre** — Valige, kas vastussõnum edastatakse sama keskuse vahendusel, mida teie sõnumi saatmiseks kasutasite.
- **Include original in reply** — Valige, kas algse sõnumi tekst kopeeritakse vastussõnumisse või mitte.
- **Preferred connection** — Valige, kas tekstisõnum edastatakse GSM- või GPRS-võrgu kaudu. Pange tähele, et sõnum edastatakse GPRS-i kaudud vaid siis, kui GPRS on kasutatav. Kui GPRS ei ole kasutatav, edastatakse sõnum GSM-võrgu kaudu.

Tekstisõnumi seadete muutmiseks võite valida ka **Desk > Tools > Control panel > Messaging**.

Sõnumikeskuse seadete muutmine

Sõnumikeskuste vaatamiseks vajutage Menu ja valige **Tools > Account settings....** Valige **Text message** ja vajutage **Edit**. Vajutage funktsioonis **General Service centres**.

Sõnumikeskuste muutmiseks vajutage **Edit**, sisestage sõnumikeskuse nimetus (**Service centre name**) ja number (**Service centre number**).

Sõnumikeskuste lisamiseks vajutage **New**, sisestage sõnumikeskuse nimetus (**Service centre name**) ja number (**Service centre number**).

Sõnumikeskuse kustutamiseks leidke see keskus ja vajutage **Delete**.

SIM-kaardi sõnumite haldamine

Tekstisõnumeid võib talletada SIM-kaardil.

SIM-kaardi sõnumite vaatamiseks vajutage Menu ja valige **Receive > SIM messages**.

Tekstisõnumi avamiseks SIM-kaardilt valige vajalik sõnum ja vajutage **Move**. Sõnum teisaldatakse sisendkasti (Inbox) ja kustutatakse SIM-kaardilt. Dialoogist väljumiseks vajutage **Close**. Valige sõnum kaustast Inbox ja vajutage **Open**.

Tekstisõnumi kopeerimiseks SIM-kaardilt valige vajalik sõnum ja vajutage **Copy**. Sõnum kopeeritakse kausta Inbox, originaalsõnum säilitatakse SIM-kaardil.

Tekstisõnumi teisaldamiseks SIM-kaardilt valige see sõnum ja vajutage **Delete**.

Piltsõnumid

Märkus: Piltsõnumite funktsioon on kasutatav ainult võrguoperaatori või teenusepakkuja toetuse korral. Piltsõnumeid saavad võtta vastu ja kuvada vaid piltsõnumifunktsiooniga seadmed.

Piltsõnumi vaatamiseks valige see sõnum funktsioonist **Messaging** ja vajutage **Open**.

Sõnumi saatjale vastamiseks vajutage **Reply via text msg..** Pange tähele, et pilte ei kaasata vastussõnumisse.

Piltsõnumi edasisaatmiseks vajutage **Forward**. Vajutage **Recipient**, sisestage adressaat, kirjutage sõnumi tekst ja vajutage **Send**. Pidage meeles, et piltsõnumi tekstosa pikkus ei või ületada 120 sümbolit.

■ Multimeediasõnumid

Märkus: Multimeediasõnumeid saavad võtta vastu ja kuvada vaid need seadmed, millel on ühilduv multimeediasõnumite või e-posti funktsioon.

Vastuvõttev seade võib multimeediasõnumit algselt saadetuga võrreldes erinevalt kuvada.

Multimeediasõnumifunktsioon on reeglina algselt sisse lülitatud.

Multimeediasõnumite koostamine ja saatmine

Multimeediasõnum koosneb tekstiosast, pildist ja heli- või videoklipist.

Messaging (Sõnumid)

Pidage meeles, et see funktsioon on kasutatav ainult võrguoperaatori või teenusepakkuja toetuse korral.

Autoriõigustega kaitstud piltide, helinate ja muu sisu kopeerimine, muutmine, edastamine ja edasisaatmine võib olla takistatud. Enne multimeediumsõnumite saatmist või vastuvõtmist tuleb häälestada multimeediumsõnumikeskus. Seadete saamiseks võtke ühendust teenusepakkujaga. Vt "Multimeediumsõnumi konto seaded", lk 34.

Multimeediumsõnumile vastamiseks avage sõnum ja vajutage **Reply**. Valige, kas vastate multimeedium- või tekstsõnumiga, ja vajutage **OK**. Sõnumi adressaatide valimiseks vajutage **Recipient**. Adressaatide GSM-telefoninumbrid või e-posti aadressid võib ka käsitsi väljale **To**: sisestada. Kui sisestate mitu numbrit, eraldage need semikooloniga või vajutage iga numbri järel sisestusklahvi. Sisestage sõnumi teema ja koostage sõnum. Kui sõnum on valmis, vajutage **Send**.

Multimeediumsõnumi koostamiseks vajutage **Write message**, leidke **Multimedia message** ja vajutage **OK**. Sõnumi adressaatide valimiseks vajutage **Recipient**. Adressaatide GSM-telefoninumbrid või e-posti aadressid võib ka käsitsi väljale **To**: sisestada. Kui sisestate mitu numbrit, eraldage need semikooloniga või vajutage iga numbri järel sisestusklahvi. Sisestage sõnumi teema ja koostage sõnum. Kui see on valmis, vajutage **Send**.

Näpunäide: Multimeediumsõnumeid saab koostada ka otse rakendusest, näiteks rakendustest **Images** ja **File manager**.

Multimeediumobjekti lisamiseks sõnumile vajutage **Insert**. Sõnumisse saab sisestada pilte, heli- ja videoklippe ning lehevahetusi. Valige lisatava objekti tüüp ja vajutage **Insert**.

Näpunäide: Multimeediumsõnum võib koosneda mitmest lehest. Kui lehe lisamisel on kursor väljal To:, Cc: või Subject:, saab see leht sõnumi esimeseks leheks. Muul juul lisatakse uus leht selle lehe järele, mille paikneb hetkel kursor. Igal lehel võib olla ainult üks video- või heliklipp.

Efekti lisamiseks multimeediumsõnumi pildile vajutage Menu ja valige **Options** > **Transition settings....** Saate valida pildi kuvamisaja ja järgmise objekti esitusviisi. Neid seadeid saab valida erivalikute režiimis.

Multimeediumsõnumi eelvaatluseks vajutage Menu ja valige **View** > **Preview**.

Multimeediumobjekti kustutamiseks valige kustutatav objekt, vajutage Menu, valige **Edit** > **Delete** ja siis vajalik menüüfunktsioon.

Näpunäide: Teatud tüüpi manuseid, näiteks visiitkaarte, ei kuvata mitte sõnumi kehas, vaid teemareal kirjaklambrikujulise ikoonina. Manuste kustutamiseks valige **Edit** > **Delete** > **Attachments....** Valige manus ja vajutage **Delete**.

Lehe kustutamiseks leidke see, vajutage Menu ja valige **Edit** > **Delete** > **Page**.

Muutmisvalikuid saab üldjuhul valida vaid eriseadete funktsioonist. Vajutage Menu ja valige **Options** > **Activate advanced editing mode**.

Teksti asukoha muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Slide layout**. Valige **Text right** või **Text left**.

Tekstitüübi, -värv ja -vormingu muutmiseks valige Menu ja siis **Options** > **Text format....** Vormigut saab seada ka enne kirjutamise alustamist.

Multimeediumsõnumi taustvärv valimiseks vajutage Menu ja valige **Options** > **Background colour....** Vajutage **Change**, leidke sobiv värv ja vajutage **OK**. Vajutage **Done**.

Selleks, et muuta multimeediumsõnumi saatmisseadeid, alustage sõnumi koostamist või redigeerimist, vajutage Menu ja valige **Options** > **Sending options....** Valige, kas võrk saadab teile sõnumi edastusraporti ning kui pika aja vältel peaks sõnumikeskus sõnumit adressaadile edastada üritama.

Määrake järgmised seaded:

- **Receive report** — Valige, kas võrk teavitab teid sõnumi jõudmisest adressaadini. Saateraporti edastus võib olla takistatud, kui multimeediumsõnum saadeti e-posti aadressile.
- **Validity period** — Valige, kui kaua üritab sõnumikeskus sõnumit edastada. Kui selle aja jooksul ei olnud võimalik adressaati kätte saada, kustutatakse sõnum sõnumikeskusest. Pidage meeles, et võrk peab seda funktsiooni toetama. **Maximum** on maksimaalne võrgu poolt lubatud aeg.

Multimeediumsõnumi vastuvõtmine

NB! Multimeediasõnumite manused võivad sisaldada viirusi või kahjustada mõnel muul moel teie seadet või arvutit. Kui te ei pea kirja või sõnumi saatjat usaldusväärseks, ärge avage ühtki lisatud manust.

Multimeediumsõnumid saavad kausta Inbox ning te saate neid seal avada ja neile vastata nii nagu tavaliselt.

Kui multimeediumsõnum sisaldab objekti, mille vorminut seade ei toeta, võtab seade sõnumi küll vastu, kuid ei võimalda selle avamist. Te võite siiski saata need sõnumid edasi teisele seadmele, mis suudab neid objekte avada.

Multimeediumsõnumi manuste vaatamiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Objects....**

Multimeediumsõnumi salvestamiseks valige see objekt ja vajutage **Copy to**.

Multimeediumsõnumi objekti esitamiseks valige see objekt ja vajutage **Open**.

Multimeediumsõnumi konto seaded

Avage **Messaging**, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Account settings....** Leidke **Multimedia message service** ja vajutage **Edit**.

Määrake lehel **Send** järgmised seaded:

- **Internet access** — Valige sõnumite saatmiseks kasutatav Interneti-pöörduspunkt (IAP).
- **Homepage** — Sisestage multimeediumsõnumikeskuse aadress.
- **Receive report** — Valige, kas võrk teavitab teid sõnumi jõudmisest adressaadini. Saateraporti edastus võib olla takistatud, kui multimeediumsõnum saadeti e-posti aadressile.
- **Sending time** — Valige multimeediumsõnumi saatmise aeg.
- **Validity period** — Valige, kui kaua üritab sõnumikeskus sõnumit edastada. Kui selle aja jooksul ei olnud võimalik adressaati kätte saada, kustutatakse sõnum sõnumikeskusest. **Maximum** on maksimaalne võrgu poolt lubatud aeg. Pange tähele, et võrk peab seda funktsiooni toetama.

Määrake lehel **Receive** järgmised seaded:

- **Multimedia reception** — Valige, kui soovite multimeediumsõnumeid vastu võtta. Näiteks võite valida, et seade võtab multimeediumsõnumid alati vastu või võtab neid vastu ainult koduvõrgus.
- **On receiving messages** — Kui soovite multimeediumsõnumeid vastu võtta, valige **On**. Vaikimisi on multimeediumsõnumite vastuvõtt aktiveeritud. Kui soovite, et sõnumikeskus salvestaks sõnumi, et saaksite selle hiljem alla laadida, valige **Deferred**. Kui soovite, et sõnum alla laetaks, valige **On**. Kui te ei soovi multimeediumsõnumeid vastu võtta, valige **Reject**. Multimeediumsõnumid kustutatakse sõnumikeskuses.
- **Receive advertisements** — Valige, kas seade võtab vastu reklaamteateid.
- **Receive anonymous messages** — Valige, kas seade võtab vastu sõnumi, mille saatja on tundmatu.

Määrake lehel **General** järgmised seaded:

- **Compress images** — Valige, kas multimeediumsõnumitele lisatavad pildid tihendatakse. Tihendamine võib vähendada multimeediumsõnumi suurust.

■ Faks

Faksi saatmiseks vajutage **Write message**. Leidke **Fax** ja vajutage **OK**. Vajutage **Recipient** ja valige funktsioonist **Contacts directory** adressaat. Numbri võib ka käitsi sisestada. Kirjutage sõnumi tekst ja vajutage **Send**.

Faksi kirjalaadi ja vormingu muutmiseks vajutage Menu ja valige **Format** > **Font...**, **Formatting** või **Alignment**.

Dokumendi, arvutustabeli või pildi lisamiseks faksile vajutage **Insert object**. Pange tähele, et mõnikord ei ole dokumendi lisamine võimalik. Soovides dokumenti faksina saata, kasutage funktsiooni **Documents** valikut **File** > **Send** > **Via fax**.

Faksi printimiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print....** Kontrollige prindiseadete õigsust ja vajutage **Print**.

Faksi edastusseaded

Faksi edastusseadete muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Sending options....**

Funktsioonis **Fax cover page** saab valida faksi tiitellehe kujunduse. Pange tähele, et tiitellehe muutmisel võivad eelnevalt faksipäisesse sisestatud andmed kaotsi minna.

Funktsioonis **Send fax** saate valida, millal faks ära saadetakse. Pange tähele, et kui valite **Upon request**, tuleb avada Outbox ja saata faks sealt.

Vastuvõetud faksi vaatamiseks valige see faks ja vajutage **Open**. Faksi kerimiseks vajutage nooleklahve.

Faksi pööramiseks vajutage **Rotate**.

Faksi suurendamiseks või vähendamiseks vajutage **Zoom in** või **Zoom out**.

Saabunud faksi salvestamine

Dialoogiaknas **Range selection** saate valida lõigu, mis eksporditakse teise pildifaili vormingusse.

Mitmeleheküljelise faksi salvestamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Export....** Terve faksidokumendi salvestamiseks valige **Whole document**, kuvatud lehekülje salvestamiseks valige **Current page**, markeeritud lõigu salvestamiseks valige **Selected** ning salvestatavate lehekülgede vahemiku määramiseks valige **User defined**.

Faksiseadete muutmine

Vajutage Menu ja valige **Tools** > **Account settings....** Valige **Fax** ja vajutage **Edit**.

Määrake lehel **General** järgmised seaded:

- **Fax cover page** — Valige, kas faks edastatakse päise või tiitellehega. Valige **Template 1**, et koostada ise tiitelleht, **Full template**, et kasutada tiitellehte, mis sisaldab faksi saatja ja adressaadi kõiki kontaktandmeid, faksi sisu kirjeldavat märget ja kuupäeva, **Header**, et kuvada saatja ja adressaadi andmeid ning kuupäeva, või **None**, et saata faks ilma tiitelleheta.

Messaging (Sõnumid)

- **Send fax** — Valige faksi saatmise aeg. Kui valite **Upon request**, tuleb valida see faksisõnum sõnumite väljundkastist (Outbox) ja saata see sealt.

Määrake lehel **Advanced** järgmised seaded:

- **Resolution** — Valige väljuvate ja sisenevate fakside eraldusteravus.
- **ECM** — Valige, kas saatmisel parandatakse automaatselt rikutud faksilehed. Pidage meeles, et ka vastuvõttev seade peab toetama ECM-i.
- **Resend** — Kui mõnd lehte ei õnnestunud edastada, valige, kas uuesti saadetakse kõik lehed (**All pages**) või ainult need lehed, mille saatmine ebaõnnestus (**Missed pages**).

Selleks, et muuta fakside suunamise ja piirangu seadeid, vajutage **Fax diverting** või **Fax barring**.

Fakside vastuvõtmine pollimise teel

Kui võrk seda võimaldab, saate te pollimise teel võtta vastu fakse teisest eemalasuvast seadmest. Te saate helistada faksiaparaadile ja kutsuda seda saatele.

Fakside vastuvõtmiseks kaugseadmest pollimise teel vajutage Menu ja valige **Receive** > **Dial fax poll**. Sisestage faksiseadme number ja vajutage **Call**.

■ Erinevat tüüpi sõnumid

Seadmega saab võtta vastu mitmesugust tüüpi sõnumeid, näiteks andmeid, operaatori logosid, helinaid, järjehoidjaid või Interneti- ja e-posti konto seadeid sisaldavaid tekstisõnumeid.

Seadmega saab vastu võtta ka teatesõnumeid. Teatesõnumid on lühiteated, näiteks uudiste juhtkirjad, ning võivad sisaldada tekstisõnumit või linki. Lisateabe saamiseks ja teenuse tellimiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Võrgulogo vastuvõtmine

Selleks, et vastuvõetud võrgulogo uueks logoks valida, avage sõnum, mis sisaldab uut logo, ja vajutage **Save**. Selleks, et kinnitada praeguse võrgulogo asendamine uuega, vajutage **Replace**.

Võrgulogo sisaldava sõnumi kustutamiseks vajutage **Delete**.

Helina vastuvõtmine

Helina kuulamiseks avage helinat sisaldav sõnum ja vajutage **Play**.

Helina salvestamiseks vajutage **Save**. Kui samanimeline helin on juba seadmes olemas, salvestatakse uue helina nimetus koos numbriga.

Häälestussõnumi vastuvõtmine

Näpunäide: Häälestussõnum võib sisaldada mitmesuguseid seadeid, näiteks teenusepakkuja saadetud Interneti-pöördepunkti seadeid, e-posti konto seadeid või sõnumikeskuse numbrit.

Häälestussõnumi vaatamiseks valige see ja vajutage **Open**.

Seadete aktsepteerimiseks avage sõnum ja vajutage **Save**.

E-kirja teate vastuvõtmine

E-kirja teate vaatamiseks valige sõnum ja vajutage **Open**.

Näpunäide: E-kirja teade näitab teie postkastis olevate uute e-kirjade arvu.

Parooliga kaitstud sõnumi avamine

Parooliga kaitstud sõnumi vaatamiseks valige see sõnum ja vajutage **Open**. Sisestage õige parool ja vajutage **OK**. Parooli annab tavaliselt sõnumi koostaja, näiteks võrguoperaator.

Järjehoidja-sõnumi vaatamine

Järjehoidjat sisaldava sõnumi vaatamiseks valige see sõnum ja vajutage **Open**.

Näpunäide: Järjehoidja sisaldab veebilehe nimetust ja aadressi.

Järjehoidja salvestamiseks vajutage **Save**.

Häälestussõnumi andmete vaatamine

Selleks, et vaadata tekstisõnumis saabunud häälestusseadete andmeid, avage see sõnum ja vajutage [Details](#).

Näpunäide: Seadete salvestamiseks sulgege andmete aken ja vajutage [Save](#).

Pange tähele, et hääletusseadete kõik andmeid ei pruugi alati kuvatud olla.

Seadete ümbernimetamine

Kui üritate salvestada saabunud seadeid nimega, mis on juba seadmes olemas, palutakse valida, kas seaded asendatakse või muudetakse nende nime.

Et seaded teise nimega salvestada, vajutage [Rename](#), sisestage uus nimi ja vajutage [OK](#).

Pange tähele, et alati ei saa seadeid ümber nimetada.

Täiendsete vastuvõtmine

Ühendusseadeid sisaldava sõnumi vaatamiseks valige see sõnum ja vajutage [Open](#). Kui seade küsib parooli, sisestage parool ja vajutage [OK](#). Pidage meeles, et kui sisestate parooli kolm korda valesti, siis sõnum kustutatakse.

Seadete aktsepteerimiseks ja seadme häälestamiseks vajutage [Save](#). Kui seade võttis vastu teenusepakkuja usaldusserveri seaded (peamised ühendusseaded ja serveri asukoht), salvestatakse need automaatselt ning kausta Inbox salvestatakse vastav teabesõnum.

■ Kärjeteateteenus

Piirkonnas, kus kärjeteateteenus on kasutatav, saab vastu võtta teenusepakkuja saadetud teateid, näiteks ilma- ja liiklusteateid. Kärjeteadete teemad ja neile vastavad teemanumbrid saate teenusepakkujalt. Pange tähele, et pakettandmesideühendus (GPRS) võib häirida kärjeteadete vastuvõttu. Õigete GPRS-seadete saamiseks võtke ühendust võrguoperaatoriga.

Avage [Desk](#) > [Tools](#) > [Cell broadcast](#).

Kärjeteate avamiseks valige teema ja vajutage [Read](#).

Näpunäide: Teema otsimiseks sisestage otsiväljale teema nimi või number.

Selleks, et võtta vastu ainult kärjeteadete teatud teemasid, valige teema ja vajutage [Subscribe](#). Kindlal teemal saadetud kärjeteadete vastuvõtmise lõpetamiseks valige see teema ja vajutage [Unsubscribe](#).

Kärjeteadete vastuvõtmise lõpetamiseks vajutage [Reception off](#). Kärjeteadete vastuvõtmise taasaktiveerimiseks vajutage [Reception on](#).

Teema lisamiseks, muutmiseks või eemaldamiseks vajutage Menu ja valige funktsioonist [Topic](#) > [More options](#) sobiv valik.

Tühja teemaloendi loomiseks vajutage Menu, valige [List](#) > [Edit lists](#) ja vajutage [New](#). Sisestage teemaloendi nimi ja vajutage [OK](#).

Teemaloendi koostamiseks valitud teemade baasil vajutage Menu, valige [Topic](#) > [Add selected topics to list](#) ja vajutage [New](#). Sisestage teemaloendi nimi ja vajutage [OK](#).

Uute teemade automaattuvastuse seadmiseks vajutage Menu ja valige [Tools](#) > [Settings](#) > [Add new topics automatically to list](#).

Vastuvõetavate võrguteadete keele valimiseks vajutage Menu ja valige [Tools](#) > [Settings](#). Leidke [Language](#) ja valige keel.

6. Veeb

Web on HTML-/XHTML-brauser, mis võimaldab Interneti-ühenduse loomist GPRS-i, EDGE-i või WLAN-i vahendusel. Brauser toetab erinevaid täiendprogramme, näiteks Flash 5 ja audioplugineid.

Veebiühenduse loomiseks:

- tuleb häälestada Interneti-pöörduspunkt ja Interneti-ühendusseaded. [Vt "Internet setup", lk 68.](#)
- Kui kasutate andmekõnet või GPRS-ühendust, peab mobiilsidevõrk toetama andmekõnet või GPRS-i ning andmesideteenus peab olema SIM-kaardil aktiveeritud.

Seadete saamiseks võtke ühendust teenusepakkujaga.

Veebi sirvimine

Veebilehti on kõige mugavam sirvida, kui kasutate nii klahvistikku kui osutit. Lehel üles-alla ja vasakule-paremale liikumiseks kasutage nooleklahve.

Osuti liigutamiseks lehel kasutage juhtnuppu. Kui osutiga lingile liikuda, muutub osuti käeks. Lingi avamiseks vajutage juhtnuppu. Linkide või muude objektide valimiseks veebilehelt võite vajutada ka klahvistiku klahve. [Vt "Klahvide otsevalikud brausimisel", lk 39.](#)

Veebilehe avamiseks vajutage **Open Web address**, sisestage lehe aadress ja vajutage **Go to**. Kui te ei ole sidusrežiimis, tuleb kõigepealt ühendus luua.

Näpunäide: Lingi avamiseks liikuge osutiga lingile, et osuti muutuks käeks, seejärel vajutage juhtnuppu.

Uue akna avamiseks vajutage Menu ja valige **File > Open > New window**.

Lingi avamiseks uues aknas liikuge osutiga lingile ja vajutage tõstuklahvi+sirvimisklahvi. Avaneb lisavalikutega hüpikaken. Leidke **Load in new window** ja vajutage **Select**.

Failide salvestamine

Veebilehe salvestamiseks ilma piltideta vajutage Menu ja valige **File > Save as....**

Pildi salvestamiseks veebilehelt vajutage pildi märkimiseks e või d klahvi; pildi ümber tekib raam. Vajutage Menu ja valige **File > Save > Save image as....**

Näpunäide: Võite ka osutiga pildile liikuda ja vajutada tõstuklahvi+sirvimisklahvi. Avaneb lisavalikutega hüpikaken. Valige **Save as...**, valige pildi salvestuskoht ja vajutage **OK**.

Veebilehe salvestamiseks koos raamidega, valige raam, vajutage Menu ja valige **File > Save > Save frame as....**

Failide allalaadimine

Faili allalaadimiseks liikuge osutiga faili lingile ja vajutage juhtnuppu. Enne allalaadimist saate vaadata faili nime, tüüpi, suurust, veebiaadressi ja rakendust, mis selle avab.

Faili allalaadimiseks ja salvestamiseks vajutage **Save**. Valige faili salvestuskoht ja vajutage **OK**.

Selleks, et fail alla laadida ja vastavas rakenduses avada, vajutage **Save and open**. Valige faili salvestuskoht ja vajutage **OK**.

Selleks, et vaadata pooleliolevate allalaadimiste andmeid, vajutage Menu ja valige **View > Downloads....**

Allalaadimise peatamiseks valige allalaadimine ja vajutage **Pause**.

Allalaadimise katkestamiseks valige allalaadimine ja vajutage **Cancel download**.

Lõpetatud allalaadimise kustutamiseks loendist vajutage **Clear list of compl.**

Präänikud

Präänik on väike fail, mis salvestatakse seadmesse ning mis sisaldab teavet näiteks selle kohta, millised on teie eelistused konkreetse veebilehe kasutamiseks.

Präänikute salvestamiseks seadmesse vajutage **Accept**.

Präänikute salvestamise keelamiseks vajutage **Refuse**.

Veebilehtde taasavamine

Selleks, et vaadata veebilehti, mida olete külastanud või üritanud külastada, vajutage Menu ja valige **Information** > **History list**. Loendi sirvimiseks kasutage jutnuppu või nooleklahve. Pange tähele, et loendis kuvatakse vaid veebilehe nimi.

Ajaloo kustutamiseks vajutage **Clear list**.

Näpunäide: Et vaadata avatud veebilehe aadressi, vajutage **Open Web address**. Et vaadata väljale **Enter an address** sisestatud veebiaadresse, vajutage juhtnuppu allapoole. Leidke soovitud veebiaadress ja vajutage **OK**. Loend ei kuva neid veebilehti, mis avati veebilehel olevate linkide kaudu.

Vahemälu tühjendamine

Vahemälu on puhvermälu ajutiste andmete salvestamiseks. Kui olete pääsenud juurde paroolkaitsega salajastele andmetele või üritanud seda teha, tühjendage pärast seda alati vahemälu. Vahemälus hoitakse viimatikasutatud teenuseid või andmeid.

Vahemälu tühjendamiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Clear** > **Clear cache**.

Järjehoidjate haldamine

Mõnikord on seadmesse salvestatud järjehoidjaid, mis ei kuulu Nokia veebilehtede rühma. Neil veebilehtedel pole Nokia garantiid ega toetust. Selliste lehtede avamisel tuleb turvalisuse ja sisu osas rakendada samasuguseid meetmeid kui mis tahes Interneti-lehe avamisel.

Järjehoidjate loendi vaatamiseks vajutage **Bookmarks**.

Uue järjehoidja salvestamiseks vajutage **New bookmark**, sisestage järjehoidja nimi ja aadress ning vajutage **OK**.

Veebilehe avamiseks leidke lehe järjehoidja ja vajutage **Go to**.

Selleks, et muuta järjehoidja nime ja aadressi, leidke vajalik järjehoidja ja vajutage **Edit**.

Uue kausta koostamiseks järjehoidjatele vajutage Menu ja valige **Bookmarks** > **Insert new folder....** Sisestage kausta nimi ja vajutage **OK**.

Järjehoidjate kausta nime muutmiseks valige see kaust, vajutage Menu ja valige **Bookmarks** > **Rename folder....** Sisestage kausta nimi ja vajutage **OK**.

Järjehoidja salvestamiseks veebilehena vajutage Menu ja valige **Bookmarks** > **Export as HTML....**

■ Brauseri seaded

Brauseriseadete muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Settings....**

Valige leht **General** ja muutke järgmisi seadeid:

- **Home page address** — Sisestage lehe aadress, mille brauseri avanedes kohe avaneb. Kui soovite valida lehe, mille olete avanud kodulehena, vajutage **Use current**.
- **Show images** — Valige, kas veebilehel kuvatakse kõiki pilte või siis ainult neid, mis on eelnevalt seadme vahemällu talletatud.
- **Frame options** — Valige, kas veebilehe raame kuvatakse korraga või ükshaaval.
- **Load in new window** — Valige leht, millega avaneb uus brauseriaken.

Valige leht **Services** ja muutke järgmisi seadeid:

- **Use cookies** — Valige, kas seade võtab kõik präänikud vastu, ei võta neid üldse vastu või teavitab teid alati, kui veebileht üritab präänikut salvestada.

Näpunäide: Präänik on andmefail, mis sisaldab näiteks konkreetse veebilehe seadeid.

- **Enable plug-ins** — Valige, kas soovite tõhustada brauseri tööd eelinstallitud täiendprogrammide varal, mis võimaldavad näiteks Flash-animatsioonide vaatamist.
- **Enable JavaScript** — Valige, kas veebilehed kasutavad JavaScripti™ või mitte.
- **Enable automatic redirection** — Valige, kas teine veebileht avaneb automaatselt, kui valitud veebilehel on suunamisfunktsioon.

Valige leht **Advanced** ja muutke järgmisi seadeid:

- **Maximum cache size** — Valige vahemälu jaoks eraldatud mälumaht.

Näpunäide: Vahemälu on puhvermälu, kuhu salvestatakse ajutist informatsiooni. Kui olete pääsenud juurde paroolkaitsega salajastele andmetele või üritanud seda teha, tühjendage pärast seda alati vahemälu.

- **Empty cache on exit** — Valige, kas brauseri sulgemisel tühjendatakse seadme vahemälu.
- **Empty history list on exit** — Valige, kas brauseri sulgemisel kustutatakse külastatud veebilehtede loend.
- **Delete cookies on exit** — Valige, kas brauseri sulgemisel eemaldatakse seadmest kõik präänikud.
- **Use proxy configuration script** — Valige, kas kasutate proksi konfiguratsiooniskripti. Kui kasutate, tühistab see Interneti-pöörduspunkti proksiseaded.

- **Script address** — Sisestage proksi konfiguratsiooniskripti aadress.

Klahvide otsevalikud brausimisel

Järgnevalt loendist leiate mõned brausimist hõlbustavad klahvide otsevalikud. Lisaks sellele kuvatakse otsevalikuid ka menüüdes käskude kõrval. [Vt "Otsevalikud", lk 93.](#)

- Lingi avamiseks uues aknas vajutage tõstuklahvi+sirvimisklahvi.
- Järgmise kasti, nupu või objekti valimiseks vajutage tabeldusklahvi.
- Kui leht sisaldab järgmist raami, vajutage selle valimiseks Ctrl+tabeldusklahvi.
- Kui leht sisaldab eelmist raami, vajutage selle valimiseks tõstuklahvi+Ctrl+tabeldusklahvi.
- Järgmise lingi valimiseks vajutage A, eelmise lingi valimiseks Q.
- Järgmise objekti valimiseks vajutage D, eelmise objekti valimiseks E. Objekt võib olla mis tahes element, nt tekstilõik, pilt vms.
- Järgmise pealkirja valimiseks vajutage S, eelmise pealkirja valimiseks W.
- Lehe vaatamiseks ekraanide kaupa vajutage Chr+sirvimisklahvi üles või Chr+sirvimisklahvi alla.
- Lehe lõppu hüppamiseks vajutage Chr+sirvimisklahvi paremale, lehe algusesse hüppamiseks Chr+sirvimisklahvi vasakule.
- Piltide kuvamise sisse- või väljalülitamiseks vajutage G.
- Kui lehte kuvatakse suurendatult, vajutage 100% suurenduse taastamiseks klahvi 6.
- Kausta laiendamiseks või ahendamiseks järjehoidjate aknas vajutage tühikuklahvi.
- Järjehoidjate akna sulgemiseks vajutage Esc.
- Järjehoidja kustutamiseks vajutage tagasilükketklahvi.

7. Contacts (Kontaktid)

Kontaktandmete salvestamiseks, muutmiseks ja haldamiseks kasutage rakendust **Contacts**.

Kontaktandmete põhiandmebaas asub kommunikaatori mälus. Kontaktandmeid võib salvestada ka SIM-kaardile ja seadme mälukaardile, kui viimane on paigaldatud.

Rakenduse **Contacts** põhiakna vasakpoolses raamis (**Contacts directory**) kuvatakse selle andmebaasi sisu, mis on hetkel avatud (1).

Olemasolevaid andmebaase näidatakse loendi esimestel kohtadel.

Loendi allosas on otsiväli kirjete otsimiseks (2).

Funktsiooni **Contacts** põhiakna parempoolses raamis kuvatakse loendist **Contacts directory** valitud kontaktkaardi või -grupi andmeid.

Kontaktkaardi andmeid kasutab veel näiteks rakendus **Telephone**.

■ Kontaktkaartide haldus

Kontaktide andmebaasi avamiseks leidke loendist **Contacts directory** vajalik andmebaas ja vajutage **Open**. Pange tähele, et kui valite SIM-kaardi andmebaasi, ei ole kõik menüüvalikud kättesaadavad.

Selleks, et koostada vaikimisi valitava malli alusel uus kontaktkaart, vajutage **New card**, sisestage kontaktandmed ja vajutage **Done**. Kaart lisatakse valitud andmebaasi.

Näpunäide: Kui soovite seda numbrit ka välismaal kasutada, sisestage riigikoodi ette plussmärk (+).

Kontaktkaardi avamiseks valitud andmebaasist leidke loendist **Contacts directory** vajalik kontakt ja vajutage **Open**.

Kontaktkaardi otsimiseks andmebaasist sisestage loendi **Contacts directory** allservas olevale otsiväljale kontakti nime esitähed, leidke vajalik kontakt ja vajutage **Open**.

Selleks, et kontaktile helistada, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke telefoninumber ja vajutage **Call**.

Selleks, et koostada kindla malli alusel kontaktkaart, vajutage Menu, valige **File** > **New card** ja siis mall, mida soovite kasutada.

Kontaktkaardi kustutamiseks leidke see loendist **Contacts directory**, vajutage **Delete** ja siis **Delete**.

Selleks, et saata kontaktile tekst- või multimeediumsõnum, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke mobiilinumbr ja vajutage **Write text message** või **Write MMS**.

Selleks, et kontaktile faks saata, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke faksinumber ja vajutage **Write fax**.

Selleks, et kontaktile e-kiri saata, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke e-posti aadress ja vajutage **Write e-mail**.

Selleks, et kopeerida kõik andmebaasi kontaktid, leidke loendist **Contacts directory** vajalik andmebaas, vajutage **Copy all** ja valige andmebaas, kuhu kontaktid kopeeritakse.

Selleks, et minna kontaktkaardile lisatud veebiaadressile, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke veebiaadress ja vajutage **Go to**.

Uue andmebaasi koostamiseks mälukaardile vajutage Menu ja valige **File** > **More options** > **New database**.

Selleks, et väljuda rakendusest **Contacts**, vajutage **Exit**.

■ Kontaktkaardi muutmine

Kontaktkaardi aknas saab lisada, vaadata, muuta ja kustutada kontaktkaardile või kaardimallile sisestatud andmeid. Et avada kontaktkaart muudatuste sisestamiseks leidke loendist **Contacts directory** vajalik kontakt ja vajutage **Open**.

Välja lisamiseks kontaktkaardile vajutage **Add field**.

Selleks, et muuta kontaktkaardil väljanime, leidke vajalik väli ja vajutage **Rename field**. Kui selle välja nimetust ei saa muuta, on **Rename field** tuhm.

Contacts (Kontaktid)

Selleks, et kustutada kontaktkaardilt väli, leidke see väli ja vajutage **Delete field**.

Selleks, et valida mall, mille alusel koostatakse kontaktkaarte, vajutage Menu, valige **Tools > Settings > General > Default template**, vajutage **Change** ja valige mall.

Selleks, et lisada kontaktkaardile pilt, vajutage Menu ja valige **Card > Insert picture** või liikuge tühjale pildiraamile ja vajutage **Insert picture**.

Selleks, et vahetada kontaktkaardil pilti, leidke pilt ja vajutage **Change picture**.

Selleks, et kustutada pilt kontaktkaardilt, vajutage Menu ja valige **Card > Remove picture**. või Leidke pilt ja vajutage **Remove picture**.

Selleks, et valida kontaktile telefonihelin, vajutage Menu, valige **Card > Ringing tone** ja vajutage **Change**.

DTMF-toonsignaali lisamiseks kontaktkaardile vajutage **Add field**, valige **DTMF** ja sisestage DTMF-toonide jada.

Kontaktkaardi salvestamiseks ja menüü **Contacts** põhikuvasse naasmiseks vajutage **Done**.

Kontaktkaardi kustutamiseks vajutage Menu ja valige **File > Delete card**.

■ Kontaktkaardi mallide koostamine ja muutmine

Mall koosneb andmeväljadest, mille alusel te koostate oma kontaktkaarte ning sellest sõltub, milliseid andmeid kaardil hiljem kuvatakse.

SIM-kaardi kontaktkaartide puhul ei saa malle kasutada, kuna SIM-kaardi kontaktkirjete kujundus on määratud.

Uue malli koostamiseks avage **Contacts directory**, vajutage Menu, valige **Tools > Card templates** ja vajutage **New**.

Malli muutmiseks avage **Contacts directory**, vajutage Menu, valige **Tools > Card templates** ja vajutage **Open**. Välja muutmiseks liikuge sellele väljale ja vajutage **Rename field** või **Delete field**. Välja lisamiseks vajutage **Add field**. Selleks, et muudatused salvestada ja kontaktkaardi mall sulgeda, vajutage **Done**.

Malli kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Tools > Card templates**, valige mall ja vajutage **Delete**. Kui vaikemall kustutada, saab uueks vaikemalliks loendi järgmine mall.

■ Teie enda kaart

Näpunäide: Funktsioonis **My contact card** salvestatud andmeid saab kasutada elektroonilise visiitkaardina. Enda visiitkaardi võite saata sõnumi, infrapuna või Bluetoothiga ning kasutada seda faksipäise või tiitellehe koostamisel.

Selleks, et muuta enda kontaktkaardil välju, leidke vajalik väli ja vajutage **Rename field**, **Delete field** või **Add field**.

Pildi lisamiseks enda kontaktkaardile vajutage Menu ja valige **Card > Insert picture**, või liikuge tühjale pildiraamile ja vajutage **Insert picture**.

Selleks, et vahetada enda kontaktkaardi pilti, liikuge kaardil pidile ja vajutage **Change picture**.

Pildi kustutamiseks enda kontaktkaardilt vajutage Menu ja valige **Card > Remove picture**, või liikuge pildile ja vajutage **Remove picture**.

Muudatuste salvestamiseks ja funktsioonist **My contact card** väljumiseks vajutage **Done**.

■ Kontaktkaartide saatmine

Funktsioon **Contacts directory** võimaldab vormingus vCard või Nokia Compact Business Card olevate kontaktkaartide saatmist teistele ühilduvatele seadmetele SMS-i, MMS-i, e-posti, infrapuna või Bluetoothiga.

Loendi **Contacts directory** avamiseks leidke **Contacts**.

Kontaktkaardi saatmine

Avage **Contacts**, leidke loendist **Contacts directory** vajalik kontakt, vajutage Menu ja valige **File > Send**.

Selleks, et saata kontaktkaart visiitkaardina teisele ühilduvale seadmele, sisestage väljale **To:** adressaadi nimi või vajutage **Recipient**, et leida see kontaktide kaustast. Visiitkaardi saatmiseks vajutage **Send**. Pange tähele, et kui valisite edastuskanaliks SMS-i, edastatakse kontaktkaart ilma pildita.

Visiitkaartsõnumi salvestamiseks mustandina vajutage Menu ja valige **File > Save**. Sõnum salvestatakse rakenduse **Messaging** mustandite kausta.

Visiitkaardi kustutamiseks vajutage Menu ja valige **File > Delete**.

Selleks, et lisada sõnumi otsetee funktsiooni **Desk**, vajutage Menu ja valige **File > Add to Desk....**

Selleks, et eelmine toiming tühistada, vajutage Menu ja valige **Edit > Undo**.

Contacts (Kontaktid)

Adressaatide muutmiseks vajutage Menu ja valige markeeritud tekstiosa lõikamiseks lõikepuhvrisse **Edit** > **Cut** ja kopeerimiseks **Copy**. Lõikepuhvris oleva teksti kleepimiseks väljale **To**: vajutage **Paste**.

Selleks, et avada mustandite kausta järgmine või eelmine sõnum, vajutage Menu ja valige **View** > **Next message** või **Previous message**.

Selleks, et leida adressaat kontaktide andmebaasist, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Check names**. Väljale **To**: sisestatud tähti vastandatakse andmebaasi kontaktidega. Kui leiti ainult üks vaste, lisandub see väljale **To**:. Kui leiti mitu nime, valige adressaat loendist.

■ Kontaktgruppide koostamine ja muutmine

Kontaktgruppi kasutades saate oma sõnumi korraga tervele grupile saata.

Kontaktgrupi moodustamiseks vajutage funktsioonis **Contacts directory** Menu ja valige **File** > **New group....** Leidke **Group name** ja andke grupile nimi. Liikme lisamiseks gruppi vajutage **Add member**, leidke loendist kontakt ja vajutage **Add**. Mitme kontakti valimiseks vajutage tõstuklahvi ja juhtnuppu.

Näpunäide: Kui te ei soovi hetkel teatud inimestelt kõnesid vastu võtta (näiteks koosoleku ajal), võite moodustada neist kontaktidest uue grupi. Vt "[Profiilide seaded](#)", lk 63.

Kontaktgrupi avamiseks leidke loendist **Contacts directory** kontaktgrupp ja vajutage **Open**.

Näpunäide: Selleks, et lisada kontaktgrupile pilt, vajutage Menu ja valige **Group** > **Insert picture**.

Liikme eemaldamiseks grupist avage loendist **Contacts directory** vastav grupp, leidke liige ja vajutage **Remove member**.

■ SIM-kaardile salvestatud kontaktide haldamine

Näpunäide: SIM-kaart sisaldab andmeid, mis tuvastavad teid kui võrgukasutajat.

Salvestatava nime ja telefoninumbri pikkus sõltub SIM-kaardist.

Uue kontakti salvestamiseks SIM-kaardile avage SIM-kaardi kaust ja vajutage **New contact**. Avaneb tühi SIM-kaardi kontaktkaart. Sisestage kontakti nimi ja telefoni- või faksinumber.

SIM-kaardi kontaktkaardi andmete muutmiseks leidke loendist **Contacts directory** vajalik kontakt ja vajutage **Open**.

Kontakti kustutamiseks SIM-kaardilt leidke loendist **Contacts directory** vajalik kontakt ja vajutage **Delete**.

Selleks, et kontaktile helistada, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke telefoninumber ja vajutage **Call**.

Selleks, et saata kontaktile tekst- või multimeediumsõnum, leidke see kontakt loendist **Contacts directory**, liikuge parempoolsesse aknasse, leidke mobiilinumbr ja vajutage **Write text message** või **Write MMS**.

SIM-kaardi kontaktkirjete kopeerimiseks teise andmebaasi leidke funktsioonist **Contacts directory** SIM-kaardi kaust ja vajutage **Open** > **Copy all**. Leidke andmebaas, kuhu kontaktandmed kopeeritakse.

SIM-kaardile salvestatud nimede sortimisjärjestuse muutmiseks valige **View** > **Sort by** > **Name** või **SIM location**.

■ Kontaktide kopeerimine ja teisaldamine teistesse andmebaasidesse

Te saate valitud kontakte teise andmebaasi kopeerida või teisaldada.

Selleks, et jätta algne kontaktkaart andmebaasi alles, valige **Copy to** ja valige siis andmebaas, millesse soovite kirje kopeerida.

Selleks, et kontaktkaart andmebaasist teisaldada, valige **Move to** ja valige siis, andmebaas, millesse soovite kirje teisaldada. Kontaktkaardi koopiat ei talletata algses andmebaasis.

Kontaktide peamine andmebaas asub seadmes. Kontaktandmeid saab talletada ka SIM-kaardi ja muude mälukaartide andmebaasides. Funktsioon **Contacts directory** saab korraga kuvada vaid ühte andmebaasi. Teise andmebaasi andmete vaatamiseks valige see andmebaas funktsioonist **Contacts directory** ja vajutage **Open**.

Kui valite SIM-kaardi andmebaasi, saab kaardilt kopeerida ainult nime ja kontaktnumbrid. Kui kontaktkaardil on mitu telefoni- või faksinumbrit, salvestatakse numbrid SIM-kaardi erinevatesse mälupeadesse.

■ Kontaktkaardi seaded

Te saate valida kontaktkaartidele vaikemalli, määrata nende sortimisjärjestuse loendis **Contacts directory**, valida kaardi aadressivormingut ning saadetavate visiitkaartide vormingut.

Kontaktkaardi vaikemalli valimiseks avage **Contacts**, vajutage Menu, valige **Tools** > **Settings** > **General** > **Default template** ja vajutage **Change**. Valige loendist mall ja vajutage **OK**. Kui kontaktkaart on salvestatud, ei saa selle malli enam muuta. Küll aga saate lisada ja kustutada kontaktkaardi välju või muuta nende nimetusi.

Contacts (Kontaktid)

Nimede järjestuse muutmiseks sõltuvalt loendi **Contacts directory** nimedest avage **Contacts**, vajutage Menu, valige **Tools** > **Settings** > **General** > **Name display** ja vajutage **Change**. Valige **First name Last name** või **Last name, First name** ja vajutage **OK**.

Selleks, et muuta kontaktk kaartide aadressivormingut, avage **Contacts**, vajutage Menu, valige **Tools** > **Settings** > **General** > **Default country/region** ja vajutage **Change**. Aadressivorming vastab igas riigis või regioonis kehtivatele kohalikele standarditele. Valige loendist teine riik või regioon ja vajutage **OK**.

Visiitkaartide vormingu valimiseks avage **Contacts**, vajutage Menu, valige **Tools** > **Settings** > **General** > **Sending format via text message** ja vajutage **Change**. Vormingu vCard kasutamiseks valige **vCard**, või valige tihendatud vormingu kasutamiseks **Compact**; seejärel vajutage **OK**.

8. Dokumendid

Rakenduses **Documents** saate te kirjutada uusi ja redigeerida olemasolevaid tekstidokumente. Te saate lisada dokumentidesse pilte ja muid faile ning neid vaadata.

Documents on üks grupi **Office** rakendustest. **Office** sisaldab ka rakendusi **Sheet** ja **Presentations** ning rakendusi **Calculator** ja **File manager** failide ja kaustade haldamiseks. Grupi **Office** avamiseks valige **Desk > Office** ja vajutage **Open**.

Te saate avada, redigeerida ja salvestada Microsoft Word for Windows versiooni 97 ja uuematega loodud dokumente. Pange tähele, et toetatud ei ole mitte kõik originaaldokumentide funktsioonid ja vormingud. Originaaldokument ei tohi olla parooliga kaitstud. Muude Microsoft Wordi versioonidega loodud dokumente saab ainult vaadata.

■ Töötamine dokumentidega

Liikuge dokumendis sirvimisklahviga, ja valige teksti, vajutades tõstuklahvi vasakule, paremale, üles või alla.

Näpunäide: Menüü sisaldab paljusid valikuid, mis on teile tuttavad muudest tekstiredaktoritest.

Uue dokumendi loomiseks avage rakendus **Documents** ja alustage avanevas vaates kirjutamist või vajutage Menu ja valige **File > New document > Blank document....** Kirjutage tekst või kleepige see muust dokumendist.

Olemasoleva dokumendi avamiseks vajutage Menu ja valige **File > Open....** Leidke kaust, kuhu fail on salvestatud.

Näpunäide: Viimati kasutatud dokumentide avamiseks vajutage Menu ja valige **File > Recent documents**.

Valitud teksti kopeerimiseks või lõikamiseks vajutage Menu ning valige **Edit > Copy** või **Cut**. Teksti kleepimiseks minge dokumendis kohta, kuhu soovite teksti lisada, vajutage Menu ja valige **Edit > Paste**.

Dokumendi lehekülgede nummerdamiseks vajutage Menu ja valige **Tools > Paginate**. Käsk jagab dokumendi lehekülgedeks ning uuendab leheküljenumbreid.

Lehevahetuste lisamiseks dokumenti vajutage Menu ja valige **Insert > Page break** või **Line break**.

Sõnade loendamiseks vajutage Menu ning valige **Tools > Word count**.

Teksti otsimiseks dokumendist vajutage Menu ja valige **Edit > Find....** Sisestage otsitav tekst ja vajutage **Find**. Otsingukriteeriumide täpsustamiseks vajutage **Options**. Leitu asendamiseks millegi muuga vajutage **Replace**, sisestage asendustekst ja vajutage **Replace**.

Dokumendi salvestamiseks ja sulgemiseks vajutage **Exit**. Kui olete faili muutnud, vajutage **Save**, et salvestada dokument vaikenimega. Vajutage **Save as**, et määrata faili nimi ja asukoht, või vajutage **Discard changes**, et sulgeda rakendus muudatusi salvestamata. Faili salvestamiseks teises vormingus vajutage **Change format**.

Dokumendi struktuuri vaatamiseks vajutage Menu ja valige **View > Outline....** Dokument on struktureeritud pealkirjade erinevate tasemete järgi. Heading 1 on ülemine tase, Heading 2 järgneb talle ja nii edasi. Dokumendi liigendusvaates kehateksti ei näidata. Rohkemate tasemete nägemiseks liigendusvaates vajutage **Expand**. Alamate tasemete peitmiseks vajutage **Collapse**. Konkreetsele pealkirjale hüppamiseks dokumendis valige pealkiri ja vajutage **Go to**.

Tekstimarkerite peitmiseks või nähtavale toomiseks vajutage Menu ja valige **Tools > Preferences....** Lehel **Basic options** saate defineerida, kas dokumendis kuvatakse tabeldusmärke, tühiku ja lõigumärke. Lehel **Advanced options** saate te defineerida, kas füüsilisi reakatkestusi, lahutamatu tühikuid ja püsikriipse näidatakse dokumendis.

Konkreetselt lehekülje avamiseks dokumendis vajutage Menu ja valige **Tools > Go to page....** Dialogis **Go to** saate ta vaadata, kui palju on dokumendis lehekülgi ning valida lehekülje, millele soovite minna. Sisestage leheküljenumber ja vajutage **Done**.

■ Dokumentide vormindamine

Dokumendi laadi saab vormindada nii fondi kui lõigu tasemel. Te saate kasutada erinevaid fonte, tähesuursusi ja laade. Te saate määrata erinevaid eelmääratud või kasutaja määratud laade kas muutes konkreetseid tekstilõike eraldi või kasutades malli, millel tekstilaad põhineb.

Teksti vormindamiseks valige tekst, vajutage Menu ning valige **Format > Font..., Formatting, Bullets...** või **Paragraph**. Valige kohane vormindusvalik. Näiteks saate te lisada paksendatud, kursiivis või allajoonitud vormingu, muuta tähesuursust ja -värvi ning lisada täppe ja äärisleid.

Dokumendid

Lõigu laadi muutmiseks või uue loomiseks vajutage **Style**. Valige laad, mida soovite redigeerida, ja vajutage **Edit**. Uue laadi loomiseks vajutage **New**. Andke uuele laadile nimi, määrake font, täpid, ääris ja reasamm.

Lõigu laadi muutmiseks viige kursor lõigu sisse ja vajutage **Style**. Valige uus laad ja vajutage **Set**.

■ Objektide lisamine ja redigeerimine

Objektid tekstdokumentides ei ole lingid vaid manuskopiad, mis võivad faili suurust oluliselt kasvatada. Mõnda objektitüüpi kuvatakse ainult tähisena.

Objekti lisamiseks dokumenti vajutage **Insert object**. Valige loendist objekti tüüp, mida soovite lisada. Vajutage **Insert new**, et avada vastav redaktor ja looge uus objekt või vajutage **Insert existing**, et avada olemasolevate failide nimekiri. Loetletakse ainult failid, mida saab lisada. Valige fail ja vajutage **OK**.

Pildi suuruse muutmiseks valige pilt, vajutage Menu ning valige **Edit > Object > Object details...** Lehel **Scaling** saab määrata pildi laiuse ja kõrguse või muuta selle suurust kindla protsendi võrra. Lehel **Cropping** saab pilti kärpida. Pange tähele, et tähistest suurust ei saa muuta.

Objekti avamiseks vaatamiseks või redigeerimiseks valige objekt ning vajutage sisestusklahvi.

Objekti eemaldamiseks dokumendist valige objekt ja vajutage tagasilükkeklahvi.

■ Tabelite vaatamine

Rakendusega Microsoft Word for Windows loodud tabelleid saab avada eraldi aknas.

Tabeli vaatamiseks eraldi aknas liikuge kursoriga tabeli kohale, vajutage tabeli valimiseks paremat nooleklahvi ning siis sisestusklahvi.

Vajutage tabeli kopeerimiseks **Copy**.

Vajutage tabeli vaatest väljumiseks **Close**.

■ Mallide kasutamine

Te saate kasutada malle ja salvestada dokumente mallidena. Näiteks võib teil olla firma mall, mis defineerib konkreetse paigutuse.

Dokumendi salvestamiseks mallina vajutage Menu ja valige **File > Save > Save as template...**

Malli valimiseks vajutage Menu ja valige **File > New document > Use template...** Leidke kaust, kuhu mall on salvestatud.

9. Sheet (tabelarvutus)

Sheet võimaldab teil salvestada oma andmeid töövihiku nimelistesse failidesse. Iga töövihik sisaldab vähemalt ühte tabelit. Töövihik võib sisaldada ka diagramme; diagrammileht on leht, millel on tabelilehe andmetel põhinev diagramm.

Avage **Desk** > **Office** > **Sheet**.

■ Töövihikud

Uue töövihiku loomiseks vajutage Menu ja valige **File** > **New workbook**.

Olemasoleva töövihiku avamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Open**. Leidke kaust, kuhu fail on salvestatud.

Näpunäide: Viimati kasutatud töövihikute avamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Recent workbooks**.

■ Töötamine töövihikutega

Andmete sisestamiseks lahtritesse liikuge sirvimisnupuga soovitud lahtrile ja sisestage informatsioon.

Töövihiku rea valimiseks asetage kursor selle rea esimesse lahtrisse ja vajutage tõstuklahvi+sirvimisklahvi vasakule. Terve veeru valimiseks asetage kursor veeru esimesse lahtrisse ja vajutage tõstuklahvi+sirvimisklahvi üles.

Tabelilehtede vormindamiseks valige lahter või lahtrid, mida soovite vormindada, vajutage Menu ning valige **Format** ning kohane menüüvalik. Te saate muuta fonti ja numbrivorminguid, seadistada joondust, reakõrgust ja veerulaiust. Ääriste või lahtri taustavärvi vormindamiseks valige **Format** > **Cell appearance** > **Borders** või **Background colour**.

Uue tabelilehe lisamiseks töövihikusse vajutage Menu ja valige **Insert** > **New worksheet**.

Üleminekuks teisele tabelilehele vajutage Menu ja valige **View** > **Worksheets** või **Sheets/Charts**, kui töövihik sisaldab vähemalt ühte diagrammi. Valige tabelileht ja vajutage **OK**.

Ridade kerimisel nähtavana hoidmiseks valige rida ala all, mida soovite nähtavaks jätta. Veergude nähtavana hoidmiseks valige veerg alast paremal, mida soovite nähtavana hoida. Vajutage Menu ja valige **View** > **Freeze panes**.

Andmete otsimiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Find**. Sisestage otsisõnad või -numbrid ja vajutage **Find**. tabelist otsimiseks kindlate kriteeriumide järgi vajutage **Options**.

Tabelilehe ümbernimetamiseks vajutage Menu ja valige **Format** > **Rename worksheet**. Sisestage uus nimi ja vajutage **Done**.

■ Töötamine lahtritega

Lahtrite sisu või vormingu kustutamiseks valige lahtrid ja vajutage **Clear**. Kui valite **Formats**, kustutatakse valitud lahtrite vorming, kuid sisu jääb. Kasutatakse vaikimisi stiili. Kui valite **Contents**, kustutatakse lahtrite sisu, kuid vorming jääb alles. **All** kustutab valitud lahtritest nii sisu kui vormingu.

Lahtrite lisamiseks valige ala, kuhu soovite uued lahtrid lisada, vajutage Menu ja valige **Insert** > **Cells**. Te saate lisada lahtreid valitud ala kohale (**Shift cells down**) või sellest vasakule (**Shift cells right**). Kui valite vaid ühe lahtri, lisatakse ainult üks uus lahter, ja kui valite lahtrite piirkonna, lisatakse vastav tühjade lahtrite piirkond. Uue rea või veeru lisamiseks valige **Entire row** või **Entire column**, ja vajutage **OK**.

Lahtri piirkonna valimiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Select**. Terve tabelilehe valimiseks valige **Entire worksheet** väljal **Range**.

Näpunäide: Veeru A valimiseks valige **Reference**, liikuge väljale **Reference** ja sisestage A:A. Samamoodi, veergude A kuni C valimiseks, sisestage A:C. Rea 1 valimiseks sisestage 1:1. Et valida veerud A kuni C ning read 2 ja 3, sisestage A2:C3.

Tabelilehe nimetatud lahtrite valimiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Select**. Valige **Named cells** väljal **Range** ning valige lahter väljal **Named area**. Kui olete lahtri valinud, vajutage **Done**.

Lahtrite järjestuse ümberseadistamiseks valige lahtrid, vajutage Menu ning valige **Tools** > **Sort** > **Top to bottom** või **Left to right**. Valige leheküljel **1st column** või **1st row** sortimise suund, ning sortimiseks registri järgi, valige **Yes** väljal **Case sensitive**. Kui olete valinud rohkem kui ühe rea või veeru, liikuge teisele ja kolmandale leheküljele järgmise veeru või rea sortimiseks.

Funktsiooni sisestamiseks valitud lahtrisse vajutage tabelilehel **Insert function**. Funktsioone kasutatakse arvutuste automatiseerimiseks. Te saate valida erinevaid funktsioonide kategooriaid, millest igaühes on valik funktsioone. Näiteks MIN leiab valitud ala numbrilise sisu väikseima väärtuse, AVERAGE arvutab väärtuste keskmise ja SUM liidab väärtused kokku. Kui olete funktsiooni valinud, vajutage **Done**. Funktsioon sisestatakse valitud tabelilehe lahtrisse. Vajutage tabelilehel **Point reference**, valige Shift+sirvimisklahviga lahtrid, mida soovite funktsiooni kaasata, ja vajutage **OK**. Vt "Funktsioonide loetelu", lk 47.

Näide: Te soovite liita kokku arve lahtrites C2 kuni C6 ning saada tulemuse lahtrisse C7. Valige lahter C7 ja vajutage **Insert function**. Valige funktsioon SUM, vajutage **OK** ja siis **Done**. Vajutage **Point reference**, valige Shift+sirvimisklahviga piirkond C2 kuni C6 ning vajutage **OK**. Summa ilmub lahtrisse C7.

Nime andmiseks lahtrile vajutage Menu ja valige **Insert > Name > Add**. Sisestage lahtrile või lahtrite vahemikule nimi. Töövihikus valitud lahtrite koordinaadid sisestatakse automaatselt väljale **Value**. Lahtrivaliku muutmiseks võite sisestada uued koordinaadid. Erinevate funktsioonide jaoks võite sisestada ka numbreid ja tähti.

Näpunäide: Lahtrinimede kasutamine muudab arvutusfunktsioonid mõistetavamaks. Näiteks selleks, et teada saada, kui palju jääb teil raha lõbustusteks, võite lahutada lahtrid "Üür" ja "Toit" lahtrist "Palk".

■ Diagrammilehtede loomine ja muutmine

Diagrammilehed sisaldavad tabelilehtede andmetel põhinevaid diagramme. Kui te muudate informatsiooni tabelilehel, uueneb diagramm samal hetkel.

Diagrammilehe loomiseks valige tabelilehe lahtrid, mis sisaldavad andmeid, mida soovite diagrammil kujutada, vajutage Menu ning valige **Insert > New chart**. Valige diagrammi tüüp, tehke diagramm tasapinnaline või ruumiline, muutke tausta ja telje värvi ning lisage diagrammile pealkiri.

Diagrammi aluseks oleva lahtrite piirkonna muutmiseks vajutage **Sheets/Charts**, valige tabelileht, millel teie diagramm põhineb, ning vajutage **OK**. Valige uus lahtripiirkond, vajutage Menu ja valige **View > Sheets/Charts**. Valige diagrammileht ning vajutage **OK**. Vajutage diagrammilehel Menu ja valige **Tools > Replace data**. Muutmise kinnitamiseks vajutage **Replace ranges**.

Diagrammilehe andmete väljavahetamiseks vajutage **Sheets/Charts**. Valige tabelileht ja vajutage **OK**. Redigeerige andmeid tabelilehel ning vajutage **OK**. Vajutage Menu ja valige **View > Sheets/Charts**. Valige diagramm ja vajutage **OK**.

Diagrammi üldise väljanägemise muutmiseks vajutage **Chart settings**. Te saate valida diagrammi tüübi, teha diagrammi kolmemõõtmeliseks ja muuta tausta ning telje värvi. Te saate muuta ka diagrammi pealkirja asendit.

Diagrammi detailsemaks vormindamiseks vajutage **Select object**. Valige objekt, mida soovite redigeerida, ja vajutage **OK**. Vajutage sisestusklahvi, et avada dialoog, milles te saate vastavaid seadeid modifitseerida.

Näpunäide: Te saate tabulaatoriklahvi vajutades valida ka diagrammilehe objekte.

Üleminekuks sama töövihiku muule diagrammilehele vajutage **Sheets/Charts**. Valige diagramm ja vajutage **OK**.

Diagrammilehe kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Chart > Delete chart**.

■ Funktsioonide loetelu

Funktsioone kasutatakse arvutuste automatiseerimiseks. Vt "[Töötamine lahtritega](#)", lk 46.

ABS(number)	Annab numbri absoluutväärtuse.
ACOS(number)	Annab numbri arkuskoosinuse.
ADDRESS(rida,veerg,paragrahv,A1,lehekülje_nimi)	Annab viite tabelilahtrile.
ASIN(number)	Annab numbri arkussiinuse.
ATAN(number)	Annab numbri arkustangensi.
ATAN2 (x_num,y_num)	Annab x- ja y-koordinaadi arkustangensi.
AVERAGE(number1,number2,...)	Annab argumentide keskmise.
CELL(info tüüp,viide)	Annab teavet positsiooni, vormingu ja sisu kohta.
CHAR(number)	Annab numbri vaste märgitabelist.
CHOOSE(indeks_num,väärtus1,väärtus2,...)	Valib väärtuste loetelust väärtuse.
CODE(tekst)	Annab esimese märgi numbri (koodi).
COLUMN(viide)	Annab viite veerunumbri.
COLUMNS(massiiv)	Annab veergude arvu viites.
COMBIN(väärtus1,väärtus2,...)	Annab kombinatsioonide arvu antud objektide arvust.
COS(number)	Annab numbri koosinuse.
COUNT(väärtus1,väärtus2,...)	Loendab, mitu numbrit on argumentide loetelus.
COUNTA(väärtus1,väärtus2,...)	Loendab, mitu väärtust on argumentide loetelus.

COUNTBLANK(piirkond)	Loendab tühjade lahtrite arvu piirkonnas.
DATE(aasta,kuu,päev)	Annab konkreetse kuupäeva järjenumbri.
DATEVALUE(kuupäeva_tekst)	Teisendab tekstikujulise kuupäeva järjenumbriks.
DAY(järjenumbr)	Teisendab järjenumbri päevaks.
DDB(maksumus,jääk,eluiga,periood,tegur)	Annab põhivara amortisatsiooni konkreetse perioodi jaoks, kasutades topeltdegressiivset või muud teie määratud meetodit.
DEGREES(nurk)	Teisendab radiaanid kraadideks.
ERROR.TYPE(vea_väärtus)	Annab vea tüübile vastava numbri.
EXACT(tekst1,tekst2)	Kontrollib, kas kaks väärtust on identsed.
EXP(number)	Annab e antud numbri astmes.
FACT(number)	Annab numbri faktoriaali.
False()	Annab loogilise väärtuse VÄÄR (FALSE).
FIND(otsitav_tekst,allikas_tekst,algus_pos)	Otsib ühte tekstiväärtust teisest (tõstutundlik).
FV(0,0,0)	Annab investeeringu tulevikuväärtuse.
HLOOKUP(otsitav_väärtus,tabeli_massiiv,rea_indeks_num,...)	Vaatab massiivi ülemist rida ning annab näidatud lahtri väärtuse.
HOUR(järjenumbr)	Teisendab järjenumbri tunniks.
IF(loogiline_test,väärtus_kui_tõene,väärtus_kui_väär)	Kontrollib loogikatingimust.
INDEX(viide,rea_num,veeru_num)	Kasutab indeksit väärtuse valimiseks viitest.
INDIRECT(viide,A1)	Annab teksti viite.
INT(number)	Ümardab numbri alla lähima täisarvuni.
IRR(väärtus,oletus)	Annab rahavoogude rea sisemise tasuvusmäära.
ISBLANK(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on tühi.
ISERR(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on mistahes viga, v.a. #N/A.
ISERROR(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on veaväärtus.
ISLOGICAL(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on loogiline väärtus.
ISNA(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on #N/A veaväärtus.
ISNONTEXT(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus ei ole tekst.
ISNUMBER(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on number.
ISTEXT(väärtus)	Annab TÕENE (TRUE), kui väärtus on tekst.
LEFT(tekst,märkide_arv)	Annab tekstiväärtuse vasakpoolsed märgid.
LEN(tekst)	Annab märkide arvu tekstistringis.
LN(number)	Annab numbri naturaallogaritmi.
LOG10(number)	Annab numbri kümnendlogaritmi.
LOOKUP()	Annab väärtuse kas üherealisest või üheveerulisest piirkonnast või massiivist.
LOWER(tekst)	Teisendab teksti väiketähtedeks.
MAX(number1,number2,...)	Annab argumentide loetelu maksimaalse väärtuse.
MID(tekst,algus_pos,märkide_arv)	Annab konkreetseid märgid tekstistringist.
MIN(number1,number2,...)	Annab argumentide loetelu minimaalse väärtuse.
MINUTE(järjenumbr)	Teisendab järjenumbri minutiks.
MOD(number,jagaja)	Annab jagatise jäägi.

MONTH(järjenumber)	Teisendab järjenumbri kuuks.
N(väärtus)	Annab numbriks teisendatud väärtuse.
NOW()	Annab jooksva kuupäeva ja kellaaja järjenumbri.
NPV(diskontomäär,väärtus1,väärtus2,...)	Annab investeeringu ajaldatud väärtuse perioodiliste rahavoogude ja diskontomäära järgi.
OFFSET(viide,read,veerud,kõrgus,laius)	Annab viite piirkonnale, mis asub antud arvu ridu ja veerge lahtrist või lahtriipiirkonnast eemal.
PERMUT(number, valitud_number)	Annab permutatsioonide arvu antud arvust objektidest.
PI()	Annab pii väärtuse.
FV(intressimäär,makseperioodide arv,ajaldatud väärtus,tulevikuväärtus,tüüp)	Annab annuiteedi perioodimakse.
POWER(number,aste)	Annab astmesse tõstetud numbri väärtuse.
PRODUCT(number1,number2,...)	Korrutab kõik argumendid.
PROPER(tekst)	Muudab tekstiväärtuse iga sõna algustähe suureks.
PV(intressimäär,makseperioodide arv,makse,tulevikuväärtus,tüüp)	Annab investeeringu ajaldatud väärtuse.
RADIANS(nurk)	Teisendab kraadid radiaanideks.
RAND()	Annab juhusliku arvu 0 ja 1 vahel.
RATE(intressimäär,makse,ajaldatud väärtus,tulevikuväärtus,tüüp,oletus)	Annab annuiteediperioodi intressimäära.
REPLACE(vana_tekst,algus_pos,märkide_arv,uus_tekst)	vahetab välja märgid tekstis.
REPT(tekst,kordade_arv)	Kordab teksti antud arv kordi.
RIGHT(tekst,märkide_arv)	Annab tekstiväärtuse parempoolsed märgid.
ROUND(number,kohtade_arv)	Ümardab numbri antud kümnendkohtade arvuni.
ROW(rida)	Annab konkreetse rea reanumbri.
ROWS(massiiv)	Annab ridade arvu viites.
SECOND(järjenumber)	Teisendab järjenumbri sekundiks.
SIGN(number)	Annab numbri vaste märgitabelist.
SIN(number)	Annab nurga siinuse.
SLN(maksumus,jääk,eluiga)	Annab põhivara lineaaramortisatsiooni ühe perioodi kohta.
SQRT(number)	Annab positiivse ruutjuure.
STDEV(number1,number2,...)	Arvutab valimil põhineva standardhälbe.
STDEVP(number1,number2,...)	Arvutab kogu populatsioonil põhineva standardhälbe.
STRING()	Teisendab numbri tekstiks vastavalt antud vormingustringile.
SUM(number1,number2,...)	Liidab kõik argumendid.
SUMPRODUCT(massiiv1,massiiv2,...)	Annab korrutatud massiivide summa.
SUMSQ(massiiv1,massiiv2,...)	Annab ruutude summa.
SYD(maksumus, jääk, eluiga, periood)	Annab põhivara perioodide amortisatsioonide summa antud perioodi kohta.
T(väärtus)	Teisendab argumendid tekstiks.
TAN(number)	Annab numbri tangensi.
TERM()	Arvutab maksete arvu investeeringule konkreetse perioodi maksesumma P, intressimäära R ja tulevikuväärtuse FV alusel.
TIME(tund,minut,sekund)	Annab konkreetse kellaaja järjenumbri.

Sheet (tabelarvutus)

TIMEVALUE(aeg,tekst)	Teisendab tekstikujulise kellaaja järjenumbriks.
TODAY()	Annab jooksva kuupäeva järjenumbri.
TRIM(tekst)	Eemaldab tekstist tühikud.
TRUE()	Annab loogilise väärtuse TÕENE (TRUE).
TRUNC(number, kohtade_arv)	Kärbib numbri täisarvuni.
TYPE(väli)	Annab numbri, mis sõltub valitud välja sisu tüübist.
UPPER(tekst)	Teisendab teksti suurtähtedeks.
VALUE(tekst)	Teisendab tekstargumendi numbriks.
VAR(number1,number2,...)	Arvutab valimil põhineva dispersiooni.
VARP(number1,number2,...)	Arvutab kogu populatsioonil põhineva dispersiooni.
VLOOKUP(otsitav_väärtus,tabeli_massiiv,veeru_indeks_num,...)	Otsib väärtust massiivi kõige vasakpoolsemast veerust ning annab tulemuseks väärtuse.
YEAR(järjenumber)	Teisendab järjenumbri aastaks.

10. Esitlused

Rakenduses **Presentations** saate te avada, vaadata, redigeerida ja salvestada Microsoft PowerPoint 97 või uuemaga loodud esitlusi. Te saate luua ka uusi esitlusi. Pange tähele, et toetatud ei ole mitte kõik originaalfaili funktsioonid ja formaadid.

Avage **Desk** > **Office** > **Presentations**.

■ Esitluste vaatamine

Olemasoleva esitluse avamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Open....**, või vajutage Ctrl+O. Leidke kaust, kuhu fail on salvestatud. Te saate slaidi sirvimisklahviga üles, alla, vasakule ja paremale kerida.

Näpunäide: Viimati vaadatud esitluse avamiseks Menu ja valige **File** > **Recent presentations**.

Slaidide vahel liikumiseks vajutage **Next** ja **Previous**. Otse konkreetsele slaidile minemiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Go to slide....** Valige loendist slaid ja vajutage **Go**.

Vaate suurendamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Zoom**.

Näpunäide: Te saate suurendada ja vähendada ka vajutades Chr ja suurendusklaasi klahve.

Slaidide vaatamiseks täisekraanrežiimis vajutage Menu ja valige **View** > **Full screen mode**. Täisekraani kuva puhul vajutage käskude avamiseks suvalist käsunuppu. Te saate lülitada täisekraan- ja tavaekraanrežiimi ümber ka kasutades Ctrl+T.

Slaidiseansi vaatamine

Slaidiseansis näidatakse esitluse eriefekte või animatsioone. Pange tähele, et mitte kõik eriefektid või animatsioonid ei ole toetatud.

Slaidiseansi käivitamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide show** > **View show**.

Slaidiseansi valikute määramiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide show** > **Show unsupported objects** või **Show animations**.

Slaidiseansi slaidide vahel liikumiseks vajutage Menu ja valige **Show** > **Next** ja **Previous**. Esimese või viimase slaidi valimiseks vajutage Menu ja valige **Show** > **First slide** või **Last slide**. Konkreetsele slaidile minemiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Go to slide....** Valige loendist slaid ja vajutage **Go**.

Slaidiseansi lõpetamiseks vajutage Menu ja valige **Show** > **End show**.

Slaidiseansside näitamine andmeprojektoriga

Slaidiseansse saab näidata ühilduva andmeprojektori või teiste ühilduvate projektsioonisüsteemide abil. Slaidiseansi saab andmeprojektorile edastada näiteks Bluetooth-ühendusega.

Sellks, et slaidiseanssi andmeprojektoriga kuvada, tuleb installida andmeprojektori draiverid. Kui draiverid on installimata, ei kuvata vajalikke menüüsuvandeid. Täiendavat teavet saate andmeprojektori tootjalt või esindajalt.

Slaidiseansi näitamiseks andmeprojektoriga valige vastav esitus, vajutage Menu ja valige **View** > **Slide show** > **Show on external display**. Slaidiseansi käivitamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide show** > **View show**. Pange tähele, et eriefekte ja animatsioone ei toetata. Kui esitluses on märkmeid, kuvatakse need kommunikaatori ekraanile.

Näpunäide: Kui eelnevalt ei ole andmeprojektorit valitud, avaneb dialoog **External display**. Valige andmeprojektor, vajutage **Connect** ja siis **Done**.

Näpunäide: Kui lülitute seansi ajal ühelt esitluskuvalt teisele, näiteks liigenduskuvale, siis välisseadmes esitlust enam ei näidata. Slaidiseansi jätkamiseks andmeprojektoriga lülituge taas slaidiseansi kuvale.

Andmeprojektori vahetamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide show** > **External display settings....** Valige dialoogis **External display** loendist seade ja vajutage **Connect**, seejärel vajutage **Done**.

Andmeprojektori slaidiseansi lõpetamiseks vajutage Menu, valige **View** > **Slide show** ning tühistage valik **Show on external display**.

■ Esitluste loomine

Uue esitluse loomiseks vajutage Menu ja valige **File** > **New presentation**. Aktiveerige tekstiväli, vajutades tabeldusklahvi, ning hakake kirjutama. Kui olete valmis, vajutage **OK** ning liikuge järgmisele tekstiväljale. Kui soovite kasutada malli, vajutage Menu ja valige **File** > **New presentation** > **Use template....** Leidke kaust, kuhu mall on salvestatud.

Esitlused

Näpunäide: Tekstivälja nihutamiseks slaidil valige tabeldusklahviga tekstiväli ning vajutage sirvimisklahvi vasakule, paremale, üles või alla. Tekstivälja nihutamiseks väiksemate sammudega vajutage Ctrl+sirvimisklahvi vasakule, paremale, üles või alla. Samamoodi saab nihutada muid objekte, näiteks pilte ja kujundeid.

Uue slaidi lisamiseks esitlusse valige slaid, mille järele soovite selle lisada, ja vajutage **Insert slide**. Valige paigutus, mida soovite uuel slaidil kasutada, ja vajutage **Insert**.

Piltide või kujundite lisamiseks esitlusse vajutage Menu ja valige **Insert** > **Picture...** või **Autoshape...**. Leidke kaust, kuhu pilt on salvestatud, või valige loendist kujund ning vajutage **Insert**.

Näpunäide: Objekti suuruse muutmiseks vajutage Shift+sirvimisklahvi vasakule, paremale, üles või all. Suuruse muutmiseks väiksemate sammudega vajutage Ctrl+Shift+sirvimisklahvi vasakule, paremale, üles või alla.

Tekstikasti lisamiseks esitlusse vajutage Menu ja valige **Insert** > **Text box**. Sisestage tekst ja vajutage **OK**.

Näpunäide: Menüü sisaldab täiendavaid tekstivormindusvalikuid: vajutage Menu, valige **Format** ja menüüvalik. Saate muuta fondi- ja numbrivormingut, lisada täppe ja seada joondust.

Esitluse salvestamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Save** > **Save presentation** või **Save as...**. Fail salvestatakse PPT-vormingus.

Slaidile lisatud objekti vormindamiseks valige see objekt, vajutage Menu ja valige **Format** > **Object...**. Saate muuta objekti suurust ja objekti pöörata. Pange tähele, et mõningaid objekte, näiteks pilte ja tabeleid, ei saa pöörata.

■ Tabelite lisamine

Tabeli lisamiseks esitlusse vajutage Menu ja valige **Insert** > **Table** > **Insert table...**. Valige soovitud ridade ja veergude arv ning vajutage **Insert**.

Tabeli lahtrite valimiseks valige tabeldusklahviga tabel ning vajutage seejärel sisestusklahvi. Lahtrite valimiseks vajutage tabeldusklahvi.

Ridade või veergude lisamiseks tabelile vajutage Menu ning valige **Insert** > **Table** > **Insert column** või **Insert row**. Uus veerg lisatakse valitud lahtrist vasakule, uus rida valitud lahtri kohale.

Ridade või veergude eemaldamiseks tabelist valige lahter eemaldatavas reas või veerus, vajutage Menu ning valige **Insert** > **Table** > **Delete column** või **Delete row**.

■ Töötamine erinevate vaadetega

Presentations koosneb erinevatest vaadetest, mis on abiks esitluse loomisel.

Erinevate vaadete valimiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide, Notes, Outline** või **Slide master**.

Liigendusvaade

Liigendusvaade näitab esitluse slaidide tekstisu ning seda kasutatakse sisu organiseerimiseks.

Liigendusvaate avamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Outline**.

Slaidi sisu vaatamiseks vajutage **Expand**. Slaidi sisu peitmiseks vajutage **Collapse**. Slaidi redigeerimise jaoks avamiseks valige slaid ning vajutage sisestusklahvi.

Slaidide järjestuse muutmiseks valige slaid, mille soovite teisaldada, ja vajutage **Move**. Kohatähise viimiseks uuele kohale liikuge üles või alla, seejärel vajutage **OK**.

Slaidi eemaldamiseks valige eemaldatav slaid ja vajutage **Delete**.

Märkmevaade

Märkmevaates saab lugeda esitluse slaididele lisatud märkmeid. Samas saate märkmeid ka lisada.

Märkmevaate avamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Notes**. Slaidide vahel liikumiseks vajutage **Next** ja **Previous**.

Märkme lisamiseks aktiveerige tekstiväli, vajutades tabeldusklahvi, ning hakake tekstiväljale teksti sisestama. Kui olete valmis, vajutage **OK** ning liikuge vajadusel järgmisele slaidile.

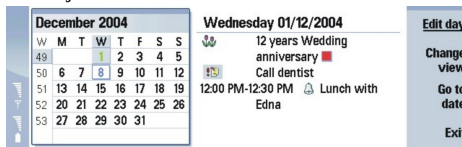
Juhtslaidi vaade

Juhtslaid on slaid, mis juhib teatud teksti omadusi, mis on ühised kõigile esitluse slaididele. Kui soovite oma slaidide välimust muuta, muutke iga slaidi eraldi muutmise asemel juhtslaidi.

Juhtslaidi vaate avamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Slide master**. Aktiveerige tekstiväli, vajutades tabeldusklahvi, ning hakake kirjutama. Kui olete valmis, vajutage **OK** ning liikuge järgmisele tekstiväljale.

11. Kalender

Menüüsse **Calendar** saab salvestada kohtumisi ja muid meeldetuletusi. Soovi korral võite lisada kirjetele meeldetuletussignaali.

Kalender, kuuülevaade

Seadme kalendrit saab sünkroonida ühilduva arvuti kalendriga. Selleks kasutage seadme CD-ROMil asuvat programmi PC Suite. Sünkroonimise kohta leiate teavet PC Suite'i juhendist.

Samas saab sünkroonida ka ühilduvate telefonide kalendreid. [Vt "Data transfer", lk 81.](#)

■ Kalendrikirje koostamine

Kirjetüüpe on neli:

- Koosoleku või kohtumise kirje on seotud kindla kuupäeva ja kellaajaga.
- Memo on seotud kindla päevaga, on aga kellaajaliselt määratlemata. Nädalaülevaates memo kirjeid ei kuvata.
- Tähtpäevakirjed tulevad meelde sünnipäevi ja muid tähtpäevi. Neid korratakse igal aastal.
- Ülesandekirje tuleb meelde olulisi toiminguid. Ülesandele saab määrata prioriteedi ning neist saab koostada loendeid.

Kalendrikirje koostamiseks valige kuupäev, vajutage Menu ja valige **File > New entry**. Valige kirje tüüp. Pange tähele, et kohtumise, memo, tähtpäeva- ja ülesandekirje seaded on erinevad.

Määrake järgmistel lehtedel vajalikud seaded:

- leht **Details** — Sisestage kirjeldus ja määrake kirje kuupäev. Alus- ja lõpuaja määramiseks valige väljalt **Timed** valik **Yes**.
- leht **Notes** — Võite sisestada kirje juurde täiendavaid andmeid. Kirjele lisandub ikoon
- leht **Alarm** — Võite kirjele helisignaali lisada. Valige väli **Set alarm** ja siis **Yes**. Sisestage signaali kellaag ja valige, mitu päeva enne kirje kuupäeva see kostab. Kui tegemist on kohtumise/koosoleku kirjega, mis on seotud kindla kellaajaga, valige väljal **Time before**, kui palju aega enne kohtumist/koosolekut kostab helisignaali. Pange tähele, et ülesandele saab helisignaali lisada vaid siis, kui lehel **Details** on sellele tähtaeg määratud.
- leht **Repeat** — Saate kirje korduvaks valida ja määrata kordamisaja. Määrake kordumistüüp, sagedus ja võimalik lõppkuupäev.
- leht **Status** — Saate määrata kirje värvi, sümboli ja oleku ning valida, kas kirjet sünkroonitakse või mitte. Kui kirje olek on teadmata, valige **Tentative**. Lõpetatud kirje võite läbi kriipsutada. Kirje mahatõmbamine ei kustuta seda kalendrist. Valides väljal **Synchronisation** valiku **Private**, ei näidata kalendri sünkroonimisel võrgus teistele kasutajatele selle kirje andmeid.

Näpunäide: Kalendrikirje koostamiseks võita ka lihtsalt avada menüü **Calendar** ja alustada kirje sisestamist. Sümbolite sisestamisel avaneb vaikediaaloo.

Näpunäide: Kontrollige, et rakenduses **Clock** on valitud õige linn, kuna salvestatud kalendrikirjeid mõjutab linna valiku muutus, kui linn asub teises ajavööndis.

Kirje avamiseks ja muutmiseks valige kirje ja vajutage **Edit**. Muutke kirje lehtedel olevaid andmeid.

Kalendri ikoonid

Menüüs **Calendar** on kasutusel järgmised ikoonid:

- Helisignaali
- Tähtpäev
- Märged
- Memo
- Korduv kirje
- Ajutine kirje
- Ülesanne
- Tähtis ülesanne
- Vähetähtis ülesanne
- Ajastamata kirje

Kalendrikirjete haldamine

Selleks, et kirje maha tõmmata või märkida, et see on vaid ajutine, vajutage Menu ja valige **Entry** > **Crossed out** või **Tentative**. Kirje mahatõmbamine ei kustuta seda kalendrist.

Kalendrikirje saatmiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Send**. Valige saatmisviis.

Vastuvõetud kalendrikirje lisamiseks kalendrisse avage sõnum, milles kirje saabus, ja vajutage **Add to calendar**.

Kalendrikirje vaikeseadete määramiseks vajutage Menu ja valige **Entry** > **Default settings**. Valige kirjetüüp ja sisestage üldjuhul kasutatavad seaded.

Avatud kirje tüübi muutmiseks vajutage Menu ja valige **Entry** > **Change entry type....** Valige loendist uus kirjetüüp ja vajutage **Select**.

Kirje kustutamiseks valige see ja vajutage tagasilükkeklahvi. Kustutamise kinnitamiseks vajutage **OK**.

Mitme kalendrikirje teisaldamiseks või kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Move/Delete....** Kõigi valitud kirjete teisaldamiseks teise faili või nende kustutamiseks vajutage **OK**. Täiendavate parameetrite määramiseks vajutage **Options**. Te saate valida, kas kirjed kustutatakse või teisaldatakse faili, määrata eemaldatavate kirjete tüübi ning aja, mille möödudes kirjed kustutatakse.

Näpunäide: Kirjetid saab kustutada ja teisaldada ka otsevalikutega. Lõikamiseks vajutage Ctrl+X; kopeerimiseks Ctrl+C ja kleepimiseks Ctrl+V.

Kalendrikirje leidmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Find entry....** Sisestage otsingu võtmesõnad, mis sisalduvad otsitava kirje lühikirjelduses, ja vajutage **Find**. Otsingu käivitamiseks vajutage **Done** > **Find**. Leitud kirjet saab redigeerida aknas **Find results**, samas saate pöörduda eelmisesse kalendrivaatesse.

Otsiparameetrite määramiseks vajutage Menu, valige **Tools** > **Find entry...** ja vajutage **Options**. Otsiparameetreid saab määrata lehel **Details**.

Samuti saab otsingut piiritleda kindla ajaperioodi määramisega:

- **Whole calendar** — Otsing hõlmab kõiki kirjeid.
- **From today** — Otsing hõlmab hilisemaid kirjeid. Sisestage kuupäev (**Until**).
- **Until today** — Otsing hõlmab varasemaid kirjeid. Sisestage väljale **From** otsitavate kirjete alguskuupäev.
- **User defined** — Määrake otsingu ajavahemik ise. Sisestage väljadele **From** ja **Until** kuupäevad.

■ Kalendriseaded

Kalendrikirje põhiseadete muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **General settings....** Valige lehel **General**, millise vaatega menüü **Calendar** avaneb ning kus kohas kuvatakse ajastamata kirjeid. Lehel **Preferred views** saab muuta kalendrivaadete järjestust loendis. Kui valite **No**, kuvatakse seda kalendrivaadet loendi viimasel kohal või üldse mitte (vajutades vaadete vahetamiseks korduvalt kalendrifunktsiooni rakendusklahvi).

■ Kalendrivaated

Kalendrivaate vahetamiseks vajutage suvalises ülevaates **Change view**. Valige loendist ülevaate tüüp ja vajutage **Select**.

Näpunäide: Kalendrivaadete sirvimiseks vajutage korduvalt kalendri rakendusklahvi. Kuvatakse eelisvaated. Eeliskuva valimiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **General settings...** > **Preferred views**.

Kalendrivaate muutmiseks valige ülevaade, vajutage Menu ja valige **View** > **View settings....**

Kalendrivaate seadete muutmiseks leiate täiendavad juhised seadme sisespikrist.

Kindla kuupäeva avamiseks kalendris vajutage **Go to date**, sisestage kuupäev ja vajutage **OK**. Tänapäeva avamiseks vajutage **Today**. Kuupäeva vaatamiseks kuu ülevaates vajutage **Browse**.

Näpunäide: Tänapäev avaneb enamikus vaadetes vajutusega tühikuklahvile.

Kuuülevaade

Vaates **Month** sirvige kuupäevi vasakus raamis ja vaadake kuupäevale salvestatud kirjeid paremas raamis. Tänapäeva tähistab väriline kastike; päev, millele on salvestatud kirje, on rasvases kirjas ja sinist värvi ning hetkel valitud päev on markeeritud.

Selleks, et vahetada kuupäevade ja päeva kirjete akent, vajutage tabeldusklahvi.

Nädalaülevaade

Ülevaates **Week** kuvatakse valitud nädala sündmusi seitsme kastikesena, iga päeva jaoks üks. Tänapäeva tähistab väriline kastike.

Kalender

Näpunäide: Teise kuupäeva kiireks valimiseks päeva- või nädalaülevaates vajutage tabeldusklahvi, valige kuupäev ja vajutage siis sisestusklahvi.

Näpunäide: Nädala alguspäeva määramiseks valige **Desk > Tools > Control panel > General > Regional settings**. Valige leht **Date** ja siis väli **First day of the week**.

Päevaülevaade

Vaade **Day** kuvab valitud päeva sissekandeid. Kirjed on grupeeritud vastavalt sündmuse algusajale. Eelmise või järgmise päeva vaatamiseks liikuge vasakule või paremale.

Nädala ajakava

Vaade **Weekly time schedule** kuvab valitud nädala reserveeritud ajad. Kuvatakse vaid ajastatud kirjeid. Kui ajakast sisaldab aegu, kuvatakse nädala ülevaate all oleval ribal kirje andmeid. Kirjeldusest paremale jäävad numbrid näitavad ajakasti kirjete arvu. Näiteks 1/3 tähendab, et vaatate hetkel esimese kirje andmeid ning kokku on kirjeid kolm. Kui ajakastis on kirjeid rohkem kui üks, vajutage kirjete loendi avamiseks tabeldusklahvi.

Näpunäide: Erinevat tüüpi kirjetele saab valida erinevat värvi ribad. Näiteks selleks, et saada hea ülevaade nädalale planeeritud tegevustest, tähistage harrastused rohelise ja tööreisid punasega ribaga. Kirje värvi valimiseks valige kirje ja vajutage **Edit**. Valige leht **Status** ja siis väli **Colour/Symbol marking**.

Aastaülevaade

Vaade **Year schedule** kuvab valitud aasta sissekandeid. Kuvatakse vaid värvilisi kirjeid. Kui samal päeval on mitu erivärvilist kirjet, kuvatakse neist üht.

Tähtpäevade ülevaade

Vaade **Anniversaries** kuvab korraga nelja kuu tähtpäevad. Muid kirjeid ei kuvata.

Näpunäide: Selleks, et muuta tähtpäevade ülevaates kuvatavate kuude arvu, vajutage Menu ja valige **View > View settings....**

Ülesanded

Ülesannete loendeid saab vaadata ja koostada vaates **To-do lists**. Ülemises paremas nurgas olev number näitab loendi järjekorranumbrit teiste loendite seas. Näiteks 1/6 tähendab, et vaatate esimest loendit ning kokku on loendeid kuus. Eelmise või järgmise loendi vaatamiseks liikuge vasakule või paremale. Kõigi loendite kuvamiseks vajutage tabeldusklahvi.

Uue loendi koostamiseks vajutage Menu ja valige **File > New to-do list....** Sisestage lehele **Details** loendi nimi ja järjekorranumber ning määrake sortimisjärjestus. Määrake lehel **Visibility**, kas ülesandeid näidatakse vaid ülesannete loendis või kõigis kalendrivaadetes ning valige ülesande kuvamise ajaline koht kalendrivaates.

■ Kalendrifailid

Korraga saab kasutada mitut kalendrifaili.

Uue faili koostamiseks vajutage Menu ja valige **File > More options > New calendar....** Valige faili asukoht ja andke failile nimi. Vajutage **OK**.

Teise kalendri avamiseks vajutage Menu ja valige **File > More options > Open calendar....**

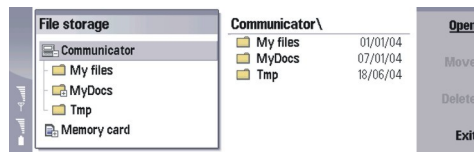
Avatud kalendrifaili salvestamiseks uue failina vajutage Menu ja valige **File > More options > Save as....** Valige uue faili asukoht ja andke failile nimi. Vajutage **OK**.

Selleks, et lisada kalendrifaili andmed kalendrisse, mis on hetkel avatud, vajutage Menu ja valige **File > More options > Import....** Leidke sirvides kalendrifail, mille sisu soovite importida.

12. File manager (Failihaldur)

Menüüs **File manager** saate hallata faile ja kaustu.

Avage **Desk** > **Office** > **File manager**.

Failihalduri akna vasakpoolsel paneelil saab kaustu sirvida ja neid valida. Kuvatavate kaustade laiendamiseks või ahendamiseks vajutate sirvimisnuppu paremale või vasakule. Parempoolsel paneelil saab avada alamkaustu ja faile. Kaustade hierarhias ühe astme võrra ülespoole liikumiseks valige ja vajutage **Open**. Ühelt paneelilt teisele liikumiseks vajutate tabeldusklahvi.

■ Failide ja kaustade haldamine

Kausta avamiseks valige see ja vajutage **Open**. Kuvatakse kõik emakataloogi alamkaustad ja failid. Alamkausta avamiseks valige kaust ja vajutage **Open**. Ülemise astme kausta avamiseks valige ja vajutage **Open**. Algvaate taastamiseks vajutate **Close folder**.

Faili avamiseks valige see ja vajutage **Open**. Fail avaneb vastavas rakenduses. Pidage meeles, et korraga saab avada ainult ühe faili.

Näpunäide: Peitfailide vaatamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Show all files**.

Uue kausta või faili koostamiseks liikuge kohale, kuhu soovite selle salvestada, vajutage Menu ja valige **File** > **New folder** või **New file....** Sisestage nimi ja vajutage **OK**.

Faili või kausta teisaldamiseks või kopeerimiseks vajutage Menu ja valige **Edit** > **Cut** või **Copy**. Sejärel liikuge kohale, kuhu te soovite selle faili või kausta asetada, vajutage Menu ja valige **Edit** > **Paste**.

Näpunäide: Samuti võib failide ja kaustade teisaldamiseks vajutada **Move**.

Faili või kausta ümbernimetamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Rename**. Sisestage uus nimi ja vajutage **Rename**. Vaikekaustade nimesid pole soovitatav muuta. Vaikekaustad on need, mis luuakse seadme esmakordsel sisselülitumisel, näiteks kaustad **C:\My files** ja **C:\My files\Templates**.

Faili või kausta kustutamiseks vajutage Menu ja valige **Delete**.

Selleks, et vaadata ja muuta faili, kausta või draivi atribuute, vajutage Menu ja valige **File** > **Properties....** Kui soovite faili või kausta muutmist takistada, valige väli **Read-only** ja siis **Yes**. Kui soovite faili peita, valige väli **Hidden** ja siis **Yes**.

Faili või kausta otsetee lisamiseks töölauale valige see fail või kaust, vajutage Menu ja valige **File** > **Add to Desk....** Valige grupp, kuhu otsetee lisada.

Failide ja kaustade sortimiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Sort by** või **Sorting order**. Leidke sobiv valik.

Faili saatmiseks valige see fail, vajutage Menu ja valige **File** > **Send**. Valige saatmisviis.

Funktsiooni **File manager** seadete muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Settings....** Saate valida, kas menüü **File manager** lubab sirvida ka süsteemikataloogi ja kõiki selle kaustu ja faile.

Näpunäide: Süsteemikataloog on soovitatav peita. Sellega hoiate ära tähtsate süsteemifailide juhusliku kustutamise või teisaldamise, mille tagajärjel võib seadme tarkvara tõrkuma hakata.

Faili või kausta otsimiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Find....** Sisestage otsitava faili või kausta nimes sisalduv sõna ja vajutage **Find**. Otsikoha muutmiseks või otsiparameetrite täpsustamiseks vajutage **Options**. Failide ja kaustade otsimiseks on järgmisd võimalused:

- metamärgid: ? mis tahes sümboli ja * mis tahes jada jaoks
- operaatorid: JA, VÕI, EI
- jutumärgid: näiteks otsing "mobiiltelefon" leiab ainult selle fraasi

Leitud faile ja kaustu saab avada ja kustutada aknas **Results of Find**, samas saab neid ka teisaldada, kopeerida, ümber nimetada ja sortida.

■ Mälukaardi turve

Et vältida mälukaardi lubamatut kasutamist võib kaardi parooliga kaitsta.

File manager (Failihaldur)

Selleks, et kaitsta mälukaart parooliga, vajutage Menu ja valige **Memory card** > **Security** > **Change password....** Sisestage kehtiv parool (kui see on seatud); seejärel sisestage uus parool, kinnitage see ja vajutage **OK**. Parool võib koosneda kuni kaheksast tärgist. See salvestatakse seadmesse ning seni, kuni kasutate oma mälukaarti samas seadmes, ei küsita teilt parooli. Kui kasutate mälukaarti mõnes teises seadmes, tuleb sisestada parool. Mõni mälukaart ei toeta paroolikaitset.

Näpunäide: Parool on tõstutundlik, st eristab suur- ja väiketähti. Kasutada võib ka numbreid.

Mälukaardi parooli eemaldamiseks vajutage Menu ja valige **Memory card** > **Security** > **Remove password....** Sisestage kehtiv parool ja vajutage **Remove**.

Mälukaardi vormindamiseks vajutage Menu ja valige **Memory card** > **Format memory card....** Kõik mälukaardi andmed kustutatakse jäädavalt.

Mälukaardi andmete varundamiseks ning taastamiseks vajutage Menu ja valige **Memory card** > **Backup to memory card...** või **Restore from memory card....** [Vt "Backup", lk 80.](#)

13. Kaamera ja fotod

■ Kaamera

Seadme sisemise kaameraga saab pildistada ja videolõike salvestada.

Kaamera objektiiv asub seadme tagaküljel ning kadreerimine toimub kaanetelefoni ekraanil. Kaamera fotod on JPEG-vormingus ja videolõigud 3GPP-vormingus.

Kaamerarakenduse avamiseks lülitage telefon sisse ja valige kaanetelefonis **Menu** > **Camera**.

Näpunäide: Kaamera kadreerimisfunktsiooni kiireks avamiseks ooterežiimist vajutage juhtnuppu ülespoole. Kaamerarežiimide kiireks vahetamiseks, näiteks videorežiimi sisselülitamiseks, vajutage juhtnuppu vasakule või paremale.

Fotosid saab vaadata ja kujundada menüüs **Images**. Vt "Pildid", lk 59.

Pildistamine

1. Vajutage kaanetelefonis **Menu** > **Camera**.
2. Kui valgust on vähe, vajutage **Options** > **Change mode** ja valige **Night mode**. Pisipildi tegemiseks, mis võtab vähem mälu ja mida saab lisada kontaktkkaardile, valige **Portrait photo**.
3. Suunake objektiiv pildistatavale objektile ja vajutage **Capture**. Foto salvestatakse vaikekausta või siis teie poolt menüüs **Control panel** valitud kausta.

Näpunäide: Kujutise suumimiseks enne pildistamist vajutage juhtnuppu üles- või allapoole.

4. Kui te ei soovi salvestatud fotot talletada, vajutage **Delete**. Kadreerimisfunktsiooni pöördumiseks ja uue foto tegemiseks vajutage **Back**. Foto kuvamiseks kommunikaatoriliideses vajutage **Options** ja valige **Open in Images**.

Te saate valida kausta, kuhu fotod vaikimisi salvestatakse. Vt "Camera folders", lk 62.

Selleks, et reguleerida eredust või kontrastsust, vajutage **Options** ja valige **Brightness** või **Contrast**. Ereduse või kontrastsuse vähendamiseks või suurendamiseks vajutage juhtnuppu vasakule või paremale.

Selleks, et valida pilt ekraani taustpildiks, vajutage **Options** > **Set as wallpaper**. Pildi seadmiseks töölauale, valige **Desk**. Kui aga soovite selle pildi kaanetelefoni taustaks seada, valige **Cover**.

Videolõigu salvestamine

1. Vajutage kaanetelefonis **Menu** > **Camera**.
2. Vajutage **Options** ja valige **Change mode** > **Video**.
3. Videolõigu filmimiseks vajutage **Record**. Ekraani ülaservas kuvatakse allesjäänud salvestusaega. Filmimise ajutiseks peatamiseks vajutage **Pause**; jätkamiseks vajutage **Continue**.
4. Filmimise lõpetamiseks vajutage **Stop**. Salvestis salvestatakse vaikekausta või siis menüüs **Control panel** teie poolt valitud kausta.
5. Kui te ei soovi salvestatud lõiku talletada, vajutage **Delete**. Kadreerimisfunktsiooni pöördumiseks ja uue lõigu filmimiseks vajutage **Back**. Videolõigu vaatamiseks RealPlayeris vajutage **Options** ja valige **Open in RealPlayer**.

Te saate valida kausta, kuhu lõigud vaikimisi salvestatakse. Vt "Camera folders", lk 62.

Selleks, et mikrofoni välja või sisse lülitada, vajutage **Options** ja valige **Mute** või **Unmute**.

Selleks, et reguleerida eredust või kontrastsust, vajutage **Options** ja valige **Brightness** või **Contrast**. Ereduse või kontrastsuse vähendamiseks või suurendamiseks vajutage juhtnuppu vasakule või paremale.

Kaameraseaded

Kaameraseadete muutmiseks vajutage **Options** ja valige **Settings**.

Defineerige järgnev:

- **Image quality** — Valige foto tihedusmäär kujutise salvestamisel. Valik **High** annab kõige kvaliteetsema tulemuse, kuid kasutab rohkem mälu.
- **Video clip length** — Valige videolõikude pikkus. Sõltuvalt vabast mälumahust on videolõigu maksimaalpikkus umbes üks tund. MMS-sõnumis saab üldjuhul saata tavapikkusega või siis lühemaid videolõike.
- **Camera sounds** — Valige, kas pildistamisel kostab katikuheli või mitte.
- **Default title** — Valige, mis nimega foto või videolõik salvestatakse. Kui valite **Automatic**, kasutatakse vaikenime. Kui valite **My title**, sisestage uus nimi või muutke olemasolevat.

■ Pildid

Avage **Desk** > **Media** > **Images**.

Images koosneb kahest kuvast:

- In the image browser view you can, for example, organize, delete, and rename images stored in your device or memory card. Seade võib kuvada pildifailide pisipiltide või failinimede loendina.
- Pildivaatur, mis avaneb, kui valite pildibrauseris pildi ja vajutate **Open**, saab juba konkreetset pilti vaadata, muuta ja saata. Pange tähele, et TIFF-faile ja animeeritud GIF-faile ei saa muuta.

Seade toetab järgmisi failivorminguid: JPEG, BMP, PNG, GIF 87a/89a ja TIFF/F (monokroom). Seade ei pruugi toetada eelnimetatud failivormingute kõiki teisendeid.

Piltide vaatamine

Selleks, et pilt vaatamiseks avada, valige see pilt pildibrauseris ja vajutage **Open**. Pilt avaneb pildivaaturis.

Selleks, et avada vaatamiseks järgmine või eelmine pilt, valige **Go to** > **Next image** või **Previous image**, või vajutage järgmise pildi avamiseks Ctrl+F ja järgmise pildi avamiseks Ctrl+B.

Selleks, et ekraanile kuvatud pilti suurendada või vähendada, valige **View** > **Zoom** > **Zoom in** või **Zoom out**.

Selleks, et pilti ekraanisuuruselt vaadata, vajutage **Full screen**. Normaalkuva taastamiseks vajutage Menu, valige **View** ja tühistage valik **Full screen**. Kui soovite, et pildid avaneksid kohe ekraanisuuruselt, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Settings....** Valige väljal **Always open image in full screen** variant **Yes**.

Näpunäide: Täis- ja tavaekraani vahetamiseks vajutage Ctrl+T. Täisekraani puhul vajutage käskude kuvamiseks suvalist käsunuppu.

Piltide redigeerimine

Pildi pööramiseks valige pilt ja vajutage **Open**. Vajutage Menu ja valige **Tools** > **Rotate**. Pilti pööratakse 90 kraadi kellaosuti liikumise suunas.

Pildi pööramiseks ümber püst- või rõhttelje valige pilt ja vajutage **Open**. Vajutage Menu ja valige **Tools** > **Flip** > **Flip horizontally** või **Flip vertically**.

Pildi kärpimiseks valige pilt ja vajutage **Open**. Vajutage Menu ja valige **Tools** > **Crop....** Valitud pildiala suurendamiseks või vähendamiseks vajutage **+** või **-**, valitud pildiala kuju muutmiseks vajutage klahvi Ctrl ja liikuge üles, alla, vasakule või paremale. Pildiala selektori liigutamiseks pildi sees liikuge üles, alla, vasakule või paremale. Pildi kärpimiseks vajutage **Crop**. Pildiala selektorist väljapoole jääv piirkond eemaldatakse.

Pildisuuruse muutmiseks valige pilt ja vajutage **Open**. Vajutage Menu ja valige **Tools** > **Resize....** Valige suuruse protsent, või leidke **Custom size** ja valige ise suurus. Kui soovite pilti ekraanisuuruseks suumida, valige **Best fit**. Seda valikut on mugav kasutada rakenduse **Desk** taustpildi loomisel. Pange tähele, et valik **Best fit** ei muuda pildi kuvasuhet.

Pildifailide haldamine

Autoriõigustega kaitstud piltide, helinate ja muu sisu kopeerimine, muutmine, edastamine ja edasisaatmine võib olla takistatud.

Pildi detailandmete vaatamiseks valige pilt, vajutage Menu ja valige **File** > **Properties....** Kuvatakse faili nimi, maht ja vorming; faili viimase muutmise kellaag ja kupäev ning pildi eraldusvõime pikslites. Kui te ei soovi, et pilti muudetaks, valige leht **Attributes** ja siis **Read-only** ning **Yes**.

Pildi saatmiseks valige pilt, vajutage Menu ja valige **File** > **Send**, seejärel määrake edastusviis.

Failivormingu muutmiseks valige pilt ja vajutage **Open**. Vajutage Menu ja valige **File** > **Save** > **Save as....** Vajutage **Change**. Valige uus failivorming ja vajutage **Done**. Faili salvestamiseks vajutage **OK**.

Pildi nime muutmiseks valige pilt, vajutage Menu ja valige **File** > **Rename....** Sisestage uus nimi ja vajutage **OK**.

Pildi kopeerimiseks valige pilt, vajutage Menu ja valige **File** > **Duplicate**.

Selleks, et kuvada pilte faililoendi või pisipiltidena, vajutage Menu ja valige **View** > **Show as** > **Thumbnails** või **List**.

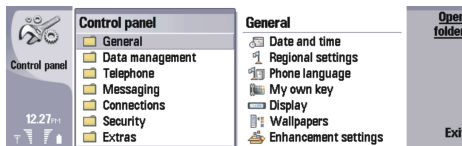
Pildi seadmiseks taustale vajutage Menu ja valige **Tools** > **Set as wallpaper**. Pildi seadmiseks töölaualle, valige **Desk**; pildi valimiseks kaanetelefonile taustale valige **Cover**.

Pildi lisamiseks kontaktkaadile valige pilt, vajutage Menu ja siis **Tools** > **Add to contact card....** Valitud pildiala suurendamiseks või vähendamiseks vajutage **+** või **-**. Pildiala selektori liigutamiseks pildi sees liikuge üles, alla, vasakule või paremale. Vajutage Menu ning kasutage soovi korral pildi suumimist, pööramist ja peeglpilti viimist. Kui pilt on valmis, vajutage **Add**. Valige kontaktk kaart, millele soovite selle pildi lisandada, ja vajutage **Done**.

14. Control panel (Juhtpaneel)

Rakenduses **Control panel** saab muuta seadme mitmesuguseid seadeid. Need seaded mõjutavad seadme tööd paljudes rakendustes.

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel**.

Juhtpaneel, põhiaken

Rakenduse avamiseks funktsioonist **Control panel** valige vasakpoolsest paneelilt kaust ja siis parempoolsest paneelilt vajalik element.

Juhtpaneeli kuva suurendamiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Zoom in**.

■ General

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **General**.

Date and time

Te saate muuta kellaaega ja kuupäeva, mida kasutavad näiteks rakendused **Calendar** ja **Clock**.

Kellaaja ja kuupäeva seadmiseks valige **General** > **Date and time**, leidke väljad **Time** ja **Date** ning sisestage numbrid. Kuupäeva seadmisel võite vajutada ka **Browse**, et avada kuu tabel ja valida sealt kuupäev.

Kuupäeva ja kellaaega automaatseks uuendamiseks valige **General** > **Date and time**. Valige väljal **Auto time update** variant **On**. Seadme kellaaega, kuupäeva ja ajavööndit korrigeeritakse automaatselt mobiilsidevõrgu vahendusel (võrguteenus). Kui ajavöönd muutub, muutub ka linn rakenduses **Clock** ning ka kalendrikirjete algus- ja lõpuaegu kuvatakse kohalikus ajas. Valiku rakendamiseks tuleb telefon taaskäivitada.

Näpunäide: Kontrollige seadme äratusi ja meeldetuletusi, kuna funktsioon **Auto time update** võib neid mõjutada.

Suveaja kasutamiseks valige **General** > **Date and time**. Süsteemi suveaja kasutamiseks valige väljalt **Daylight-saving** valik **On**. Pange tähele, et kui väljal **Auto time update** on valitud funktsioon **On**, ei saa suveaega aktiveerida.

Näpunäide: Kellaaja ja kuupäeva vormingu muutmiseks valige **General** > **Regional settings**. Muutke seadet lehtedel **Time** ja **Date**.

Regional settings

Saate valida kellaaja, kuupäeva, nummerduse ja rahaühiku kohalikud seaded.

Kohalike seadete määramiseks valige **General** > **Regional settings** ja leidke vajalik leht.

leht Time

Defineerige järgnev:

- **Time format** — Valige 12 või 24 tunni kell.
- **am/pm format** — Kui valisite eelmisel väljal 12 tunni kella, valige nüüd 12-tunnise kella seaded.
- **Separator** — Valige tundide ja minutite eraldaja.

leht Date

Defineerige järgnev:

- **Date format** — Määrake kuupäeva, kuu ja aastanumbri järjekord.
- **Separator** — Valige kuupäeva, kuu ja aastanumbri eraldaja.
- **First day of the week** — Valige nädala alguspäev.
- **Working days** — Määrake nädala tööpäevad.

leht Numbers

Defineerige järgnev:

- **Decimal point** — Valige märk, mida kasutatakse kümnendkoha eraldajana.
- **Thousands separation** — Valige, kas seade eraldab tuhandkohti või mitte.
- **Thousands separator** — Valige tuhandeliste ja sajaliste eraldaja.

Control panel (Juhtpaneel)

- **Measurement units** — Valige, kas pikkust mõõdeakse meetersüsteemis või mitte.

leht Currency

Defineerige järgnev:

- **Currency symbol** — Sisestage kasutatava rahaühiku sümbol.
- **Decimal places** — Valige kohtade arv peale koma.
- **Symbol position** — Valige rahaühiku nimetuse ja numbrilise väärtuse paigutus teineteise suhtes.
- **Negative value format** — Valige, kuidas kuvatakse negatiivset väärtust.

Device language

Seadme keele muutmiseks valige **General** > **Device language**. Valige loendist uus keel ja vajutage **Done**. Seadme taaskäivitamiseks vajutage **Reboot**.

Klahv My own

Selleks, et valida rakendus, mis avaneb klahvi My own vajutamisel, valige **General** > **My own key**. Vajutage **Select**, valige rakendus ja vajutage **Done**.

Ekraan

Ekraani kontrastsuse ja ereduse seadmiseks valige **General** > **Display**.

Defineerige järgnev:

- **Contrast level** — Selleks, et reguleerida erinevust ekraani kõige heledamate ja kõige tumedamate alade vahel, valige **+** või **-**.
- **Brightness** — Selleks, et suurendada või vähendada valge värvi osakaalu ekraanivärvides valige **+** või **-**.
- **Brightness period** — Valige, kui pika aja pärast seadme ekraan pimeneb või välja lülitub, kui seadet ei kasutata.
- **Screen saver** — Valige aeg, mille möödudes seadme ekraan automaatselt välja lülitub, kui selle aja jooksul pole seadme klahve kasutatud.

Näpunäide: Heleduse seadmiseks võite vajutada ka Chr+tühikuklahvi.

Dialoogide ja nuppude värviskeemi valimiseks valige **General** > **Display**. Valige lehelt **Colour** väli **Colour schemes**, leidke sobiv värviskeem ja vajutage **Done**.

Kursori liikumiskiiruse ja kiirenduse seadmiseks valige **General** > **Display**, seejärel valige leht **Cursor settings**. Valige kursori liikumiskiirus ja kiire edasiliikumiskiirendus.

Wallpapers

Kommunikatoriliidese taustpildi vahetamiseks valige **General** > **Wallpapers**. Valige leht **Desk** ja siis väljalt **Wallpaper** valik **Yes**. Valige väli **Image file** ja vajutage **Change**. Eelinstallitud tapeedid leiab dialoogist **Select wallpaper**. Mõne teise faili otsimiseks vajutage **Browse**. Pange tähele, et vaikimisi näitab seade ainult pildifaile. Teiste failivormingute vaatamiseks vajutage **Show all files**. Valitud lehe vaatamiseks vajutage **Preview**.

Sama moodi saab lehel **Cover** muuta ka kaanetelefoni taustpilti.

Enhancement settings

Selleks, et seade võtaks kõned ise vastu, kui vastav lisaseade on kasutusel, valige **General** > **Enhancement settings**, valige loendist **Headset**, **Loopset** või **Car kit** ja vajutage **Edit**. Valige väljal **Automatic answer** variant **On**.

Selleks, et valida profiil, mis aktiveerub lisaseadme ühendamisel, valige **General** > **Enhancement settings**, valige loendist **Headset**, **Loopset**, **Car kit**, või **TTY** ja vajutage **Edit**. Valige väljalt **Default profile** sobiv profiil. Et valida profiil, mis on hetkel aktiivne, valige **Active**.

Selleks, et hoida kaanetelefoni taustvalgus põlemas, kui seade on ühendatud autovarustusega, valige **General** > **Enhancement settings**, valige loendist **Car kit** ja vajutage **Edit**. Valige väljal **Cover display lights** variant **Always on**.

TTY aktiveerimiseks valige **General** > **Enhancement settings**, valige loendist **TTY** ja vajutage **Edit**. Valige väljal **TTY active** variant **Yes**.

■ Data management

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Data management**.

Application manager

Rakenduses **Application manager** saate vaadata installitud rakenduste andmeid ja eemaldada seadmest rakendusi. Samas saab valida installiseadeid.

Rakenduses **Application manager** ei saa rakendusi installida. Vt "[Rakenduste ja tarkvara installimine](#)", lk 82.

Rakenduse **Application manager** avanedes kuvatakse lehel **Installed software** kõik seadmesse installitud rakendused koos rakenduse nime, versiooninumbri, tüübi ja mahuga.

Selleks, et vaadata installitud tarkvarapaketi andmeid, valige **Data management** > **Application manager** ja siis leht **Installed software**. Valige loendist rakendus või rakenduse komponent ja vajutage **Details**.

Rakenduse või komponendi seadmest eemaldamiseks valige **Data management** > **Application manager**. Valige loendist programm, vajutage **Remove** ja kinnitage selle kustutamine. Võtke arvesse, et mõni programm võib olla olemasoleva programmi uuendus ning sel juhul ei saa seda seadmest eraldi eemaldada. Sel juhul tuleb eemaldada kogu vastav programmikomplekt.

Võtke arvesse, et eemaldatud tarkvara taasinstallimiseks peab teil olema selle tarkvarapaketi algne installifail või siis kogu programmi täielik varukoopia. Kui programm on eemaldatud, ei pruugi selles programmis koostatud dokumendid enam avaneda. Kui eemaldatud programmiga on otseselt seotud mõni teine programm, ei pruugi see enam töötada. Täiendavat teavet leiate installitud tarkvarapaketi dokumentatsioonist.

Installilogi vaatamiseks valige **Data management** > **Application manager** ja siis leht **Install log**. Vaadake loendist installitud ja eemaldatud komponente ning nende installimis- ja eemaldamiskuupäeva. Kui seadme töös esineb pärast programmi installimist probleeme, saab selle loendi abil leida programmi, mis põhjustab tõrkeid. Samuti võib see loend aidata teil tuvastada tõrkeid, mis on tingitud programmide ühildumatusesest.

Installilogi salvestamiseks valige **Data management** > **Application manager** ja siis leht **Install log**. Vajutage **Copy** ja avage rakendus, kuhu soovite logi kopeerida.

Installiseadete muutmine

Installiseadete muutmiseks valige **Data management** > **Application manager** ja siis leht **Preferences**. Saate valida installiga seotud valikuid.

- **Delete source file after installation** — kui valite **Yes**, kustutatakse programmi installifail pärast installimist seadmest. Kui programm veebist alla laadida, võib see valik kahandada programmi installimiseks vajaminevat mälumahtu. Kui soovite programmi installifaili säilitada (hilisema taasinstalli tarbeks), ärge seda seadet valige, või kontrollige esmalt, kas teil on ühilduvas arvutis või CD-ROMil olemas selle programmi koopia.
- **Preferred language** — Kui tarkvarapakett sisaldab sama programmi erinevaid keeleversioone, valige keel, mida soovite kasutada.
- **Install application** — Valige installitavad rakendused. Kui valite **Only certified**, installitakse ainult need rakendused, mille sertifikaadid on kontrollitud. Pange tähele, et see kehtib vaid operatsioonisüsteemi Symbian rakenduste puhul (SIS-failid).

Java-rakenduste turvaseadete määramine

Java-rakenduse turvaseade muutmiseks valige **Data management** > **Application manager** ja siis leht **Installed software**. Valige loendist Java-rakendus ja vajutage **Details**. Lehtedel **Network permissions** ja **Privacy permissions** saate lubada või välistada juurdepääsu rakenduse teatud funktsioonidele.

Camera folders

Selleks, et valida, millisesse kausta salvestab seade fotod ja videolõigud, valige **Data management** > **Camera folders**. Valige väljal **Images** fotode kaust ja väljal **Video** videolõikude kaust. Fotod ja videolõigud salvestuvad automaatselt valitud kausta.

Backup

Vt "[Backup](#)", lk 80.

Memory

Mäluhõive vaatamiseks valige **Data management** > **Memory**. Saate vaadata vaba mälumahtu ning seadme ja mälukaardi kasutatud mälumahtu funktsioonide lõikes.

Selleks, et lülitada seadmemälu statistikalt kaardimälule ja vastupidi, valige **Data management** > **Memory** ja vajutage **Device** või **Memory card**.

Näpunäide: Mälu nappimise vältimiseks peaksite regulaarselt andmeid kustutama või mälukaardile või arvutisse kandma.

Messaging tools

Selleks, et valida funktsioonist **Messaging** saadetud sõnumite kausta automaatne tühjendamine, valige **Data management** > **Messaging tools** ja siis **Sent items storage**. Seadke funktsiooni **Delete sent items** seadeks **automatically** ja valige, mitme päeva tagant tuleks kausta tühjendada.

Sõnumite kustutamiseks seadmest valige **Data management** > **Messaging tools**. Valige **Delete e-mails locally** ja siis e-kiri, mille soovite kustutada. Võite näiteks valida kõigi e-kirjade kustutamise või hoopis enam kui kahe nädala taguste kirjade kustutamise. Kirjade kustutamiseks vajutage **Delete now**.

[Vt "Mälu täitumise vältimine", lk 27.](#)

■ Telephone

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Telephone**.

- **Speed dials** — [Vt "Kiirvalimine", lk 22.](#)
- **Voice call diverting** — [Vt "Suunamine", lk 23.](#)
- **Voice call barring** — [Vt "Kõnepiirang", lk 24.](#)
- **Voice mailboxes** — [Vt "Kõnepostkasti seaded", lk 25.](#)
- **Other settings** — [Vt "Kõne-, võrgu- ja telefoniliini seaded", lk 24.](#)

Profiilide seaded

Te saate seadistada ja kohandada seadme toone erinevatele sündmustele, keskkondadele või helistajagruppidele.

Profiili muutmiseks valige **Telephone** > **Profile settings**. Valige loendist profiil ja vajutage **Edit**. Uue profiili loomiseks vajutage **New**. Määratlege seaded dialoogi **Profile settings** eri lehekülgedel. Mitte kõigi profiilide kõiki seadeid ei saa muuta.

Defineerige järgnev:

- **Name** — Profiili saab ümber nimetada, võite anda sellele mis tahes nime. Profiile **General** ja **Offline** ei saa ümber nimetada.
- **Ringling type** — Kui valite **Ascending**, algab helina tugevus esimesest helitugevustasemest ning suureneb tasemehaaval määratud tugevuseni.
- **Ringling tone** — Vajutage **Change**, et valida loendist helinatoon. Kui helifail asub mälukaardil või muus kaustas, vajutage faili otsimiseks **Browse**. Valitud tooni kuulamiseks vajutage **Play**. Kui kasutusel on kaks alternatiivset telefoniliini, saate määrata kummalegi liinile erineva helinatooni.
- **Personal tones** — Valige **On**, kui soovite kasutada isiklikke helinatoone kontaktides määratud helistajatele.
- **Clock alarm** — Määrake äratuskella helisignaali. Samamoodi saate valida märguandetooni kalendri märguannetele ja saabuvatele tekst-, multimeedium- ja fakssõnumitele.
- **Keyboard tone** — Määrake kommunikaatori klahvistiku helitugevustase.
- **Telephone keypad tone** — Määrake telefoni klahvistiku helitugevustase.
- **Notification tones** — Määrake toonid, mida seade kuuldavale toob, kui näiteks aku hakkab tühjaks saama.
- **Play ringling tone for** — Saate valida, et telefon heliseks ainult valitud kontaktgrupi helistajate kõnede saabumisel. Kõnedest väljastpoolt seda gruppi antakse märku hääletu märguandega.

SIM-kaardi pääsuprofiil

SIM-kaardi pääsuprofiil võimaldavad juurdepääsu kommunikaatori SIM-kaardile ühilduvalt autotelefonilt. Sel juhul pole teil vaja kasutada teist SIM-kaarti, et pääseda juurde SIM-kaardi andmetele ning ühenduda GSM-võrku.

SIM-kaardi pääsuprofiili kasutamiseks on vaja:

- ühilduvat autotelefoni, mis toetab Bluetooth-funktsiooni
- kehtivat SIM-kaarti

[Vt "Bluetooth", lk 84.](#)

Autotelefonide ja nende ühilduvuse kohta leiate lisateavet aadressilt www.nokia.com. Tutvuge ka autotelefoni kasutusjuhendiga.

SIM-kaardi pääsuprofiili kasutamine

1. Aktiveerige kommunikaatoris Bluetooth. Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Connections** > **Bluetooth**. Valige leht **Settings**, seadke **Bluetooth active** ja valige **Yes**.
2. Leidke **Remote SIM access** ja valige **Enabled**.
3. Aktiveerige autotelefonis Bluetooth.
4. Käivitage autotelefonist ühilduvate seadmete otsing. Vastavad juhised leiate autotelefoni kasutusjuhendist.
5. Valige ühilduvate seadmete loendist enda kommunikaator.
6. Sisestage kommunikaatorisse autotelefoni ekraanile kuvatud Bluetoothi pääsukood; see on vajalik seadmete omavaheliseks sidumiseks.

Control panel (Juhtpaneel)

7. Andke autotelefonile autoriseerimiskinnitus. Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Connections** > **Bluetooth** ja valige leht **Paired devices**. Valige autotelefon ja vajutage **Edit**. Valige väljal **Device authorised** variant **Yes**. Ühendus kommunikaatori ja autotelefoni vahel luuakse ilma kinnituse ja autoriseerimiseta. Kui valite **No**, tuleb seadme ühenduse loomise päringud alati kinnitada.

Näpunäide: Kui olete autotelefonist oma SIM-kaardile ennegi aktiivse kasutusprofiili abil juurde pääsenud, hakkab autotelefon automaatselt otsima SIM-kaardiga seadet. Kui see seade on teie kommunikaator ning automaatne autoriseerimine on aktiveeritud, leiab autotelefon teie kommunikaatori ning ühendub auto süüte sisselülitumisel automaatselt GSM-võrku.

Kui SIM-kaardi pääsuprofiil on aktiveeritud, ei saa kasutada kommunikaatori kaanetelefoni. Teil on aga siiski võimalik kasutada kommunikaatoriliidese neid rakendusi, mis ei nõua võrku ega SIM-teenuseid.

Bluetooth-ühenduse katkestamiseks SIM-kaardiga vajutage Menu, valige , vajutage **Exit Remote SIM profile** ja siis **OK**.

Andme- ja faksikõnede suunamine (võrguteenus)

Suunamisfunktsioon võimaldab saabuvate andme- ja faksikõnede suunamist teisele telefoninumbriale.

Andme- või faksikõne suunamiseks valige **Telephone** > **Data call diverting** või **Fax call diverting**.

Defineerige järgnev:

- **Divert all calls** — Kui see valik on aktiveeritud, suunatakse kõik saabuvad kõned.
- **Divert if busy** — Kui see valik on aktiveeritud, suunatakse saabuv kõne, kui teil on kõne pooleli.
- **Divert if out of reach** — Kui see valik on aktiveeritud, suunatakse saabuv kõne, kui seade on välja lülitatud või levist väljas.
- **Divert if not answered** — Kui see valik on aktiveeritud, suunatakse saabuv kõne, kui te sellele teatud aja jooksul ei vasta.
- **Divert if not available** — See valik lülitab korraga sisse funktsioonid: **Divert if busy**, **Divert if out of reach** ja **Divert if not answered**.

Selleks, et kontrollida, kas suunamisfunktsioon on aktiivne või mitte, valige **Telephone** > **Data call diverting** või **Fax call diverting**, valige vajalik suunamisfunktsioon ja vajutage **Check status**.

Selleks, et lõpetada kõik andme- ja faksikõnede suunamised, valige **Telephone** > **Data call diverting** või **Fax call diverting** ja vajutage **Cancel all**.

Andme- ja faksikõnede piirangud (võrguteenus)

Kõnepiirang võimaldab piirata sisse- ja väljahelistamist. Seadete muutmiseks tuleb sisestada teenusepakkuvalt saadud piiranguparool.

Selleks, et piirata teatud tüüpi andme- või faksikõnesid, valige **Telephone** > **Data call barring** või **Fax call barring**.

Defineerige järgnev:

- **Outgoing calls** — Kui see valik on aktiveeritud, ei saa helistada.
- **Incoming calls** — Kui see valik on aktiveeritud, ei saa kõnesid vastu võtta.
- **International calls** — Kui see valik on aktiveeritud, ei saa välismaale helistada.
- **Incoming calls when abroad** — Kui see valik on aktiveeritud, ei saa välismaal viibides kõnesid vastu võtta.
- **International except home country** — Olles tellinud operaatorvõrgust rahvusvahelise kõne teenuse, saate välismaal helistada ainult oma koduriiki.

Piirangute oleku kontrollimiseks valige **Telephone** > **Data call barring** või **Fax call barring**, valige piirangufunktsioon ja vajutage **Check status**.

Selleks, et lõpetada kõik andme- ja faksikõnede piirangud, valige **Telephone** > **Data call barring** või **Fax call barring** ja vajutage **Cancel all**.

■ Messaging

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Messaging**.

Vt "Faksiseadete muutmine", lk 34.

Vt "Multimeediumsõnumi konto seaded", lk 34.

Vt "Tekstsõnumi seaded", lk 31.

Service message

Teenusesõnumite vastuvõtmise ja autentimise seadete redigeerimiseks valige **Messaging** > **Service message**. Väljal **Reception**: valige **Yes**, kui soovite saada kõik teenusesõnumid oma vastuvõetud sõnumite postkasti. Valige **No**, et ignoreerida kõiki teenusesõnumeid.

■ Connections

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Connections**.

- **Internet setup** — Vt "Internet setup", lk 68.
- **Bluetooth** — Vt "Bluetooth", lk 84.

Wireless LAN

Raadioside-kohtvõrgu ühenduse oleku vaatamiseks valige **Connections** > **Wireless LAN**. Lehel **Status** saate te vaadata ühenduse olekut, võrgu nime ning ühenduse turvalisust ja kvaliteeti.

Andmete vaatamiseks võrkudes, raadioside-kohtvõrgu pöörduspunktides või juhuvõrkudes valige **Connections** > **Wireless LAN** ning valige leht **Networks**. Valige väljal **Display** soovitud võrguelement ja vajutage **View details**.

- **Networks** — Valige see, et vaadata kõiki ligipääsetavaid raadioside-kohtvõrke ja nende signaalitugevust.
- **Access points** — Valige see, et vaadata raadioside-kohtvõrgu pöörduspunkte, mis on tööraadiuses ja kättesaadavad, ning raadiosageduskanaleid, mida nad kasutavad.
- **Ad hoc networks** — Valige see, et vaadata kättesaadavaid juhuvõrke.

Valige EAPi (laiendatava autentimisprotokolli) turvamoodulite üksikasjade vaatamiseks **Connections** > **Wireless LAN** ning valige leht **Security**. Leht sisaldab installitud EAP-moodulite loendit, mida raadioside-kohtvõrgus kasutatakse portide juurdepääsusoovide vahendamiseks raadiosideseadmete, raadioside-kohtvõrgu pöörduspunktide ja autentimisserverite vahel. Valige moodul ja vajutage **View details**. Kõiki neid mooduleid saab muuta koos Interneti-pöörduspunktidega.

Raadioside-kohtvõrgu seadete määramine

Te saate muuta kõigile WLAN-ühendustele ühiseid seadeid.

Üldiste WLANi seadete muutmiseks valige **Connections** > **Wireless LAN** ning valige leht **Settings**.

Defineerige järgnev:

- **Background scan interval** — Täpsustage, kui tihti soovite, et seade skaneeriks kättesaadavaid võrke. Akukasutuse vähendamiseks valige **Never**. Võrgu leidmisel ilmub indikaatorite alale WLANi tähis.
- **WLAN power saving** — Kui WLAN-ühenduse loomine on takistatud, proovige valida **Disabled**. Kui valite **Disabled**, siis väheneb energiakulu WLAN-ühenduse kasutamisel ning WLAN-ühendust ja Bluetooth-ühendust ei saa samaaegselt kasutada. Kui soovite, et WLAN-ühenduse ajal oleks võimalik kasutada ka Bluetooth-ühendust, valige **Enabled**.

WLANi lisaseadete muutmiseks valige **Connections** > **Wireless LAN**. Valige leht **Settings** ja vajutage **Advanced settings**. Vajutage **OK**.

Defineerige järgnev:

- **Automatic configuration** — Valige **Off**, kui soovite määrata WLANi lisaseaded käsitsi. Ärge muutke seadeid käsitsi, kui te ei ole kindel, kuidas iga seade süsteemi tööd mõjutab. Kui te ei kasuta automaatseadeid, võib süsteemi jõudlus oluliselt langeda.
- **Ad hoc channel** — Määrake raadiosageduskanal, millel soovite juhuvõrku üles seada. Valige **Automatic**, kui soovite vaba kanali automaatselt määrata lasta.
- **Long retry limit** — Määrake maksimaalne ülekandekatsete arv kaadrile, mis on suurem kui RTSi (saatmispalve) lävi.
- **Short retry limit** — Määrake maksimaalne ülekandekatsete arv kaadrile, mis on väiksem või sama suur kui RTSi (saatmispalve) lävi.
- **RTS threshold** — Määrab andmepaketi suuruse, mille puhul WLANi pöörduspunkt väljastab enne paketi saatmist saatmispalve.
- **TX power level** — Määrake võimsustase andmete saatmisel.

Vajutage tehase algseadete kasutamiseks **Restore defaults**.

Interneti-põhipöörduspunkti loomine WLANi jaoks

Saate kiiresti luua kõigi põhiseadetega Interneti-pöörduspunkti. Interneti-pöörduspunkti on vaja Interneti-ühenduse loomiseks.

Interneti-põhipöörduspunkti loomiseks valige **Connections** > **Wireless LAN** ning valige leht **Networks**. Valige võrgu või raadioside-kohtvõrgu pöörduspunkt, millele te soovite luua Interneti-pöörduspunkti, ning vajutage **Create access point**. Vajutage **OK**, ning teil palutakse sisestada WEP-võti või WPA-seaded, kui võrk neid vajab. Kui võrk neid turvaseadeid ei nõua, kuvatakse Interneti-pöörduspunkti üksikasjad. Vajutage **OK**.

EP-võtme või EAP-mooduli seadete muutmise kohta leiate teavet seadme sisespikrist.

Interneti-pöörduspunkti saab luua ka rohkemate üksikasjadega. Vt "Interneti-pöörduspunkti ülesseadmine WLANi jaoks", lk 70.

Cable setup

Selleks, et määrata andmekaabli kasutusseaded, valige **Connections** > **Cable setup**.

Control panel (Juhtpaneel)

Valige järgmiste valikute hulgast:

- **PC Suite connection** — Valige see seade andmekaabli kasutamiseks PC Suite'ga.
- **IP passthrough** — Valige see seadme ühendamiseks arvutiga ning Interneti või arvuti võrguühenduse kasutamiseks.
- **IP passthrough overrides PC Suite** — Valige see seade, et ühendus PC Suite'iga katkeks automaatselt, kui ühendate oma seadme arvutiga ja kasutate arvuti Interneti- või võrguühendust.

RealPlayer settings

Andmete striimimiseks, näiteks heli- ja videofailide kuulamiseks-vaatamiseks reaalajas, tuleb häälestada RealPlayeri võrgu- ja proksiseaded.

RealPlayeri seadete muutmiseks valige **Connections** > **RealPlayer settings**.

Määrake lehtedel **Network** ja **Proxy** järgmised seaded:

- **Connection timeout** — Määrake, kui kaua RealPlayer ootab enne võrguühenduse veateate andmist. Kui saate tihti ajalõputeateid, pikendage ooteaega.
- **Server timeout** — Valige, kui kaua ootab RealPlayer meediumiserveri vastust, enne kui ühenduse katkestab.
- **Port range** — Määrake andmete vastuvõtmise port.
- **Use proxy** — Kui teie Interneti-teenusepakkuja kasutab Interneti-ühenduse loomiseks proksiserverit, valige **Yes**.
- **Host address** — Sisestage proksiserveri aadress.
- **Port** — Sisestage proksiserveri pordinumber.

Restore default IAP

Seadmesse on salvestatud eelhäälestatud vaikimisi valitavad Interneti-pöörduspunktid, mis luuakse automaatselt uue SIM-kaardi esmakordsel sisestamisel. Kui olete need pöörduspunktid kustutanud, taastage need rakenduses **Restore default IAP**.

Eelhäälestatud Interneti-pöörduspunktide taastamiseks valige **Connections** > **Restore default IAP** ja vajutage **Yes**.

■ Security

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Security**.

Device security

Saate muuta PIN-koodi, seadme automaatlukustuse ja SIM-kaardi vahetamise turvaseadeid. Samas saab muuta ka PIN-koodi, PIN2-koodi, lukukoodi ja piiranguparooli.

Selleks, et hoida ära hädaabinumbri juhuslikku valimist, vältige hädaabinumbri, nt 112 sarnanavate koodide kasutamist.

Koodid kuvatakse tärnidena. Koodi muutmisel sisestage kehtiv kood ning seejärel kaks korda uus kood.

Seadme lukustusseadete määratlemine

NB! Vallasrežiimi profiilis ei saa helistada (kõnet vastu võtta) ega kasutada muid funktsioone, mis nõuavad GSM-võrguühendust. Helistamiseks tuleb profiili vahetades aktiveerida telefonirežiim. Vallasrežiimis võib siiski olla võimalik helistada hädaabinumbri, vajutades seadme kaanel paiknevat sisselülitusnuppu ning sisestades seejärel ametliku hädaabinumbri. Seda saab teha üksnes kaanetelefoni kasutajaliidesest, mitte aga kommunikaatori liidesest. Kui seade on lukus, sisestage telefonifunktsiooni aktiveerimiseks lukukood. Lukus seadmelt võib siiski olla võimalik helistada ametlikule hädaabinumbri.

Selleks, et helistada hädaabinumbri vallasrežiimis või lukus seadmelt, peab seade ära tundma, et valitud number on ametlik hädaabinumber. Teatud juhtudel on soovitatav enne hädaabikõne sooritamist vahetada profiili või sisestada lukukood ja seade avada.

Seadme lukustusseadete määramiseks valige **Security** > **Device security**, seejärel valige leht **Device lock**.

Definieerige järgnev:

- **Autolock period** — Saate määrata kontrollaja, mille järel seade lukustub automaatselt - seadet saab taas kasutada ainult õige lukukoodi sisestamise järel. Lukus seadmelt võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbri. Samuti saab võtta vastu saabuvad kõned.
- **Lock code** — Lukoodi muutmiseks vajutage **Change**. Uus kood peab olema 5-10 kohaline number. Vaikekood on 12345. Et vältida seadme omavolilist kasutamist, muutke lukukood ära. Hoidke uus kood saladuses ja turvalises kohas seadmest eraldi.
- **Lock if SIM card is changed** — Saate valida, et seade küsiks lukukoodi, kui seadmesse paigaldatakse tundmatu SIM-kaart. Seade talletab mälu omaniku kaartidena tunnustatud SIM-kaartide loendit.
- **Allow remote locking** — Kui määrate selle valiku seadeks **Yes**, saab seadme lukustada teiselt telefonilt saadetud eelmääratud tekstisõnumi abil.

Kaughlukustussõnumi loomiseks valige **Security** > **Device security**. Määrake valiku **Allow remote locking** seadeks **Yes**, sisestage oma lukukood ning siis väljale **Message** kaughlukustussõnumi tekst. Kinnitage sõnum ja vajutage **Done**. Kaughlukustussõnum

Control panel (Juhtpaneel)

eristab suur- ja väiketähti ning võib koosneda 5-20 märgist. Vajutage **Reboot**, et seade uuesti käivitada ja muudatused aktiveerida.

Näpunäide: Kui kasutate parooliga kaitsmata mälukaarti, lukustub mälukaart, kui seade lukustatakse teiselt seadmelt saadetud lukustussõnumi abil. Mälukaardi parooli eemaldamiseks vajutage Menu ja valige **Desk > Office > File manager**, vajutage Menu ja valige **Memory card > Security > Remove password....** Sisestage paroolina kasutatav kauglukustussõnum ja vajutage **Remove**. Kui kauglukustussõnum on pikem kui kaheks sümbolit, kasutab seade mälukaardi paroolina sõnumi esimest kaheksat sümbolit.

PIN-koodi seadete määratlemine

PIN-koodi seadete määramiseks valige **Security > Device security**, seejärel valige leht **PIN codes**.

Defineerige järgnev:

- **PIN code request** — Kui määrate selle valiku seadeks **On**, nõuab telefon igal sisselülitamisel PIN-koodi sisestamist. Pange tähele, et seda seadet ei saa muuta, kui telefon on välja lülitatud või kui seadmes puudub kehtiv SIM-kaart. Pange ka tähele, et mõned SIM-kaardid ei luba PIN-koodi küsimist välja lülitada.
- **PIN code** — PIN-koodi muutmiseks vajutage **Change**. PIN-kood peab olema 4-8 kohaline number. PIN-koodi muutmiseks peab funktsioon **PIN code request** olema aktiveeritud, seade peab olema sisse lülitatud ja selles peab olema kehtiv SIM-kaart.
- **PIN2 code** — PIN2- koodi muutmiseks vajutage **Change**. PIN2-kood peab olema 4-8 kohaline number. PIN2-koodi on vaja SIM-kaardi poolt toetatud kindlate funktsioonide kasutamiseks, näiteks määratud numbrite seadmiseks.

Piiranguparooli muutmine

Seleks, et muuta telefoni, faksi- ja andmekõnede piiranguparooli, valige **Security > Device security**, seejärel valige leht **Call barring**. Valige väli **Barring password** ja vajutage **Change**. Sisestage kehtiv parool ja siis kaks korda uus parool. Piiranguparool on alati neljakohaline.

Certificate manager

NB! Pidage meeles, et kuigi sertifikaatide olemasolu vähendab tunduvalt allalaadimise ja tarkvara installimisega seotud riske, tagab turvalisuse siiski vaid sertifikaatide korrektne kasutamine. Üksnes sertifikaadi olemasolu ei taga veel mingit turvalisust. Turvalisuse parandamiseks peab sertifikaatide haldur sisaldama korrektsid ja autentseid sertifikaate või volitussertifikaate. Sertifikaatidel on piiratud kasutusaeg. Kui sertifikaat loetakse kehtetuks või see ei ole veel kehtima hakanud, kuigi peaks olema kehtiv, kontrollige oma seadme kuupäeva- ja kellaajanäitu.

Enne seadete muutmist peate olema veendunud, et sertifikaadi omanik on usaldusväärne ning et sertifikaat kuulub nimetatud omanikule.

Digitaalsertifikaate kasutatakse:

- ühenduse loomisel Interneti-panga või muude saitide ja kaugserveritega, kuhu te edastate konfidentsiaalseid andmeid
- viiruste ja muude kahjulike programmide vältimiseks ning tarkvara autentsuse kontrollimiseks programmide allalaadimisel ja installimisel

Sertifikaatide haldus

Isiklikud sertifikaadid on need, mis on väljastatud isiklikult teile. Neid kuvatakse lehel **User**.

Volitussertifikaadid on lehel **Other**. Neid sertifikaate kasutavad teatud teenused, näiteks pangateenused, teiste sertifikaatide õigsuse kontrollimiseks.

Sertifikaadi lisamiseks valige **Security > Certificate manager**. Uue sertifikaadi lisamiseks vajutage **Add**. Seejärel leidke sirvides sertifikaadifail. Valitud sertifikaadi eemaldamiseks vajutage **Delete**.

Sertifikaadi autentsuse kontrollimiseks valige **Security > Certificate manager**. Valige sertifikaat ja vajutage **View details**. Sertifikaadi valdajat kuvatakse väljal **Issued to:**. Kontrollige, kas see vastab sertifikaadi omanikule. Sertifikaadi ainusus on näidatud väljal **Fingerprint:**. Sertifikaadi MD5-sõrmejälje saamiseks võtke ühendust sertifikaadi valdaja help-deski või klienditeenindusega. Võrrelge sõrmejälje dialoogis kuvatavaga ning kontrollige, kas need on sarnased.

Näpunäide: Kontrollige sertifikaadi autentsust iga uue sertifikaadi lisamisel.

Sertifikaadi volitusseadete muutmiseks valige **Security > Certificate manager**. Valige sertifikaat, vajutage **View details** ja siis **Trust settings**. Kuvatakse rakenduste loend, mis võivad seda sertifikaati kasutada (sõltuvalt sertifikaadist). Valige vajaliku rakenduse väli ja muutke seadet, valides **Yes** või **No**. Pange tähele, et isikliku sertifikaadi usaldusseadeid ei saa muuta.

Isikliku võtme salve parooli muutmiseks valige **Security > Certificate manager**, seejärel valige leht **Password** ja vajutage **Change password**. Sisestage kehtiv parool, vajutage **OK** ja sisestage kaks korda uus parool. Isikliku võtme salve parooli läheb vaja isiklike sertifikaatide kasutamisel. Isikliku võtme salv sisaldab isiklike sertifikaatide juurde kuuluvaid salajasi võtmeid.

■ Extras

Avage [Desk](#) > [Tools](#) > [Control panel](#) > [Extras](#).

About product

Tarkvara versiooninumbri vaatamiseks valige [Extras](#) > [About product](#) ja liikuge dialoogi allserva.

Location privacy

Mõned võrgud võimaldavad teiste inimeste päringu peale teie seadme asukoha kindlaksmääramist (võrguteenus). Pange tähele, et selle teenuse kasutamine eeldab erilise positsioneerimismooduli olemasolu.

Selleks, et seade võtaks kõik asukohapäringud vastu või lükkaks tagasi, valige [Extras](#) > [Location privacy](#) ja siis väli [Verification policy](#). Valige [Accept all](#) või [Reject all](#).

Location request log

Asukohapäringute logi vaatamiseks valige [Extras](#) > [Location request log](#). Logis kuvatakse vastuvõetud asukohapäringuid, päringu esitaja nime või telefoninumbrit, päringu kellaaega ja kuupäeva ning seda, kas päring aktsepteeriti või mitte.

HP printer selection

Vt "[Mobiilsete printiseadete haldamine](#)", lk 88.

Service command editor

Teenuse juhtimise käsud, mida tuntakse ka USSD-käskudena, on teie poolt võrguoperaatorile edastatavad sõnumid. Need võivad olla näiteks võrguteenuste aktiveerimiskäsud.

Käsu saatmiseks teenusepakkuja valige [Extras](#) > [Service command editor](#), sisestage käsk ja vajutage [Send](#).

■ Internet setup

Avage [Desk](#) > [Tools](#) > [Control panel](#) ja valige [Connections](#) > [Internet setup](#).

Interneti-ühenduse kasutamiseks tuleb määrata Interneti-pöördukpunkt.

Ühenduse loomiseks Internetiga GPRS-i vahendusel on seadmes eeläalestatud vaikimisi valitava Interneti-pöördukpunkti seaded. Uue Interneti-pöördukpunkti võite ka ise luua või saada Interneti-pöördukpunkti seaded teenusepakkuja sõnumiga. Sel juhul on nende seadete arv, mis teil ise tuleb sisestada, palju väiksem või pole selleks üldse vajadust.

Kõigi seadete õiged määrangud saab üldjuhul teada teenusepakkuja. Järgige väga tähelepanelikult teenusepakkuja saadud juhiseid.

Näpunäide: Mõnikord tuleb häälestada mitu pöördukpunkti. See sõltub sellest, milliseid veebilehti te soovite külastada. Näiteks võib veebisirvimine nõuda üht ja asutuse sisevõrk teist häälestust.

Näpunäide: Kui vaikimisi valitav Interneti-pöördukpunkt on kustutatud, saab selle taastada rakenduses [Restore default IAP](#). Avage [Desk](#) > [Tools](#) > [Control panel](#) > [Connections](#) > [Restore default IAP](#) ja vajutage [Yes](#).

Interneti-pöördukpunkti häälestamine

1. Valige [Connections](#) > [Internet setup](#).
2. Vajutage [New](#). Uue Interneti-pöördukpunkti koostamisel saab põhjana kasutada olemasolevat pöördukpunkti: kui olete vajutanud [New](#), vajutage [Yes](#). Valige loendist pöördukpunkt ja vajutage [OK](#).
3. Määrake seaded.
 - [Internet settings name](#) — Andke ühendusele nimi.
 - [Internet settings type](#) — Valige ühenduse tüüp. Häälestusvalikud sõltuvad valitud ühendusrežiimist.
 - [Network ID](#) — Valige võrgutunnus. See sõltub sihtvõrgust, millele soovite selle pöördukpunkti vahendusel juurde pääseda. Võrgutunnuseid saab ümber nimetada; samuti saab luua uusi tunnuseid. Võrgutunnuse kasutamise puhul suunatakse andmevoog otse sihtvõrku. Andmevoogude liikumist takistab peaaesjalikult virtuaalsetes privaatvõrkudes (VPN) kasutatav tarkvara. Võrgutunnust saab kasutada Interneti-pöördukpunktide filtreerimiseks Interneti-ühenduse loomisel.
 - [GPRS access point name](#) (ainult GPRS-i jaoks) — Kui te ei kasuta vaikimisi valitavat Interneti-pöördukpunkti, määrake pöördukpunkti nimi. Pöördukpunkti nime annab võrguoperaator või teenusepakkuja.
 - [Telephone number](#) (ainult GSM-andmeside) — Sisestage Interneti-pöördukpunkti modemi telefoninumber.
 - [Password prompt](#) — Valige seade [Yes](#), kui peate igal serveriselogimisel sisestama uue parooli või kui te ei soovi parooli seadmesse salvestada.
 - [User name](#) — Kui teenusepakkuja seda nõuab, sisestage kasutajanimi. Kasutajanime võib vaja olla andmeühenduse loomisel ning selle annab enamasti teenusepakkuja. Sageli on kasutajanimi tõstutundlik.

Control panel (Juhtpaneel)

- **Password** — Interneti-ühenduse loomiseks võib vaja olla parooli, mille annab tavaliselt teenusepakkuja. Sageli on parool tõstutundlik.
4. Vajutage pärast seadete defineerimist **Advanced**, et defineerida vajadusel lisaseaded. Vastasel juhul vajutage seadistusprogrammist väljumiseks **Finish** või **Done**.

Interneti-pöörduspunkti täiendavate seadete konfigureerimine

Kui olete lõpetanud Interneti-pöörduspunkti põhiseadete seadistamise, vajutage **Advanced**. Kasutatavad lehed ja suvandid sõltuvad valitud ühendusrežiimist.

leht IP configuration

Pange tähele, et kaks protokoll (IPv4 ja IPv6) nõuavad veidi erinevaid seadeid.

- **Network type** (ainult GPRS-i jaoks) — GPRS-ühenduse jaoks peate täpsustama, millist protokoll soovite kasutada.
- **Auto retrieve IP** — Kui valite **Yes**, saadakse IP-aadress automaatselt serverilt. Seda seadet nimetatakse ka 'dünaamiliseks IP-aadressiks'.
- **IP address** — Seadme IP-aadress. Kui IP-aadress saadakse automaatselt, ei pea te siin üksikasju sisestama.
- **Auto retrieve DNS** — Kui valite IPv4-protokoll jaoks **Yes**, siis DNS (domeeni nimeserveri) aadress saadakse serverilt automaatselt. Vastav väärtus IPv6 protokoll jaoks on **Well known**. DNS on Interneti-teenus, mis tõlgib domeeninimed nagu www.nokia.com IPv4-aadressideks nagu 192.100.124.195 või IPv6-aadressideks nagu 3ffe:2650:a640:1c2:341:c39:14. Kui valite **No** IPv4-protokoll jaoks või **Manual** IPv6-protokoll jaoks, peate täpsustama primaarse ja sekundaarse DNS-serveri IP-aadressi.

leht Proxies

Te võite kasutada proksit juurdepääsu kiirendamiseks Internetile. Mõned Interneti-teenusepakkujad nõuavad veebiprokside kasutamist. Proksi üksikasjade kindlaksmääramiseks võtke ühendust Interneti-teenusepakkujaga.

Kui olete loonud Interneti-ühenduse oma firma sisevõrguga ega pääse üld-Interneti veebilehtedele, võib teid aidata see, kui seate väljaspool firma sisevõrku asuvate veebilehtede avamiseks üles proksiserveri.

Määratlege järgnev:

- **Proxy protocol** — Valige proksi protokoll tüüp. Igale protokollile saab määrata erinevad proksiseaded.
- **Use proxy server** — Proksiserveri kasutamiseks valige seade **Yes**.
- **Proxy server** — Sisestage proksiserveri IP-aadress või domeeninimi. Domeeninimed on näiteks: firma.com ja organisatsioon.org.
- **Port number** — Proksi pordinumber. Pordi number on seotud protokolliga. Tavaväärtusteks on 8000 ja 8080, kuid need on erinevad, sõltuvalt proksiserverist.
- **No proxy for** — Määratlege siin domeenid, mille jaoks HTTP- või HTTPS-proksit ei vajata.

leht Data call

Defineerige järgnev:

- **Connection type** — Määrake GSM-andmekõne tüüp. Selleks, et kasutada valikut **High speed**, peab võrguteenuse pakkuja seda funktsiooni toetama ja vajadusel selle teie SIM-kaardi jaoks aktiveerima.
- **Remote modem type** — Valige analoog- või digiühendus. See seade sõltub nii GSM-võrgu operaatorist kui Interneti-teenusepakkujast, kuna mõned GSM-võrgud ei toeta teatud tüüpi ISDN-ühendusi. Üksikasjalikumad teavet saate Interneti-teenusepakkujalt. Kui ISDN-ühendused on võimalikud, loovad need ühendusi kiiremini kui analoogmeetodid.
- **Modem speed** — See valik võimaldab piirata ühenduse maksimaalkiirust. Sõltuvalt võrguteenuse pakkujast võib kiirem ühendus olla kallim. Kiirus tähistab maksimaalkiirust, mida teie ühendus võimaldab. Sõltuvalt võrgutingimustest võib töökiirus ühenduse ajal olla väiksem.
- **Modem initialisation** — Te saate oma seadet kontrollida modemi AT-käskudega. Vastaval nõudmisel sisestage oma teenuseakkuja poolt määratud märgid.

leht Script

Skripti kasutamine võib seadme ja serveri vahelise ühenduse loomist automatiseerida. Võtke ühendust Interneti-teenuse pakkujaga ja tehke kindlaks, kas skripti kasutamine on vajalik.

Defineerige järgnev:

- **Use login script** — Kui valite **Yes**, võite kirjutada või importida logiskripte. Te saate skripti muuta väljal **Login script**.
- **Show terminal window** — Kui ühendus on loodud ja valite **Yes**, kuvatakse skripti käitus.

leht Other

Defineerige järgnev:

- **Use callback** — Kui Interneti-ühenduse loomiseks tagasihelistamisteenust, valige **Yes**.

Control panel (Juhtpaneel)

- **Callback type** — Õigete seadete saamiseks võtke ühendust Interneti-teenusepakkujaga. **Server number** märgib standardit Microsoft callback ning **Server number (IETF)** viitab Internet Engineering Task Force'i poolt heaks kiidetud tagasihelistamisele. Selleks, et kasutada väljal **Callback number** määratud numbrit, valige **Number**.
- **Callback number** — Sisestage andmekõne tagasihelistamisnumber, mida tagasihelistamisserver kasutab.
- **Allow plain text login** — Kui te ei soovi saata oma parooli lihttekstina ja krüpteeritud, valige **No**. Pange tähele, et see valik kehtib ainult PPP-ühenduste puhul; e-posti ja veebiparoole ei krüpteerita. Mõned Interneti-teenusepakkujad nõuavad, et selle suvandi seadeks **Yes**.
- **Use PPP compression** — Kui PPP-server seda võimaldab, valige andmesidekiiruse suurendamiseks **Yes**. Kui teil on ühenduse loomisega probleeme, valige **No**.

Interneti-pöörduspunkti ülesseadmine WLANi jaoks

Seadmes on eelhäälestatud WLANi Interneti-pöörduspunkt, kuid te saate ka ise uue Interneti-pöörduspunkti koostada.

1. Valige **Connections** > **Internet setup**.
2. Vajutage **New**. Soovi kooral saab uue Interneti-pöörduspunkti koostada mõne olemasoleva baasil.
3. Määrake seaded.
 - **Internet settings name** — Sisestage Interneti-pöörduspunktile kirjeldav nimi.
 - **Network ID** — Valige võrgutunnus. See sõltub sihtvõrgust, millele soovite selle pöörduspunkti vahendusel juurde pääseda. Te saate olemasolevaid võrgutunnuseid ümber nimetada ja luua uusi. Võrgutunnuse kasutamise puhul suunatakse andmevoog otse sihtvõrku. Andmevoogude liikumist takistab peaaesjalikult virtuaalsetes privaativõrkudes (VPN) kasutatav tarkvara. Võrgutunnuseid saab kasutada Interneti-pöörduspunktide filtreerimiseks Interneti-ühenduse loomisel.
 - **Internet settings type** — Valige ühendustüübiks **Wireless LAN**.
 - **Network mode** — Kui valite **Infrastructure** režiimi, saavad seadmed suhelda omavahel ja LAN-seadmetega läbi WLANi pöörduspunkti. Kui valite **Ad hoc** režiimi, saavad seadmed otse omavahel andmeid vahetada. LANi pöörduspunkti ei ole vaja.
 - **Network name** — Sisestage võrgu nimi SSID - service set identifier), nagu administraator on selle defineerinud, või vajutage **Change** ning valige see loendist. Juhuvõrgurežiimis annavad kasutajad WLANile ise nime. Kui te ei täpsusta siin võrgu nime, palutakse see valida WLAN-ühendus loomisel.
 - **Security mode** — Te peate valima sama turvarežiimi, mida kasutatakse WLANi pöörduspunktis. Kui valite **WEP** (wired equivalent privacy), **802.1x** või **WPA** (Wi-Fi protected access), peate konfigureerima täiendavaid seadeid.
4. Vajutage pärast seadete defineerimist **Advanced**, et defineerida vajadusel lisaseaded. Vastasel juhul vajutage seadistusprogrammist väljumiseks **Finish** või **Done**.

Interneti-pöörduspunkti täiendavate seadete konfigureerimine

Kui olete lõpetanud Interneti-pöörduspunkti põhiseadete seadistamise, vajutage **Advanced**.

Kasutatavad leheküljed ja valikud sõltuvad valitud seadetest. Õigete seadete saamiseks pöörduge süsteemadministraatori poole.

leht IP configuration

Pange tähele, et kaks protokoll (IPv4 and IPv6) nõuavad veidi erinevaid seadeid.

- **Auto retrieve IP** — Kui valite **Yes**, saadakse IP-aadress automaatselt serverilt. Seda seadet nimetatakse mõnikord ka dünaamiliseks IP-aadressiks. Kui valite **No**, peate täpsustama alltoodud väljadel IP-aadressi, aadressimaski ja vaikelüüsi.
- **Auto retrieve DNS** — Kui valite **Yes** IPv4 protokoll (jaoks) või **DHCP** IPv6 protokoll (jaoks), saadakse esmase ja teisese DNS (domeeni nimeserveri) aadressid serverilt automaatselt. DNS on Interneti-teenus, mis tõlgib domeeninimed nagu www.nokia.com IPv4-aadressideks nagu 192.100.124.195, või IPv6-aadressideks nagu 3ffe:2650:a640:1c2:341:c39:14. Kui valite **No** IPv4-protokoll (jaoks) või **Manual** IPv6-protokoll (jaoks), peate täpsustama primaarse ja sekundaarse DNS-serveri IP-aadressi.

leht Proxies

Te võite kasutada proksit juurdepääsu kiirendamiseks Internetile. Pange ka tähele, et mõned Interneti-teenusepakkujad nõuavad veebiprokside kasutamist. Proksi üksikasjade kindlaksmääramiseks võtke ühendust Interneti-teenusepakkujaga.

Kui olete teinud Interneti-ühenduse oma firma sisevõrgu kaudu, ega saa laadida veebilehti üldisest Internetist, võib teil vaja olla määrata proksiserver veebilehtede laadimiseks väljastpoolt firma sisevõrku.

Määratlege järgnevalt:

- **Proxy protocol** — Valige proksi protokoll (tüüp). Igale protokollile saab määrata erinevad proksiseaded.
- **Use proxy server** — Proksiserveri kasutamiseks valige seade **Yes**.
- **Proxy server** — Sisestage proksiserveri IP-aadress või domeeninimi. Domeeninimed on näiteks: firma.com ja organisatsioon.org.
- **Port number** — Proksi pordinumber. Pordi number on seotud protokolliga. Tavaväärtusteks on 8000 ja 8080, kuid need on erinevad, sõltuvalt proksiserverist.
- **No proxy for** — Määratlege siin domeenid, mille jaoks HTTP- või HTTPS-proksit ei vajata.

leht WPA

Kui soovite kasutada autentimiseks EAP moodulit, valige väljal **WPA mode EAP**. Kui valite **Pre-shared key**, sisestage alltoodud väljale parool (nimetatakse ka juhtvõtmeks). Pange tähele, et sama võti tuleb sisestada WLANi pöörduispunkti.

leht EAP

Te saate konfigureerida erinevaid EAP-(laiendatava autentimisprotokolli) mooduleid, mida kasutatakse autentimiseks ja andmete krüptimiseks. Pange tähele, et vastavad väärtused tuleb sisestada WLANi pöörduispunkti. EAP-autentimine on kasutatav vaid juhul, kui olete valinud turvarežiimiks kas **WPA** või **802.1x**.

EAP-mooduli seadete redigeerimise kohta leiate teavet seadme sisespikrist.

leht WEP

Te saate luua kuni neli WEP-võtit. Vastavad väärtused tuleb sisestada WLANi pöörduispunkti.

- **WEP authentication** — Valige autentimismeetodiks raadioseadme ja WLANi pöörduispunkti vahel kas **Open** või **Shared**.
- **WEP key in use** — Valige WEP-võti, mida soovite kasutada loodava Interneti-pöörduispunktiga.
- **Key #1 length** — Valige võtme pikkus. Kasutatavad pikkused on 40, 104 ja 232 bitti. Mida rohkem on võtmes bitte, seda kõrgem on turvatas. WEP-võtmed koosnevad salajasest võtmest ja 24-bitisest initialsiseerimisvektorist. Mõned tootjad nimetavad 104-bitist võtit 128-bitiseks (104+24). Mõlemad võtmed pakuvad sama krüptimistaset ning on seetõttu kooskasutatavad.
- **Key #1 type** — Valige, kas sisestate WEP-võtme kuuesitkümnendsüsteemis (**HEX**) või tekstina (**ASCII**).
- **Key #1 data** — Sisestate WEP-võtme andmed. Sisestatavate sümbolite arv sõltub valitud võtme pikkusest. Näiteks koosnevad 40-bitised võtmed 5 alfanumeerilisest või 10 heksadetsimaalsest märgist.

EAP-moodulid

EAP-mooduleid kasutatakse raadioside-kohtvõrkudes raadioseadmete ja autentimisserverite autentimiseks.

Pange tähele, et võrk peab seda funktsiooni toetama.

EAP-SIM-seadete muutmine

EAP-SIM-autentimise kasutamiseks peab kaanetelefon sisse lülitatud olema ning seadmesse peab olema paigaldatud kehtiv SIM-kaart.

EAP-SIM-seadete muutmiseks Interneti-pöörduispunkti jaoks valige **Connections** > **Internet setup**. Valige loendist WLANi pöörduispunkt ning **Edit** > **Advanced**. Valige leht **EAP**. Valige loendist EAP-SIM ja vajutage **Configure**.

Defineerige järgnev:

- **Use manual user name** — See seade alistab kasutajanime algses identiteedivastuses juhul, kui server nõuab kasutaja algidentifitseerimist eeldefineeritud kasutajanimega, näiteks Windowsi kasutajanimega. Kui valite **Yes**, kuid jätate välja **User name** tühjaks, genereeritakse algse identiteedivastuse jaoks juhuslik kasutajanimi.
- **Use manual realm** — See seade alistab algse identiteedivastuse domeeni juhul, kui server nõuab kasutaja algidentifitseerimist eeldefineeritud domeeniga. Kui valite **No**, võetakse domeen IMSI-st (rahvusvahelisest mobiiliabonentide identiteedist).
- **Use identity privacy** — EAP-SIM saab panna serveri saatma pseudonüümidentiteedi tulevasteks autentimisteks. See identiteet välistab kasutaja IMSI saatmise.
- **Max. reauthentic. count** — EAP-SIM võib panna serveri saatma raadioseadmele taasautentimisidentiteedi, mida saab kasutada tulevaste autentimiste kiirendamiseks. Te saate määrata, mitu korda ühte taasautentismehhanismi saab kasutada, kuni täisautentimise sooritamiseni. Kui kasutada taasautentismehhanismi liiga tihti, võib selle all kannatada turvalisus, kuna taasautentimisel ei kasutata SIM-kaarti.

EAP-TLS-seadete muutmine

EAP-TLS-seadete muutmiseks Interneti-pöörduispunkti jaoks valige **Connections** > **Internet setup**. Valige loetelust traadita LANi Interneti pöörduispunkt ning vajutage **Edit** > **Advanced**. Valige leht **EAP**. Valige loendist EAP-TLS ja vajutage **Configure**.

- Valige lehel **User certificates**, milliseid isiklikke sertifikaate kasutaja autentimiseks selles Interneti-pöörduispunktis kasutatakse. See leht näitab kõiki seadmesse installitud isiklikke sertifikaate. Sertifikaadid on vaikimisi aktiveeritud. Sertifikaadi blokeerimiseks valige see ja vajutage **Disable**.
- Valige lehel **CA certificates**, millised turvasertifikaadid kehtivad serveri tõestamiseks WLANi autentimisel selle Interneti-pöörduispunkti kasutamisel. See leht näitab kõiki seadmesse installitud turvasertifikaate. Kõik sertifikaadid on vaikimisi aktiveeritud. Sertifikaadi blokeerimiseks valige see ja vajutage **Disable**.
- Valige lehel **Cipher suites**, milliseid TLS (transpordikihi turvalisus) šifrikomplekte te käesoleva Interneti-pöörduispunktiga soovite kasutada. Vajutage šifrikomplekti aktiveerimiseks **Enable**.
- Lehel **Settings** saab defineerida täiendavaid EAP-TLSga seotud seadeid. Nende seadete muutmise kohta leiate teavet seadme sisespikrist.

EAP-PEAP-seadete muutmine

EAP-PEAP-seadete muutmiseks Interneti-pöörduispunkti jaoks valige **Connections** > **Internet setup**. Valige loetelust traadita LANi Interneti pöörduispunkt ning vajutage **Edit** > **Advanced**. Valige leht **EAP**. Valige loendist EAP-PEAP ja vajutage **Configure**.

Control panel (Juhtpaneel)

- Valige lehel **User certificates** isiklikud sertifikaadid kasutaja autentimiseks selle Interneti-pöörduspunkti kasutamisel. See leht loetleb kõik seadmesse installitud isiklikud sertifikaadid. Sertifikaadid on vaikimisi aktiveeritud. Sertifikaadi blokeerimiseks valige see ja vajutage **Disable**.
- Valige lehel **CA certificates**, millised turvasertifikaadid kehtivad serveri tõestamiseks WLANi autentimisel selle Interneti-pöörduspunkti kasutamisel. See leht näitab kõiki seadmesse installitud turvasertifikaate. Kõik sertifikaadid on vaikimisi aktiveeritud. Sertifikaadi blokeerimiseks valige see ja vajutage **Disable**.
- Valige lehel **Cipher suites**, milliseid TLS (transpordikihi turvalisus) šifrikomplekte te käesoleva Interneti-pöörduspunktiga soovite kasutada. Vajutage šifrikomplekti aktiveerimiseks **Enable**.
- Valige ja configureerige lehel **EAP types** autentimismeetodid, mida soovite EAP-PEAP-meetodi sees käivitada. Vajutage **Priority**, seejärel **Move up** ning **Move down**, et muuta tunneldatud EAP-tüüpide prioriteedijärjestust.
- Lehel **Settings** saab defineerida täiendavaid EAP-PEAPiga seotud seadeid. Nende seadete muutmise kohta leiate teavet seadme sisespikrist.

EAP-LEAP-seadete muutmine

EAP-LEAP-seadete muutmiseks Interneti-pöörduspunkti jaoks valige **Connections** > **Internet setup**. Valige loetelust traadita LANi Interneti pöörduspunkt ning vajutage **Edit** > **Advanced**. Valige leht **EAP**. Valige loendist EAP-LEAP ja vajutage **Configure**. Kui sisestate väljale **Username** enda kasutajanime, ei pea te autentimisprotsessis kasutajanime sisestama. Kui te ei soovi, et seade küsiks parooli, valige väljal **Password prompt No** ja sisestage parool väljale **Password**.

pange tähele, et kui te valite **No** väljal **Password prompt**, salvestatakse parool seadmesse ning see vähendab turvataset.

Interneti-ühenduse seadete määramine

Need seaded mõjutavad kõiki Interneti-ühendusi.

Ühiste Interneti-seadete määramiseks valige **Connections** > **Internet setup**. Valige leht **Idle** ja määrake aeg, mille möödudes ühendus ise katkeb ja seade ooterežiimi läheb, kui andmeedastust ei toimu. Võite erinevatele ühendustele erineva aja määrata, valitud seade kehtib kõigi Interneti-pöörduspunktide jaoks, mis kasutavad seda ühendust.

Mõni Interneti-ühendus võib olla kuvatud mitteaktiivsena, kuid sellele vaatamata võib andmeedastus toimuda taustal. Need ühendused võivad ühenduse sulgemise edasi lükata.

Valige leht **Other** ja määrake seaded.

- Ask before connecting** — Kui valite **Yes**, avaneb Interneti-ühenduse loomisel iga kord dialoogiaken, milles palutakse kinnitada ühenduse loomine või muuta pöörduspunkti.
- GPRS operating mode** — Valige **Always on**, et hoida GPRS-ühendus valmisoleku režiimis ning lülitada vajadusel pakettandmesideühendus kiiresti sisse. Kui valite **On when needed**, kasutab seade GPRS-ühendust vaid siis, kui käivitatakse rakenduse või toiming, mis nõuab GPRS-ühendust. Pange tähele, et kui GPRS-võrk pole kasutatav ja valitud on **Always on**, üritab seade aeg-ajalt GPRS-ühendust luua.

Selleks, et muuta Interneti-pöörduspunktide prioriteeti, valige **Connections** > **Internet setup**. Vajutage **Priority**, valige Interneti-pöörduspunkt ja vajutage **Move up** või **Move down**. Sideühenduse loomisel otsib seade pöörduspunkte teie määratud järjestuse alusel.

Interneti-pöörduspunkti valimine

Interneti-ühenduse loomisel palutakse teil valida selle ühenduse jaoks Interneti-pöörduspunkt. Valige dialoogis **Network connection** pöörduspunkt ja vajutage **Connect**. Enne ühenduse loomist võib pöörduspunkte võrgutüübi alusel filtreerida. Kõigi pöörduspunktide vaatamiseks valige **All networks**. Selleks, et vaadata hetkel kasutatavaid pöörduspunkte, vajutage **Show available**. Kui kasutate näiteks profiili **Offline**, ei kuvata loendis GPRS- ega GSM-pöörduspunkte.

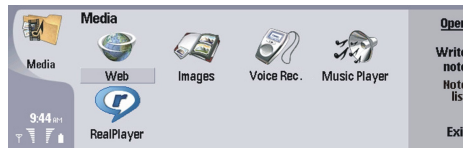
Näpunäide: Dialoog **Network connection** avaneb vaid siis, kui valisite üldistes Interneti-seadetes väljal **Ask before connecting** valiku **Yes**. Seade oleku vaatamiseks valige **Desk** > **Tools** > **Control panel** ja leht **Connections** > **Internet setup** > **Other**.

Näpunäide: Kui WLAN-ühenduse loomine on takistatud, valige finktsiooni **WLAN power saving** seadeks **Disabled**: avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Connections** > **Wireless LAN** > **Settings**. Kui valite **Disabled**, siis väheneb energiakulu WLAN-ühenduse kasutamisel ning WLAN-ühendust ja Bluetooth-ühendust ei saa samaaegselt kasutada.

15. Meediumirakendused

Avage **Desk** > **Media**.

■ RealPlayer

Autoriõigustega kaitstud piltide, helinate ja muu sisu kopeerimine, muutmine, edastamine ja edasisaatmine võib olla takistatud.

Avage **Desk** > **Media** > **RealPlayer**.

RealPlayer mängib videot, heli ja meediumit Internetist. **RealPlayer** mängib paljusid formaate, s.h.: MPEG-4, MP4 (mitte striiming), 3GP, SDP, RV, RA, RAM ja RM.

RealPlayer ei pruugi toetada meediumifailide vormingute kõiki teisendeid.

Meediumilõikude mängimine

Saate mängida videolõike ja helifaile, mis on salvestatud seadme mällu või mälukaardile, mis on saadetud teie seadmele e-postiga või ühilduvalt arvutilt või striimitakse seadmesse Internetist.

Edenemisriba näitab taasesituse aega, positsiooni ja meediumilõigu pikkust. Kui esituse ajal kuvada põhimenüü või mis tahes dialoog, läheb video pausirežiimi. Video tsentreeritakse ekraanil horisontaalselt ja vertikaalselt. Kui video on liiga suur, et mahtuda kõrguselt või laiuselt video alale, muudetakse enne esitamist selle suurus, et säilitada algne proportsioon.

Striimingmeediumi mängimiseks leidke Internetist meediumifail ja vajutage **Play**. Kui võrguühenduse probleem põhjustab taasesituses vea, üritab **RealPlayer** automaatselt taasühendada Interneti-pöördepunktiga.

Salvestatud meediumi mängimiseks vajutage **Play**. Taasesitus lõpeb automaatselt.

Taasesituse või striimingu lõpetamiseks vajutage **Stop**. Puhverdamine või ühendamine striimingsaidiga lõpeb, lõigu taasesitus katkeb ning lõik keritakse algusse. Lõik jääb meediumilõikude loendis valituks.

Video vaatamiseks täisekraani suurusel vajutage Menu ja valige **View** > **Full screen**. See muudab videoala normaalsuuruseks või täisekraaniks.

Meediumiklipi salvestamiseks vajutage Menu ning valige **File** > **Save clip as...** Interneti-ühenduse lingi salvestamiseks vajutage Menu ning valige **File** > **Save link as...**

Videolõigu suuruse muutmiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Zoom in** või **Zoom out**. Suumimine suurendab videoala, säilitades video proportsiooni, või taatab videokuva algsuuruse.

Vajutage **RealPlayer** sulgemiseks **Exit**. Puhverdamine või ühendamine striimingsaidiga lõpeb ja lõigu taasesitus katkeb.

Näpunäide: Otsetee lisamiseks meediumilõigule vajutage Menu ning valige **File** > **Add to Desk...** See loob otsetee valitud meediumilõigule. Salvestamata failile ei saa otseteed luua.

Meediumi helitugevuse seadmine

Meediumi helitugevuse muutmiseks vajutage nuppu üles või alla.

Heli väljalülitamiseks vajutage **Set volume** > **Mute**. Heli sisselülitamiseks vajutage **Unmute**.

Meediumilõikude saatmine

Meediumilõike saab valida manustamiseks sõnumile, dokumendile või slaidiesitlusele.

Meediumilõigu saatmiseks vajutage Menu ning valige **File** > **Send**. Valige meetod lõigu saatmiseks teisele seadmele ja vajutage **Insert**.

Lisamise tühistamiseks vajutage **Cancel**. Meediumilõik ei naase algseesse rakendusse ning te saate valida teise lõigu.

■ Music player

Hoiatus: Kui kasutate valjuhääldit, ärge hoidke seadet kõrva ääres, kuna sellest võib kosta väga tugev heli.

Avage [Desk](#) > [Media](#) > [Music player](#).

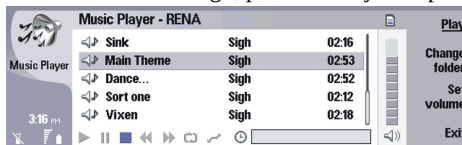
Rakendust [Music player](#) kasutatakse muusikapalade ja helifailide esitamiseks ja haldamiseks. [Music player](#) toetab erinevaid helivorminguid: MP3, WAV, MIDI, AMR ja AAC.

Muusika kuulamine

Hoiatus: Kuulake muusikat mõõduka helitugevusega. Pidev valju muusika kuulamine võib kahjustada kuulmist.

[Music player](#) näitab muusikapalade loendit, helitugevust, suvajärjestuses- ja korduvtäsesituse tähiseid, hetkel aktiveeritud režiimi ja edenemisriba. Edenemisriba näitab täsesituse aega, positsiooni ja loo pikkust.

Muusikapala valimiseks sirvige muusikapalade loendit üles või alla.

Aktiivses kaustas oleva muusikapala või (-palade) mängimiseks vajutage [Play](#). Täsesitus lõpeb automaatselt, kui viimane lugu täsesitusjärjestuses on kõlanud.

Muusikapalade sortimiseks vajutage Menu ning valige [View](#) > [Sort by](#). Järjestage lood aktiivses kaustas nime, failinime, kuupäeva või suuruse järgi. Sortimine mõjutab aktiivse kausta lugude esitusjärjestust.

Eelmise või järgmise loo valimiseks vajutage Menu ning valige [Go to](#) > [Previous track](#) või [Next track](#). Valitud lugu põhineb aktiivsel sortimisjärjestusel.

Muusikapalade korduvtäsesituseks vajutage Menu ning valige [Playback](#) > [Repeat](#). See seab aktiivse kausta lood silmusesse nii, et esitusjärjestuse viimasele loole järgneb taas esimene.

Muusika mängimiseks suvajärjestuses valige vajalik kaust, vajutage Menu ning valige [Playback](#) > [Random](#).

Näpunäide: Loo mängimise ajal saab paremale või vasakule liikudes lugu tagasi või edasi kerida.

Muusikapalade haldamine

Muusika salvestamiseks vajutage Menu ning valige [File](#) > [Save as....](#) Salvestage muusika mälukaartile või telefonimällu.

Muusikakaustade vahetamiseks vajutage Menu ning valige [File](#) > [Change folder....](#) Uue kausta valimiseks kasutage dialoogi. Uue kausta sisu vaadatakse läbi ning muusikapalad kuvatakse loendis.

Otsetee lisamiseks vajutage Menu ning valige [File](#) > [Add to Desk....](#) Luuakse valitud muusikapala otsetee. Te ei saa luua otseteed salvestamata failile.

Tekstisuuruse muutmiseks vajutage Menu ning valige [Edit](#) > [Zoom in](#) või [Zoom out](#). Muudetakse loendikuva tekstisuurust.

Muusika saatmine

Muusikat saab saata sõnumis.

Muusikapala saatmiseks vajutage Menu ja valige [File](#) > [Send](#). Valige saatmismeetod ning saatke valitud muusikapala teisele seadmele. Vajutage [Insert](#). Muusikapala saab saata sõnumi manusena.

Kausta valimiseks vajutage [Change folder....](#) Uue kausta valimiseks kasutage dialoogi.

Lisamise tühistamiseks vajutage [Cancel](#). Lugu ei naase algsesse rakendusse ning te võite valida teise loo.

■ Diktofon

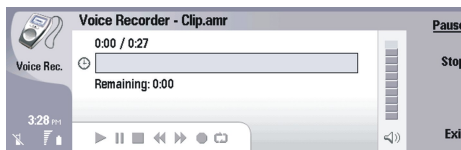
Salvestit (diktofoni) ei saa kasutada andmesidekõne või GPRS-ühenduse ajal.

Avage [Desk](#) > [Media](#) > [Voice rec.](#)

[Voice rec.](#) võib salvestada telefonikõnet või häälmeeledeletusi, salvestada helisalvestisi helilõiguna, mängida salvestatud helilõiku või muid helifaile ning helifaile redigeerida. [Voice rec.](#) suudab mängida järgmisi vorminguid: WAV, AMR, AU ja tihendatud GSM.

Diktofoni avamine

Te saate avada rakenduse **Voice rec.** ja valida faili, või luua otsetee, mis avab rakenduse **Voice rec.** automaatselt ning mängib helilõiku.

Helisalvestise valimiseks vajutage Menu ning valige **File > Open....** Ilmub failiavamisdiialog, aktiivse kausta sisu vaadatakse läbi ning loetletakse helisalvestised.

Otsetee lisamiseks helisalvestisele vajutage Menu ning valige **File > Add to Desk....** See loob otsetee valitud helisalvestisele. Te ei saa luua otseteed salvestamata failile.

Telefonikõne või häälmeeledeletutuse salvestamine

Te saate salvestada telefonikõnet või häälmeeledeletutusi. **Voice rec.** loob automaatselt tihendatud helilõigu kas WAV- või AMR-vormingus.

Häälmeeledeletutuse salvestamiseks vajutage Menu ja valige **File > New clip**, ning vajutage **Record**. **Voice rec.** hakkab salvestama kõiki välismikrofoni jõudvaid helisid. Kui olete salvestamise lõpetanud, valige **Stop**. Vajutage Menu ja valige **File > Save > Save clip**. Sisestage helisalvestusele nimi ja vajutage **OK**.

Telefonikõne salvestamiseks alustage kõnet. Kui adressaat vastab, vajutage Menu ja valige **File > New clip**, ning vajutage **Record**. **Voice rec.** alustab salvestamist ning kumbki osapool kuuleb iga 5 sekundi järel tooni, mis annab märku kõne salvestamisest. Kui olete salvestamise lõpetanud, valige **Stop**. Vajutage Menu ja valige **File > Save > Save clip**. Sisestage helisalvestisele nimi ja valige **OK**.

Salvestamise jätkamiseks helisalvestise lõpust valige helisalvestis ning vajutage **Record**. Salvestamine jätkub eelneva salvestise lõpp-punktist.

Salvestamise tühistamiseks, kui teile pakutakse salvestise salvestamist, tühistab tühistuskäsk käesoleva tegevuse ning viib tagasi eelmise tegevuse juurde. Hülgamiskäsk kustutab helisalvestise seadme mälust.

Näpunäide: Helisalvestise maksimaalpikkus on 60 minutit, kuid see sõltub seadme mälust või mälukaardil olevast vabast mälumahust.

Helisalvestise mängimine

Te saate helisalvestist mängida ja peatada. Te saate omatehtud helisalvestisi salvestada ja mängida või salvestada sõnumiga saabunud helisalvestisi. **Voice rec.** suudab mängida mitmeid vorminguid: WAV, AMR, AU ja tihendatud GSM.

Edenemisriba näitab taasesituse aega, positsiooni ja helisalvestise pikkust.

Helisalvestise kuulamiseks vajutage **Play**. Sirvige tagasisuunas otsimiseks vasakule ja edasisuunas otsimiseks paremale.

Helisalvestise esituse peatamiseks vajutage **Pause**. Taasesitus jätkub, kui vajutate **Play**.

Helisalvestise taasesitamiseks vajutage Menu ning valige **Playback > Repeat**. Helisalvestis kordub.

Näpunäide: Helisalvestised, mis seadmele saadetakse või mida ise salvestate, on ajutised failid. Failid, mida soovite säilitada, tuleb salvestada.

Helisalvestise saatmine

Helisalvestisi saab saata seadmelt teisele seadmele infrapuna või Bluetoothiga, eraldi e-kirjana või multimeediumsõnumiga.

Helisalvestise saatmiseks teisele seadmele infrapunaliidese kaudu veenduge, et vastuvõtva seadme infrapunaliides on aktiveeritud. Valige helisalvestis, vajutage Menu, valige **File > Send** ning kasutage infrapunaliidese valikut. Infrapunaühendus luuakse automaatselt ning helisalvestis saadetakse teisele seadmele.

Helisalvestise ülekandmiseks Bluetoothi kaudu veenduge, et vastu võtva seadme Bluetooth-liides on aktiveeritud. Valige helisalvestis, vajutage Menu, valige **File > Send** ning kasutage Bluetoothi valikut. Aktiveerige oma seadme Bluetooth, otsige vastuvõtvaid seadmeid, valige vastu võttev seade kasutatavate seadmete loetelust ning valige Saada (Send). Kui seadmed on ühenduses ja autoriseeritud või, kui pääsukood on kinnitatud, saadetakse helisalvestis Bluetooth-ühenduse loomisel vastuvõtvale seadmele.

Helisalvestise saatmiseks e-kirjana valige helisalvestis, vajutage Menu, valige **File > Send** ning kasutage e-posti valikut. Rakendus Mail avaneb automaatselt ning helisalvestis on juba e-kirja manuses saatmiseks valmis.

Meediumirakendused

Helisalvestise lisamiseks multimeediumsõnumisse valige helisalvestis, vajutage Menu, valige **File** > **Send** ning kasutage multimeediumsõnumi valikut. Rakendus MMS avaneb automaatselt ning helisalvestis on juba MMS-sõnumi manuses saatmiseks valmis.

16. Calculator (Kalkulaator)

Menüüs **Calculator** saab arvutada ning salvestada tulemusi kalkulaatori mällu edaspidiseks kasutamiseks. Funktsioon **Desk calculator** sisaldab põhitehteid ning **Scientific calculator** keerulisemaid tehteid.

Märkus: Kuna kalkulaatori täpsus pole kuigi suur, on see mõeldud lihtsamate arvutuste jaoks.

Avage **Desk** > **Office** > **Calculator**.

■ Arvutamine

Sisestage tehte esimene arv. Vajutage tabeldusklahvi ja valige funktsioonikaardilt vajalik funktsioon. Sisestage tehte teine arv ja vajutage sisestusklahvi.

Pidage meeles, et kalkulaator sooritab tehteid nende sisestamise järjekorras. Tehete järjekorda ei saa sulgude lisamise teel muuta.

Selleks, et lülituda tavakalkulaatorilt teaduskalkulaatorile või vastupidi, vajutage Menu ja valige **View** > **Desk calculator** või **Scientific calculator**.

Sisestage arv ja vajutage klahvistikul **m**.

Tehte printimiseks vajutage Menu ja valige **Printing** > **Print**.

Näpunäide: Lehe vaatamiseks enne printimist vajutage Menu ja valige menüüst **Print preview** > **Printing**.

Paigutuse muutmiseks vajutage Menu ja valige **Page setup**.

■ Teaduskalkulaatori kasutamine

Vajutage Menu ja valige **View** > **Scientific calculator**.

Sisestage tehte esimene arv. Vajutage tabeldusklahvi ja valige funktsioonikaardilt vajalik funktsioon. Sisestage tehte teine arv, leidke funktsioonikaardilt **=** ja vajutage sisestusklahvi.

Pöördfunktsiooni saamiseks vajutage klaviatuuril **i** ja valige funktsioon.

Nurga mõõtühiku valimiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Angle unit**, seejärel valige **Degrees**, **Radians** või **Grads**. Hetkel valitud nurga mõõtühik kuvatakse numbrisestusväljal.

■ Arvude salvestamine mällu

Mällu saab salvestada 26 erinevat arvu, lõpetamata tehteid või tehete vastuseid.

1. Vajutage Ctrl+S. Väärtuse kõrvale kuvatakse nool.
2. Vajutage Shift + täht, mille soovite väärtusele määrata. Täht kuvatakse noole kõrvale.
3. Väärtuse salvestamiseks vajutage sisestusklahvi.

Salvestatud väärtuse kasutamiseks sisestage täht, mille väärtusele määrasite, ning jätkake siis tavaliselt arvutamist.

Kõigi salvestatud väärtuste kustutamiseks mälust vajutage Ctrl+D.

■ Kalkulaatori numbrivormingu seadmine

Numbrivormingu muutmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Number format**.

Valige:

- **Normal** — et säilitada vaikimisi valitud numbrivorming
- **Fixed** — et määrata kohtade arv pärast koma
- **Scientific** — et määrata tüvenumbrite arv

17. Clock (Kell)

Funktsioonis **Clock** saab vaadata, mis kuupäev ja kellaaeg on teie kodulinna või mujal ning kasutada äratuskella. Avage **Desk** > **Clock**.

■ Maailmakella kasutamine

Kuupäeva ja kellaaja seadmiseks vajutage Menu ja valige **Tools** > **Date and time....**

Näpunäide: Kuupäeva ja kellaaega uuendamine võib ka automaatselt toimuda (võrguteenus). Seda seadet saab valida juhtpaneelilt. Vt "Date and time", lk 60.

Selleks, et vaadata kordamööda kohalikku ja teise linna aega, vajutage tabeldusklahvi.

Linnade vahetamiseks valige enda asukohalinn või teine linn ja vajutage **Change city**.

Näpunäide: Kui vahetate kodulinna, uuendatakse kellaaeg ja kalendrikirjed. Seda on mugav kasutada näiteks telefonikonverentsis.

Äratuste vaatamiseks ja haldamiseks vajutage **Alarm clock**.

Teise kella valimiseks vajutage Menu ja valige **View** > **Clock type**, seejärel valige **Analog** või **Digital**.

Näpunäide: Selleks, et valida ühe kellaga kuva, mis näitab ainult teie asukohalinna aega, vajutage Menu ja valige **View** > **Remote city details**.

■ Funktsiooni Alarm clock kasutamine

Äratuse seadmiseks vajutage **New alarm** ja sisestage äratuse kellaaeg.

Äratuse muutmiseks vajutage **Edit alarm**.

Äratuse tühistamiseks vajutage tagasilükkeklahvi.

Äratussignaali väljalülitamiseks vajutage kommunikaatoriliideses **Stop** või kaanetelefonil **Exit**. Äratuse edasilükkamiseks vajutage **Snooze**. Kui äratuse kellaajal on kaanetelefon välja lülitatud, kostab sellele vaatamata äratussignaali ja kaanetelefoni ekraanile kuvatakse äratusteade. Äratusteate lugemiseks vajutage **View**.

■ Äratused ja meeldetuletused

Kui äratuskella või kalendri meeldetuletuse aeg kätte jõuab, kuvatakse ekraanil teade.

Äratuse edasilükkamiseks vajutage **Snooze**.

Näpunäide: Vaikeseades lükkub äratust kümme minutit edasi.

Äratussignaali väljalülitamiseks nii, et teade jääks ekraanile, vajutage **Mute**.

Äratussignaali väljalülitamiseks ja teate sulgemiseks vajutage **Stop**.

Kui te äratussignaali ei lõpeta, lülitub see 15 minuti möödudes ise välja. Äratuse teade jääb ekraanile.

■ Linnad ja riigid

Linnade vahetamine

Teise linna valimiseks valige linn, mida soovite muuta, ja vajutage **Change city**. Valige loendist uus linn ja vajutage **Select**.

Kaardil näidatakse linna asukohta.

Näpunäide: Linna otsimiseks hakake otsiväljale linna nime sisestama.

Näpunäide: Vajutage Menu ja valige uue linna lisamiseks **File** > **New city....**

Pidage meeles, et asukohalinna vahetamine võib muuta seadme üldist süsteemiaega.

Linnade otsimine maailmakaardilt

Linna asukoha määramiseks valige **File** > **New city...** or **Edit** > **City details...** ja vajutage **Set position**. Leidke kaardilt vajaliku linna asukoht ja vajutage **OK**.

Riikide loendi koostamine ja muutmine

Uute riikide salvestamiseks ja olemasolevate muutmiseks valige **File** > **New country/region...** või **Edit** > **Country/Region details...** Sisestage riigi nimetus (**Country/Region**) valige väli **Dialling code** ja sisestage uus number.

Pange tähele, et eelnevalt salvestatud riigi puhul saate muuta ka riigi pealinna.

Linnade loendi koostamine ja muutmise

Uute linnade salvestamiseks või olemasolevate muutmiseks valige **File** > **New city...** ja sisestage linna nimi.

Võite määrata järgmised seaded:

- **Country/Region** — Valige loendist riik.
- **Area code** — Sisestage selle linna kaugvalimiskood.
- **Daylight-saving zone** — Valige ajavöönd.
- **GMT offset** — Määrake ajavahe linna kohaliku aja ja Greenwichi keskmise aja vahel.
- **Latitude** ja **Longitude** — Sisestage linna geograafilised koordinaadid või vajutage **Set position**, et leida linn maailmakaardilt.

18. Andme- ja tarkvarahaldus

Kommunikaatoris on mitmesugused rakendused, mis võimaldavad hallata teie salvestatud andmeid, näiteks kontakte, kalendrikirjeid ja e-kirju.

■ Data mover

Kindlate andmete, näiteks kontaktide või seadete teisaldamiseks Nokia 9200-seeria kommunikaatorist Nokia 9500 kommunikaatorisse infrapuna või mälukaardi vahendusel kasutatakse rakendust **Data mover**.

Enne kui alustate kontrollige, et mõlemas seadmes või mälukaardil oleks teisaldamiseks piisavalt vaba mälu. Kui kommunikaatoris Nokia 9500 on alla 2 MB vaba mälu, ei saa andmeid teisaldada.

Ärge funktsiooni "Data mover" kasutamise ajal kommunikaatorit Nokia 9500 kasutage. Võimaluse korral lülitage kaanetelefon välja. Kontrollige, et aku oleks piisavalt laetud või ühendage seade laadijaga.

Märkus: Enne ühilduva mälukaardi kasutamist kommunikaatoris Nokia 9500 tuleb mälukaart konvertida rakenduses Data mover ja taastinstallida eelnevalt mälukaardile installitud rakendused. Seejuures ärge taastinstallige Nokia 9210 kommunikaatori jaoks mõeldud rakendusi. Nokia 9500 sisaldab nende rakenduste uuemaid versioone ning vaid neid tuleb Nokia 9500-s kasutada.

Sõltuvalt ülekantavate andmete tüübist, ülekandeviisist, kommunikaatorite või mälukaardi vabast mälumahust ning kunagistest õnnestunud või ebaõnnestunud ülekannetest võib seade paluda teilt lisatoimingute sooritamist.

Kontrollige, et seadmete infrapunaliidesed asetsevad vastamisi.

Lugege alati rakenduse Data mover kuvatavaid juhendeid.

1. Avage **Desk** > **Tools** > **Data mover**. Kui mälukaardile on salvestatud andmeid, paigaldage see oma 9200-seeria Nokia kommunikaatorisse. Vajutage **Continue transfer**.
2. Valige asukohalinn ja -riik ning vajutage **OK**.
3. Aktiveerige mõlema seadme infrapunaliidesed, veenduge, et seadmed asetsevad vastakuti ja vajutage **Continue**. Seadmed astuvad infrapunaühendusse.
4. Andmenoppija saatmiseks 9200-seeria Nokia kommunikaatorisse vajutage **Send data collector**. Andmenoppija saadetakse infrapuna vahendusel Nokia 9200-seeria kommunikaatori kausta Inbox. Andmenoppija installimiseks 9200-seeria kommunikaatorisse vajutage **Open**. Kui valik **Open** puudub, vajutage installifaili salvestamiseks **Save** ja avage fail failihldurist. Andmenoppija käivitub pärast installimist automaatselt. Edasisi andmeteisaldusprotsesse saate juhtida kommunikaatorist Nokia 9500. Kui andmenoppija on installitud, vajutage Nokia 9500 kommunikaatoris **Connect data coll.**
5. Valige kommunikaatoris Nokia 9500 andmed, mida soovite teisaldada Nokia 9200-seeria kommunikaatorisse. Teisaldada saab kalendri- ja kontaktkirjeid, sõnumeid, seadeid, dokumente ja pilte. Mõningaid faile ei saa teisaldada, näiteks visiitkaartsõnumeid ja e-kirju, mida ei talletata kaustas Inbox.
6. Sõltuvalt ülekandeviisist valige **Transfer infrared** või **Transfer mem. card**.
7. Vajutage **Start transfer**. Kui andmeedastus katkeb, taaskäivitage Data mover ja jätkake teisaldamist. Kui see probleem kordub, võivad teisaldatavad andmed olla rikutud. Käivitage andmeteisaldustoiming uuesti, kuid ärge valige andmeid, mis tõenäoliselt põhjustasid edastusprobleeme.
8. Kui andmed on üle kantud, vajutage andmeteisalduse lõpetamiseks **OK**.
9. Rakenduse Data mover sulgemiseks vajutage **Exit**; mälukaardi konvertimiseks 9500 Nokia kommunikaatori jaoks vajutage **Convert mem. card**.

Suurte andmemahutude teisaldamine Nokia 9200-seeria kommunikaatorist võib olla aeganõudev.

■ Backup

Seadme andmetest on soovitatav regulaarselt varukoopiaid teha.

Avage **Desk** > **Tools** > **Backup**.

Enne andmete varundamist või taastamist:

- sulgege kõik muud rakendused.
- Võimaluse korral lülitage kaanetelefon välja.
- Kontrollige, kas aku on korralikult laetud.

Andmete varundamiseks mälukaardile vajutage **New backup**. Sisestage varufaili nimi ja valige täielik või osaline varundamine. Funktsioon **Full backup** kopeerib kõik andmed. Kui valisite **Partial backup**, valige, milliseid andmeid soovite varundada. Vajutage **Start backup**.

Näpunäide: Andmeid saab varundada ka rakendustes **File manager** ja **Control panel**.

Varundatud andmete taastamiseks mälukaardilt valige varukoopia ja vajutage **Restore**. Valige andmed, mida soovite taastada. Kui taastate andmeid täieliku varukoopiat alusel, võite valida **Partial backup** ning siis määrata taastatavad andmed. Vajutage **Start restore**. Kui taastamine on lõppenud, vajutage seadme taaskäivitamiseks **OK**.

■ Data transfer

Kui teil on kommunikaator Nokia 9500 ja teine seade, mis samuti toetab andmeedastust, saab funktsioonis **Data transfer** sünkroonida nende seadmete kalendri- ja kontaktandmeid.

Seadmete ühilduvuse kohta saate teavet müügiesindajalt, võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

Avage **Desk** > **Tools** > **Data transfer**.

1. Uue sünkroonimisprofiili loomiseks vajutage **New**.
2. Valige sünkroonitavad andmed ja vajutage **Next**.
3. Valige ühendusviis ja vajutage **Select**. Kui valite ühendusviisiks infrapuna, käivitub sünkroonimine kohe.
4. IKui valite ühendusviisiks Bluetooth, vajutage **Search**, et otsida seadet, mille andmeid soovite sünkroonida. Otsingu lõpetamiseks vajutage **Stop**.
5. Valige seade, millega soovite sünkroonida ja vajutage **Select**. Sünkroonimine käivitub.

Sünkroonimislogi vaatamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Synchronisation log**.

■ Sync

Rakendus **Sync** võimaldab sünkroonida kalendri- ja kontaktkirjeid ühilduvas arvutis või Interneti-serveris asuvate kalendrite ja aadressraamatutega. Teie seaded (sünkroonitavad andmed, ühendusmeetodid jne) salvestatakse sünkroonimisprofiili, mida kasutatakse sünkroonimisel.

Näpunäide: Teenusepakkuja võib saata sünkroonimisseedes sõnumi vahendusel.

Rakendus kasutab kaugsünkroonimiseks SyncML-tehnoloogiat. SyncML-ühilduvuse kohta saate teavet nende rakenduste tarnijalt, millega te soovite oma seadet sünkroonida.

Avage **Desk** > **Tools** > **Sync**.

Seadmes on profiil Nokia PC Suite'i kasutamiseks. PC Suite'i profiili saab muuta üksnes Nokia PC Suite's.

Kalendri- ja kontaktkirjete ning e-kirjade sünkroonimine

1. Ühendage seade ühilduva PC-arvutiga. Võite kasutada Internetti, Bluetoothi või kaabelühendust. Te võite andmekaabli vahendusel ühendada PC-arvutiga ka seadme laualaadija ning asetada seadme laualaadijasse. Vt "**Ühenduvus**", lk 84. Bluetoothi kasutamisel tuleb esmalt konfigurereida seadme ja Nokia PC Suite'i vaheline Bluetooth-ühendus. Selleks valige **Manage connections** ja avage Nokia Connection Manager. Lisateavet leiate Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist.
2. Avage arvutis Nokia PC Suite ja valige **Synchronize**. Avaneb rakendus Nokia PC Sync.
3. Kui seade on ühendatud PC-arvutiga andmekaabli ja laualaadija vahendusel, vajutage laualaadijal nuppu **sync**. Kui seade on ühendatud PC-arvutiga Bluetoothi vahendusel, kasutage sünkroonimise käivitamiseks rakendust Nokia PC Sync.

Uue profiili koostamine

1. Seadmes on PC Suite'i kasutamiseks eelhäälestatud profiil. Uue profiili koostamiseks vajutage Menu ja valige **File** > **New**. Avaneb profiili koostamise viisard, mille abil saab määrata õiged seaded.
2. Määrake järgmised seaded:
 - **Profile name** — Andke profiilile nimi.
 - **Connection type** — Arvutiga sünkroonimiseks valige **Bluetooth** või **Data cable**; serveri või Internetiga sünkroonimiseks valige **Internet**.
 - **Access point** — Kui valisite ühendusviiviks **Internet**, valige Interneti-pöördepunkt.
 - **Host address** — Sisestage sünkroonimisserveri aadress.
 - **Port** — Kui valisite ühendusviisiks Interneti, sisestage sünkroonimisserveri pordi number.
 - **User name** — Sisestage sünkroonimisserveri kasutajatunnus.
 - **Password** — Sisestage sünkroonimisserveri parool.
 - **Confirm password** — Korrake sünkroonimisserveri parooli.
3. Valige sünkroonitavad andmed: kontaktid, kalendrikirjed või e-kirjad.
4. Sisestage vastava andmebaasi tee oma seadmes ja kaugserveris ja valige **Synchronisation type**. Andmete sünkroonimiseks nii seadmes kui kaugserveris valige **Normal**, kaugserveri andmete sünkroonimiseks kommunikaatori omadega valige **One-way to telephone** ning kommunikaatori andmete sünkroonimiseks serveri andmetega vajutage **One-way from telephone**.
5. Valige, kas teie loodud profiil on vaikimisi valitav sünkroonimisprofiil.

Kui soovite taas kasutusele võtta PC Suite'i vaikeseaded, vajutage Menu ja valige **Tools** > **Reset PC Suite profile**.

Olemasoleva profiili muutmiseks valige profiil ja vajutage **Edit**.

Et valida üks olemasolev sünkroonimisprofiil vaikeprofiiliks, valige sobiv profiil, vajutage Menu ja valige **File > Tools > Set as default**.

Selleks, et sünkroonida tervet andmebaasi seadme ja serveri vahel, vajutage Menu ja valige **File > Sync > Slow sync**. Pange tähele, et see funktsioon eirab profiili jaoks valitud sünkroonimistüübi seadet.

Tt kustutada andmebaas seadmest ning asendada see serveris asuva andmebaasiga, vajutage Menu ja valige **File > Sync > Replace telephone data**.

Et kustutada andmebaas serverist ning asendada see seadmest asuva andmebaasiga, vajutage Menu ja valige **File > Sync > Replace server data**.

Kui seadme sünkroonimine ühilduva arvutiga on lõppenud, saab vaadata sünkroonimislogi.

Sünkroonimislogi avamiseks valige profiil ning vajutage **Log**. Logi kuvab näiteks sünkroonimiskuupäeva- ja kellaaja ning võimalikud sünkroonimisvead.

Sünkroonimise kohta leiate teavet Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist ning Nokia PC Synci sisespikrist.

■ Nokia PC Suite

Nokia PC Suite sisaldab erinevaid programme kommunikaatori Nokia 9500 haldamiseks. Näiteks seadme kontaktide, kalendrikirjete, e-posti ja ülesannete sünkroonimiseks arvutiga kasutage rakendust PC Sync, seadme kaustade haldamiseks rakendust Nokia Phone Browser, andmete varundamiseks ja taastamiseks rakendust Nokia Content Copier ja uuet rakenduste installimiseks rakendust Nokia Application Installer.

Installige Nokia PC Suite kas siis CD-ROMilt või aadressilt www.nokia.com. Nokia PC Suite toetab üksnes operatsioonisüsteeme Windows 2000 ja Windows XP. Täiendavad juhised PC Suite'i installimiseks leiate Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist, mis asub CD-ROMil, ja Nokia PC Suite'i sisespikrist.

Nokia PC Suite'i kasutamiseks ühendage seade kaabli DKU-2 (USB), Bluetoothi või infrapuna vahendusel ühilduva PC-arvutiga. [Vt "Ühenduvus", lk 84.](#)

- Kui soovite kaabliga ühendada, läheb vaja ühenduvuskaabli draiveri viimast versiooni. Draiver installitakse Nokia PC Suite'i installimisel. Täiendavat teavet leiate Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist.
- Kui kasutate Bluetoothi, siduge seade ja arvuti omavahel ning määrake arvuti usaldusväärseks seadmeks. [Vt "Seadmete sidumine", lk 85.](#)
- Infrapunaühenduse puhul aktiveerige seadme infrapunaliides. [Vt "Infrapuna", lk 86.](#) Vajadusel aktiveerige infrapuna ka ühilduvas arvutis.

Kaabelühenduse tarvis tuleb võib-olla installida infrapunadraiverid või draivereid uuendada, kui soovite seadet modemi kasutada. Täiendavat teavet leiate müügikomplekti kuuluvalt CD-ROMilt, aadressilt www.nokia.com ja Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist.

■ Rakenduste ja tarkvara installimine

NB! Installeerige vaid selliseid rakendusi, mis pärinevad ohtliku tarkvara eest piisavalt kaitstud allikaist.

Seadmesse saab installida kaht tüüpi rakendusi ja programme:

- spetsiaalselt kommunikaatori Nokia 9500 jaoks välja töötatud või siis operatsioonisüsteemiga Symbian ühilduvaid rakendusi ja programme. Viimaste installifailid on laiendiga SIS.
- J2ME-rakendused ühilduvad operatsioonisüsteemiga Symbian. Java-installifailid on laiendiga JAD ja JAR.

Installifaile saab kanda seadmesse ühilduvast arvutist, laadida alla veebist või võtta vastu multimeediumsõnumi, e-kirja manuse või Bluetoothiga. Kui kasutate faili ülekandmiseks programmi PC Suite for Nokia 9500 Communicator, salvestage fail seadme kausta C:\nokia\installs. Kui kasutate ülekandmiseks Microsoft Windows Explorerit, salvestage fail mälukaardile (kohalik ketas).

Installimisel kontrollib seade installitava tarkvarapaketi terviklikkust. Seade kuvab kontrollitulemused ja küsib, kas soovite installimist jätkata või mitte.

[Vt "Certificate manager", lk 67.](#)

Pange tähele, et installides rakendusi, mis nõuavad võrguühendust, võib seadme energiatarve nende rakenduste kasutamisel suurened.

Symbian-tarkvara installimine

Kui installite rakenduse uuendus- või parandusfaili, on algse rakenduse taastamine võimalik vaid juhul, kui teil on olemas algne installifail või eemaldatud tarkvarapaketi täielik koopia. Algse rakenduse taastamiseks eemaldage rakendus seadmest ja installige siis uuesti, kasutades algset installifaili või varukoopiat.

Tarkvara installimiseks leidke seadme mälust või mälukaartilt installifail, valige see ja vajutage installimise käivitamiseks sisestusklahvi. Kui installifail saabus e-kirja manuses, liikuge oma postkasti, avage e-kiri, valige installifail ja vajutage installimise alustamiseks sisestusklahvi.

Tarkvara eemaldamiseks kasutage rakendushaldurit. [Vt "Application manager", lk 62.](#)

Java™-rakenduste installimine

1. Leidke seadme mälust või mälukaartilt installifail, valige see ja vajutage installimise käivitamiseks sisestusklahvi. Kui installifail saabus e-kirja manuses, liikuge oma postkasti, avage e-kiri, valige installifail ja vajutage installimise alustamiseks sisestusklahvi.
2. Kinnitage installimine. Installimiseks on vaja JAR-laiendiga faili. Kui see fail puudub, võib seade paluda teilt selle allalaadimist. Kui pöörduspunkt on määramata, palutakse seda teha. JAR-faili allalaadimisel võidakse teilt küsida kasutajanime ja parooli. Need saate rakenduse tarnijalt.
3. Seade annab teada installimise lõpetamisest.

Näpunäide: Veebilehti sirvides saab installifaili alla laadida ja kohe installida. Pidage meeles, et installimise ajaks jääb Interneti-ühendus taustal aktiivseks.

Java

Seadmesse saab installida Java-rakendusi. [Vt "Rakenduste ja tarkvara installimine", lk 82.](#)

Nokia 9500 kommunikaatori Java-platvorm on J2ME. Java-rakendusi saab otsida brauseriga, laadida Internetist alla ning salvestada kausta Applications.

Java-rakenduste haldamiseks kasutage funktsiooni [Application manager](#).

Seadme J2ME toetab kahte Java keskkonda: MIDP ja Personal Profile.

Näpunäide: Arendusteabe saamiseks vaadake www.forum.nokia.com. Forum Nokia sisaldab järgmisi komponente: Series 80 Developer Platform, Java Software Development Kit (SDK), tööriistu, tehnilist teavet ja rakendusi.

Java MIDP

Keskkond Java Mobile Information Device Profile toetab järgmiseid rakendusliideseid (API-sid):

- Java CLDC 1.1 — "kuumade kohtade" (hot spot) rakendamine, mis on osa Symbiani operatsioonisüsteemist
- Java MIDP 2.0 — turvameede, mis määrab Java-rakendustele järgmised domeenid: tootja, operaator, volitatud kolmas osapool või volitamata isik
- Java WMA — raadiosidesõnumid
- Java Mobile Media — mobiiltelefonidele mõeldud multimeedium
- Java Bluetooth — Java-rakenduste Bluetooth-ühenduvus ja Bluetooth Push
- Nokia UI — heli ja graafika kasutajaliidesed
- Java DRM — sisu kasutusviisi määratlemine
- Java File — failiserveri teenused
- Java PIM — juurdepääs telefoniraamatule, kalendrikirjetele ja ülesannetele

Java PP

Keskkond Java Personal Profile toetab järgmiseid rakendusliideseid (API-sid):

- Java CDC 1.0 — lisaseadme ühenduvus
- Java Foundation Profile 1.0 — sisend-/väljund- ja võrgutugi
- Java Personal Profile 1.0 — Java UI standardliidese spetsifikatsioon ning liideste, graafika ja piltide AWT ("abstraktakende instrumentarium")
- Java UI — Java standardliidese spetsifikatsioon
- JDBC — Java-rakenduste juurdepääs relatsioonandmebaasile

19. Ühenduvus

Seade toetab mitut tüüpi ühendusi. PC Suite'i ning samuti IP-kanali kasutamiseks võite kasutada raadiosideühendusi, näiteks WLAN-i, Bluetoothi ja infrapunaühendust või USB-kaabelühendust (Universal Serial Bus).

■ WLAN

WLAN-le saab määrata pöörduspunktid, mida saate kasutada Interneti pääsuks rakendustel, mis vajavad Interneti-ühendust. [Vt "Wireless LAN", lk 65.](#)

Juhuvõrgu häälestamine

Kolmandate osapoolte rakendustes saavad raadiosideseadmed juhuvõrgus suhelda vahetult, ilma LAN-pöörduspunktideta. Ühes seadmes luuakse juhuvõrk ja teised lihtsalt ühinevad sellega.

Selleks tuleb esmalt häälestada juhuvõrgu Interneti-pöörduspunkt.

Juhuvõrgu Interneti-pöörduspunkti häälestamine

1. Valige **Desk** > **Tools** > **Control panel** ja siis **Connections** > **Internet setup**.
2. Vajutage **New**. Soovi korral saab uue pöörduspunkti koostada mõne olemasoleva baasil.
3. Määrake seaded.
 - **Internet settings name** — Andke ühendusele kirjeldav nimi.
 - **Network ID** — Valige võrgutunnus. See sõltub sihtvõrgust, millele soovite selle pöörduspunkti vahendusel juurde pääseda. Võrgutunnuseid saab ümber nimetada; samuti saab luua uusi tunnuseid. Võrgutunnuse kasutamise puhul suunatakse andmevoog otse sihtvõrku. Andmevoogude liikumist takistab peaaesjalikult virtuaalsetes privaativõrkudes (VPN) kasutatav tarkvara.
 - **Internet settings type** — Valige ühenduse tüübiks raadioside LAN-ühendus.
 - **Network mode** — Valige **Ad hoc**.
 - **Network name** — Andke võrgule nimi.
 - **Security mode** — Kui soovite kasutada autentimiseks WEP-võtit (wired equivalent privacy), valige **WEP**.
4. Kui valite turvarežiimi **WEP**, tuleb ka need seaded häälestada.
 - **WEP key index** — Valige WEP-võtme kood.
 - **WEP key length** — Valige võtme pikkus. Kasutatavad pikkused on 40, 104 ja 232 bitti. Mida rohkem on võtmes bitte, seda kõrgem on turvatase.
 - **WEP key type** — Valige, kas sisestate WEP-võtme kuuetesitkümnendsüsteemis (**HEX**) või tekstina (**ASCII**).
 - **WEP key data** — Sisestate WEP-võtme andmed. Sisestatavate sümbolite arv sõltub valitud võtme pikkusest. Näiteks 40 bitise võtme puhul saab kasutada viit tähti või siis kümnet kuuetesitkümnendsüsteemi sümbolit.
5. Kui kõik seaded on häälestatud, vajutage **Finish** või **Done**. Kui soovite lisaseadeid valida, vajutage **Advanced**. [Vt "Interneti-pöörduspunkti täiendavate seadete konfigureerimine", lk 70.](#)

■ Kaabelühendus

Telefoni ühendamiseks ühilduva PC-arvutiga kasutage kaablit DKU-2 (USB). Ühendage kaabel seadme põhjal olevasse pesa. [Vt Joon Klahvid ja ühenduspesad, lk 11.](#)

Kaabli võib ühendada ka seadme hoidik-laadija pesa. Pange tähele, et kaabli ühendamisel hoidik-laadijaga tuleb kaabli pistik ühendada tagurpidi.

Pidage meeles, et enne kaabelühenduse kasutamist tuleb arvutisse installida DKU-2-draiver. Teavet leiate müügikomplekti kuuluvalt CD-ROMilt või aadressilt www.nokia.com.

IP passthrough (IP-kanal)

Kaabelühendust võib kasutada ka funktsioonis **IP passthrough**, kus seade kasutab arvuti Interneti-ühendust. IP-kanalit saab kasutada nagu mis tahes Interneti-pöörduspunkti, näiteks veebisirvimiseks või kaugsünkroonimiseks.

Pange tähele, et IP-kanalit ja Nokia PC Suite'i ei saa üheaegselt kasutada. Kaabelühenduse seaded saate määrata funktsioonis **Control panel**. [Vt "Cable setup", lk 65.](#)

Pange tähele, et kui valida kaabelühenduse seadetest **IP passthrough**, ei saa modemit aktiveerida. Kui aktiivseid IP-kanaliühendusi ei ole, tuleb kasutada funktsiooni **PC Suite connection** või **IP passthrough overrides PC Suite**.

■ Bluetooth

Käesolev seade vastab Bluetoothi spetsifikatsioonile 1.1 ning toetab järgmisi profile: Generic Access Profile, Serial Port Profile, Dial-Up Networking Profile, Generic Object Exchange Profile, Object Push profile, File Transfer Profile, SIM Access Profile ja

Ühenduvus

Handsfree Profile. Bluetooth-tehnoloogial töötavate seadmete koostalitlusvõime tagamiseks kasutage Nokia heakskiiduga ning selle mudeli jaoks mõeldud lisaseadmeid. Kui soovite teada, kas teine seade teie telefoniga ühildub, pöörduge seadme tootja poole.

Teatud piirkondades võib Bluetooth-tehnoloogia kasutamine olla piiratud. Pöörduge kohalike ametkondade või oma teenusepakkuja poole.

Bluetooth-tehnoloogial põhinevate funktsioonide kasutamine või nende töötamine taustal, kasutades samal ajal seadme teisi funktsioone, suurendab energiatarvet ning lühendab aku kasutusaega.

Bluetooth-tehnoloogia võimaldab tasuta sideühendust teineteise suhtes 10 meetri raadiusse jäävate elektrooniliste seadmete vahel. Bluetooth-ühendusega saab saata pilte, videoid, teksti, visiitkaarte ja kalendrikirjeid ning luua ühendus teiste Bluetooth-seadmetega, näiteks arvutiga.

Kuna Bluetooth-seadmed suhtlevad raadiolainetega, ei pea nad nägemisulatuses olema. Küll aga ei tohi seadmed olla teineteisest kaugemal kui 10 meetrit ning arvestada tuleb ka sellega, et sideühendust võivad halvendada näiteks seadmete vahele jääv sein või teiste seadmete poolt tekitatud häired.

Bluetoothi esmakordsel aktiveerimisel palutakse seadmele nimi anda.

Bluetoothi seaded

Bluetoothi seadete muutmiseks valige **Desk** > **Tools** > **Control panel** ja siis **Connections** > **Bluetooth**. Valige leht **Settings**.

Defineerige järgnevalt:

- **Bluetooth active** — Bluetoothi sisselülitamiseks valige **Yes**. Kui valite **No**, katkevad kõik aktiivsed Bluetooth-ühendused ning Bluetoothiga ei saa enam andmeid saata ega vastu võtta.
- **My telephone's visibility** — Kui soovite oma seadme teistele Bluetooth-seadmetele leitavaks muuta, valige **Shown to all**. Kui valite **Hidden**, ei näidata teistele teie seadet.
- **My Bluetooth name** — Valige oma seadmele nimi. Nime maksimumpikkus on 247 sümbolit.
- **Remote SIM access** — Et lubada sideühenduse loomine ühilduva autovarustuse ja Nokia 9500 kommunikaatori vahel, valige **Enabled**. Vt "SIM-kaardi pääsuprofiil", lk 63.

Kui Bluetooth on aktiveeritud ja seadme leitavuseks valitud **Shown to all**, kuvatakse teistes Bluetooth-seadmetes teie seade ja selle nimi.

Näpunäide: Bluetoothi sisse- ja väljalülitamiseks vajutage Chr+.

Pange tähele, et kui Bluetooth lülitus välja seetõttu, et aktiveeriti profiil **Offline**, tuleb Bluetooth käsitsi sisse lülitada.

Andmeedastus Bluetoothiga

Autoriõigustega kaitstud piltide, helinate ja muu sisu kopeerimine, muutmine, edastamine ja edasisaatmine võib olla takistatud. Korraga saab aktiivne olla ainult üks Bluetooth-ühendus.

1. Avage rakendus, milles asub saadetak element. Foto saatmiseks valige näiteks rakendus **Images**.
2. Valige element, mida soovite saata, vajutage Menu ja valige **File** > **Send** > **Via Bluetooth**.
3. Kui olete ka enne Bluetooth-seadmeid otsinud, näidatakse kõigepealt eelmisel otsingul leitud seadmed. Kuvatakse seadme ikoon ja nimi. Uue otsingu käivitamiseks vajutage **Search again**. Otsingu katkestamiseks vajutage **Stop**.
4. Valige seade, millega soovite ühenduse luua, ja vajutage **Select**.
5. Kui see seade nõuab seadmete omavahelist sidumist, tuleb sisestada pääsukood. Koostage ise pääsukood (1-16 numbrit) ja paluge teise seadme omanikul sama koodi kasutada. Pääsukoodi kasutatakse ühekordselt, seda pole vaja mees pidada. Kasutajaliideseta seadmeil on algsättestatud pääsukood. Pärast sidumist salvestatakse seade lehele **Paired devices**.
6. Kui ühenduse loomine õnnestus, kuvatakse teade **Sending...**

Andmete vastuvõtt Bluetoothiga

Kui soovite Bluetoothiga andmeid vastu võtta, aktiveerige Bluetooth ja valige **Shown to all**.

Kui teile üritab Bluetoothiga andmeid edastada volitamata seade, küsitakse teilt selleks nõusolekut. Nõustumise korral salvestub saadetak element rakenduse **Messaging** sisendkausta.

Näpunäide: Kui te ei leia vastuvõetud objekti kaustast Inbox, avage **Desk** > **Office** > **File manager** ja otsige seda kaustast **C:\My files**.

Seadmete sidumine

Sidumine on sama mis autentimine. Seotud seadmed leiavad otsingu käigus üksteist kiiremini.

Avage **Desk** > **Tools** > **Control panel** ja valige **Connections** > **Bluetooth**.

Ühenduvus

Seadmete sidumiseks valige leht **Paired devices**. Vajutage **New** ja siis otsingu käivitamiseks **Start**. Valige seade, millega soovite siduda, ja vajutage **Pair**. Sisestage pääsukood ja vajutage **OK**. Kui soovite teist seadet autoriseerida, vajutage **Yes**. Kui valite **No**, tuleb teise seadme ühenduse loomise päringud alati kinnitada.

Näpunäide: Bluetooth-seadmete valdajad lepivad pääsukoodis kokku ja kasutavad oma seadmete sidumiseks ühte ja sama pääsukoodi. Kasutajaliideseta seadmel on algsättestatud pääsukood.

Sidumise tühistamiseks valige leht **Paired devices**. Valige seade, mille sidumise soovite tühistada, ja vajutage **Delete**.

Lühinime andmiseks seotud seadmele valige leht **Paired devices**. Valige seade, mille nime soovite muuta, ja vajutage **Edit**. Et seadet paremini ära tunda, sisestage väljale **Assign short name** seadme lühinimi (alias). See nimi talletub teie seadme mälli; teistes Bluetooth-seadmetes seda ei kuvata.

Selleks, et anda seadmele volitus või see võtta, valige leht **Paired devices**. Valige seade ja vajutage **Edit**. Liikuge väljale **Device authorised** ja valige **Yes**. Ühenduse loomine seadmete vahel võib toimuda teie teadmata. Eraldi volitamine ei ole vajalik. Kasutage valikut **Yes** teile endale kuuluvate seadmete, näiteks oma arvuti puhul, või siis nende seadmete puhul, mille omanikke te täielikult usaldate. Seadmete loendis kuvatakse volitatud seadme kõrval ikooni . Kui valite **No**, tuleb seadme ühenduse loomise päringud alati kinnitada.

Bluetooth-seadmega ühenduse loomiseks valige leht **Paired devices**. Valige loendist seade, vajutage **Edit** ja siis **Connect**. Pange tähele, et see on kasutatav ainult selliste helitarvikute puhul, mis nõuavad stabiilset Bluetooth-ühendust, näiteks Bluetooth-peakomplektide puhul. Need seadmed peavad toetama Bluetoothi spetsifikatsiooni 1.1 ja vabakäeprofiili. Ühenduse lõpetamiseks valitud seadmega vajutage **Disconnect**.

SIM-kaardi pääsuprofiil

Bluetooth-ühendus ning SIM-kaardi pääsuprofiil võimaldavad juurdepääsu SIM-kaardile ühilduvalt autotelefonilt. [Vt "SIM-kaardi pääsuprofiil", lk 63.](#)

Bluetooth-ühenduse lõpetamine

Bluetooth-ühendus katkeb pärast andmete ülekandmist automaatselt. Ainult PC Suite ja mõni lisaseade, näiteks peakomplekt, säilitab ühenduse ka siis, kui seda aktiivselt ei kasutata.

Bluetooth-ühenduse oleku vaatamine

Bluetooth on aktiivne.

Vilkuv ikoon tähendab, et teie seade üritab teise seadmega ühendust luua.

Kui ikoon pidevalt põleb, on Bluetooth-ühendus aktiivne.

Infrapuna

Ärge suunake infrapunakiirt kellelegi silma ning veenduge, et see ei häiriks muid infrapunakiirega töötavaid seadmeid. Seade on 1. klassi lasertoode.

Infrapunaühendust saab kasutada failide edastamiseks seadmete vahel.

1. Kontrollige, et seadmete infrapunaliidesed asetseksid vastamisi. Seadmete asend on olulisem kui nurk või kaugus.
2. Vajutage **Chr+** .

Infrapunaühenduse lõpetamiseks vajutage uuesti **Chr+** .

Modem

Kommunikaatorit saab kasutada ühilduva arvuti modemina.

Avage **Desk** > **Tools** > **Modem**.

Seadme kasutamine modemina on võimalik alltoodud tingimustel

- Arvutis peab olema vastav andmesideprogramm.
- Võrguoperaatorilt või Interneti-teenusepakkuvalt peavad olema tellitud vastavad võrguteenused.
- Arvutisse peavad olema installitud õiged draiverid. Kaabelühenduse tarbeks peab olema installitud draiver DKU-2 (USB), samuti on teil võib-olla vaja installida Bluetoothi või infrapuna draiverid või neid uuendada.
- Soovitatav on, et arvutisse oleks installitud programm Nokia Modem Options.

Täiendavat teavet leiате aadressilt www.nokia.com ja Nokia PC Suite'i kasutusjuhendist.

Seadme ühendamiseks arvutiga infrapunaühenduse vahendusel vajutage **Activate**. Ühenduse katkestamiseks vajutage **Disable**.

Näpunäide: Seadme kasutamiseks modemina Bluetoothi või kaabelühenduse vahendusel tuleb kommunikaator ühilduva arvutiga ühendada ning siis aktiveerida modem arvutist.

Pange tähele, et kui seade on modemina kasutusel, ei pruugi teised sideühendused toimida.

■ Printimine

Enamikes rakendustes saab faile ühilduval printeril välja printida. Enne printimist kontrollige, kas seade on printeriga ühendatud.

Faili printimiseks ühilduval printeril vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print....** Kontrollige seadete õigsust ja vajutage **Print**.

Prindiseadete muutmiseks vajutage **Options**.

Selleks, et faili enne printimist vaadata, vajutage Menu, valige **File** > **Printing** > **Print...** ja vajutage **Preview**. Printimise käivitamiseks vajutage **Print**. Dokumendi formaadi, veeriste, päiste, jaluste ja jaotuste valimiseks vajutage **Page setup**.

Prindisuvandite määramine

Prindisuvandite muutmiseks vajutage Menu, valige **File** > **Printing** > **Print...** ja vajutage **Options**.

Määrake lehel **Connection** järgmised seaded:

- **Connection type** — Valige printeri ja seadme ühendusviis.

Näpunäide: Printida saab Bluetoothi või infrapunaühenduse vahendusel või siis erinevate võrguühenduste abil, näiteks WLAN-i või GPRS-i vahendusel. Kui kasutate võrguühendust, peate teadma õiget protokoll **Network (LPR)** või **Network (Raw)**, printeri IP-aadressi või nime, prindijärjekorda ning võib-olla ka printeri kasutajanime.

- **Printer** — Valige õige printer. Kui valisite Hewlett-Packard, valige printeridraiver siin ning printer funktsioonist **Desk** > **Tools** > **Control panel** > **Extras**.

Määrake lehel **Document** järgmised seaded:

- **Number of copies** — Valige prinditavate eksemplaride arv.

Lehekülje vormingu määratlemine

Lehekülje formaadi ja paigutuse muutmiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Page setup....** Valige sakk **Size**.

Lehekülje formaadi muutmiseks leidke **Page size** ja valige uus formaat. Pidage meeles, et printer ei pruugi kõiki erinevaid suvandeid toetada. Numbrid väljadel **Width** ja **Height** muutuvad sõltuvalt valitud formaadist.

Kohaldatud formaadi määratlemiseks sisestage väljadele **Width** ja **Height** numbrid.

Prindipaigutuse muutmiseks lehel leidke **Orientation**. Valikus **Portrait** on kõrgus pikem kui laius. Valikus **Landscape** on laius pikem kui kõrgus.

Leheveeriste määratlemiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Page setup....** Valige sakk **Margins**, liikuge igale veeriseväljale ja sisestage number.

Uute veeriste eelvaatluseks sulgege dialoog **Page setup**, vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Print preview**. Väga kitsaste veeristega dokumendi printimine ei pruugi õnnestuda.

Lehepäise määratlemiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Page setup....** Valige leht **Header** ja sisestage päisetekst. Failinime, objekti, lehekülje numbri või kuupäeva valimiseks päisesse vajutage **Insert**.

Tekstivormingu muutmiseks vajutage **Format**.

Selleks, et asetada päis lehe ülaserava suhtes üles- või allapoole, leidke **Distance from top of page** ja sisestage number. Väga kitsaste veeristega dokumendi printimine ei pruugi õnnestuda.

Lehejaluse määratlemiseks vajutage Menu ja valige **File** > **Printing** > **Page setup....** Valige sakk **Footer** ja sisestage jalusetekst. Failinime, objekti, lehekülje numbri või kuupäeva valimiseks jalusesse vajutage **Insert**.

Tekstivormingu muutmiseks vajutage **Format**.

Selleks, et asetada jalus lehe alaserva suhtes üles- või allapoole, leidke **Distance from bottom margin** ja sisestage number.

Esimese lehenumbri valimiseks leidke **Start numbering at** ja sisestage number. Üldjuhul on selleks 1 või 0.

Päise või jaluse väljajätmiseks esimeselt leheküljelt leidke **Include header on first page** või **Include footer on first page**, vajutage **Change** ja valige **No**.

Prinditõrked

Kui seadme ühendamine printeriga ebaõnnestus, kuvab seade vastava teate.

Järgnevalt anname mõned tõrkeotsingu nõuanded:

Ühenduvus

- Printer - kontrollige, et printer oleks sisse lülitatud ja sidusrežiimis; printige proovileht; proovige printida, kui seade on otse printeriga ühendatud; kontrollige, kas printer teiste raadiosideseadmetega töötab; samuti kontrollige, kas teie seade toetab printerit.
- Infrapuna - kontrollige, et infrapuna oleks aktiveeritud; kontrollige, et seadme ja printeri infrapunaliiidesed asetseksid vastamisi ning et liidestele ei langeks teravat valgust.
- Bluetooth - kontrollige, et Bluetooth oleks aktiveeritud ning et seade suudaks leida muid Bluetooth-seadmeid peale printeri; kontrollige, kas seade ja printer asetsevad üksteise sidepiirkonnas.
- WLAN - kontrollige, kas WLAN on aktiveeritud ning kas WLANi seaded on õiged; kontrollige, kas raadiosideprinter on seadmega ühilduv; kontrollige, kas teised WLAN-seadmed suudavad printerit leida.

Mobiilsete prindiseadete haldamine

Kui prindite ühilduval Hewlett-Packardi printeril, avage prindiseadete muutmiseks **Desk > Tools > Control panel > Extras > HP printer selection**. Määratlege järgmised seaded:

- **Printer model** — Valige kasutatav printer.
- **Quality mode** — Valige prindikvaliteet vastavalt printeri võimalustele. **Normal** tähistab 600 dpi printimist, **Draft** tähistab kiiret 300 dpi printimist, **Best** 1200 dpi printimist ning **Maximum** 2400/4800 dpi printimist. Tindi säästmiseks ja prindi kiirendamiseks valige **Normal** või **Draft**.
- **Media type** — Valige prindikandja tüüp.
- **Colour mode** — Sõltuvalt printerist valige värviline või mustvalge print.

■ Kaugkonfigureerimine (võrguteenus)

Rakendus **Device manager** aitab teil konfigureerida ühendusseadeid, näiteks e-posti, multimeediumsõnumite või Interneti-seadeid.

Avage **Desk > Tools > Device manager**.

Kaugkonfigureerimise sideühenduse algatab tavaliselt server, kui seadme seaded vajavad uuendamist.

Konfigureerimisseansi käivitamiseks valige loendist profiil ja vajutage **Connect**. Kui konfigureerimisprofiili ei ole määratletud, peate looma uue profiili.

Konfigureerimise blokeerimiseks valige profiil, vajutage Menu ja valige **Tools > Disable configuration**. Te ei saa vastu võtta konfiguratsiooniseadeid üheltki konfiguratsiooniserverilt, mille jaoks seadmes on profiil.

Kui konfigureerimisseanss on lõppenud, saate vaadata staatuse teavet.

Konfigureerimislogi avamiseks valige profiil ning vajutage **Configuration log**. Logi näitab valitud profiili viimast konfiguratsioonistaatust.

Uue konfiguratsiooniserveri profiili loomine

Konfiguratsiooniserveri profiil sisaldab kaugserveri seadeid. Kui teil on vaja juurdepääsu mitmele serverile, võite luua mitu profiili.

Te võite saada konfiguratsiooniserveri profiili seaded spetsiaalse sõnumina oma teenusepakkujalt.

1. Kui teil ei ole ühtki määratletud profiili, vajutage **New**, vastasel korral vajutage Menu ja valige **File > New**.
2. Kui teil on määratletud profiile, valige, kas soovite kopeerida väärtused olemasolevast profiilist ja kasutada neid uue profiili alusena.
3. Avaneb dialoog **Profile settings**.

Määratlege dialoogi lehekülgedel järgmised seaded:

- **Server name** — Sisestage konfiguratsiooniserveri nimi.
- **Server ID** — Sisestage unikaalne tunnus konfiguratsiooniserveri identifitseerimiseks. Õigete seadete teadasaamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või süsteemiadministraatoriga.
- **Password** — Sisestage parool, millega identifitseeritakse teie seade serveris. Kinnitage parool.
- **Active** — Valige **Yes**, et lubada serveril algatada konfigureerimisseanss.
- **Accepted** — Valige **Yes**, kui te ei soovi, et server konfigureerimisseansi algatamisel teie kinnitust küsiks.
- **Connection type** — Valige, kuidas soovite serveriga ühenduda.
- **Access point** — Valige pöördepunkt, mida soovite kasutada ühenduse loomiseks serveriga.
- **Host address** — Sisestage serveri URL-aadress. Õigete seadete teadasaamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või süsteemiadministraatoriga.
- **Port** — Sisestage serveri pordi number. Õigete seadete teadasaamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või süsteemiadministraatoriga.
- **User name** — Sisestage enda kasutajatunnus konfiguratsiooniserveris. Õige kasutajatunnuse teadasaamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või süsteemiadministraatoriga.

Ühenduvus

- **Password** — Sisestage enda parool konfiguratsiooniserveris. Kinnitage seda väljal **Confirm password**. Õige parooli teadasaamiseks võtke ühendust teenusepakkuja või süsteemiadministraatoriga.
- **HTTP authentication** — Kui HTTP-serverisse on vaja saata kasutajanimi ja parool, valige **Yes**. Sisestage oma kasutajanimi ja parool dialoogi **HTTP authentication** ja vajutage **Done**.

Konfigureerimisprofiili seadete redigeerimiseks valige profiil ning vajutage **Edit**.

Profiili kustutamiseks valige see ja vajutage tagasilükkelahvi.

Näpunäide: Kui olete eelhäälestatud PC Suite'i profiili kustutanud või seda muutnud, saate selle taastada, vajutades Menu ja valides **Tools** > **Reset PC Suite profile**.

■ Andmesideühendused

Seade toetab pakettandmesidet (GPRS), kiirendatud andmesidekõnet (HSCSD), GSM-andmekõnet ja WLAN-ühendusi.

Mobiilside kohtvõrk (WLAN)

Teatud piirkondades võib traadita kohtvõrgu kasutamine olla piiratud. Pöörduge kohalike ametkondade või oma teenusepakkuja poole.

Traadita kohtvõrgul põhinevate funktsioonide kasutamine või nende töötamine taustal, kasutades samal ajal seadme teisi funktsioone, suurendab energiatarvet ning lühendab aku kasutusaega.

Seade on heakskiidetud WLAN-võrgus kasutamiseks. WLANi saab kasutada e-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks ning seadme Interneti ühendamiseks.

Seade toetab järgmisi WLAN funktsioone:

- standard IEEE 802.11b
- Töötamine sagedusel 2.4 GHz kasutades otsejada-spektrilaotus (DSSS) raadiosidetehnoloogiat
- Raadioside andmeturbe protokoll (WEP) andmekrüpteerimine kuni 232 bitiste võtmetega.
- Wi-Fi kaitstud ligipääs (WPA)

Pidage meeles, et WEP ja WPA funktsioone saab kasutada vaid võrgu toetuse korral.

Kui te teisaldate seadme WLAN-võrgu piires, kuid WLAN pöördupunkti piires väljas, teise kohta, võib rändlusfunktsioon teie seadme automaatselt samasse võrku kuuluva teise pöördupunktiga ühendada. Kuni te püsite samasse võrku kuuluvate pöördupunktide piires, püsib seade võrku ühendatuna.

Näpunäide: WLAN-ühendus luuakse, kui loote WLAN Interneti-pöördupunkti abil andmesideühenduse. Aktiivne WLAN-ühendus suletakse, kui katkestate andmesideühenduse.

Seade võimaldab WLAN-võrgus erinevat tüüpi sidet. Valida saab kahe kasutusrežiimi vahel: infrastruktuur- ja juhuvõrk.

- Infrastruktuur kasutusrežiim võimaldab kahte tüüpi sidet: raadiosideseadmed suhtlevad teineteisega WLAN pöördupunkti vahendusel; raadiosideseadme suhtleb WLAN-seadmega WLAN pöördupunkti vahendusel.

Infrastruktuur kasutusrežiimi eeliseks on see, et omate võrguühenduse üle rohkem kontrolli, kuna suhtlemine toimub pöördupunkti vahendusel. Raadiosideseadme pääseb ligi teenustele, mis on võimaldatud tavalises WLAN-võrgus: näiteks kompanii andmebaas, e-post, Internet ja muud võrguressursid.

- Juhuvõrgus saate kolmanda osapoole rakenduste vahendusel otse andmeid saata ja vastuvõtta, näiteks printimiseks. WLAN pöördupunkt pole vajalik. Lihtsalt määrake vajalikud seaded ja alustage sideseanssi. Juhuvõrku on lihtne üles seada, kuid suhtlemine on piiratud piirkonnas olevate seadmetele.

[Vt "Interneti-pöördupunkti ülesseadmine WLANi jaoks", lk 70.](#)

[Vt "Juhuvõrgu häälestamine", lk 84.](#)

Pakettandmeside (GPRS)

GPRS võimaldab mobiiltelefonist juurdepääsu andmevõrkudele (võrguteenus). GPRS kasutab pakettandmesidetehnoloogiat, kus andmed edastatakse mobiilsidevõrgu vahendusel lühikeste andmepursetena. Pakettedastuse eeliseks on see, et võrk on hõivatud ainult sel ajal, kui andmeid saadetakse või vastu võetakse. Kuna GPRS kasutab võrku tõhusamalt, on ühenduse saamine lihtsam ja andmeedastuskiirus suurem.

Teil tuleb tellida GPRS-teenus. GPRS-teenuse kättesaadavuse ja sellega liitumise kohta saate teavet võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

Enhanced GPRS (EGPRS) on sarnane GPRS-ga, kuid võimaldab kiiremaid ühendusi. Põhjalikumalt teavet EGPRS-i kättesaadavuse ja andmesidekiiruse kohta saate võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt. Pange tähele, et kui olete andmeedastuseks valinud GPRS-i, kasutab seade GPRS-i asemel EGPRS-i, kui see võrgus võimalik on.

Pange tähele, et tavakõne ajal ei saa luua GPRS-ühendust ning aktiivne GPRS-ühendus läheb ootele.

Kiired andmesidekõned (high-speed circuit switched data, HSCSD)

HSCSD on võrreldav paljude fiksvõrkudes suhtlevate arvutimodemite kiirusega.

HSCSD-teenuse kättesaadavuse ja sellega liitumise kohta saate teavet võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

Pange tähele, et andmete edastamine HSCSD-režiimis võib seadme aku tühjendada kiiremini kui tavalised telefoni- või andmekõned, kuna seade võib võrku teavet saata tihemini.

GSM-andmekõned

Teenuse kättesaadavuse, andmeedastuskiiruste ja sellega liitumise kohta saate teavet võrguoperaatorilt või teenusepakkujalt.

■ Ühendushaldur

Rakenduses [Conn. manager](#) saab vaadata aktiivsete võrguühenduste andmeid ja lõpetada ebavajalikud ühendused.

Avage [Desk](#) > [Tools](#) > [Conn. manager](#).

Märkus: Teenusepakkuja arvel näidatud kõneaegade maksumus sõltub võrgu omadustest, arvete ümardamisest jne.

Võrguühenduse andmete vaatamiseks valige loendist vajalik ühendus ja vajutage [Details](#). Kuvatavad andmerühmad sõltuvad võrguühenduse tüübist.

Võrguühenduse lõpetamiseks valige loendist ühendus ja vajutage [Disconnect](#).

Kõigi aktiivsete võrguühenduste üheaegseks lõpetamiseks vajutage Menu ja valige [Tools](#) > [Disconnect all](#).

Selleks, et vaadata GPRS-ga või raadioside-kohtvõrgus saadetud ja vastuvõetud andmemahete, vajutage Menu ja valige [Counters](#) > [GPRS counter](#) või [WLAN data counter](#).

Et vaadata IP-aadressi andmeid, vajutage Menu ja valige [Tools](#) > [IP address](#). IP-aadressi andmeid kuvatakse vaid siis, kui võrguühendus on loodud, mitte loomise ajal.

20. Seadme isikupärastamine

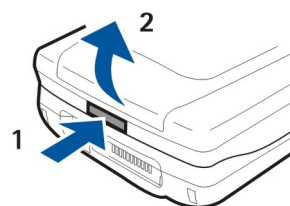
- Paneelid - saate vahetada seadme esipaneeli.
- Desk (töölaud) - saate rakendusi, otseteid ja märkmeid kaustadesse jagada ning töölauale uusi kaustu moodustada. [Vt "Gruppide haldus", lk 21.](#)
- Klahv My own - lemmikrakenduse kiireks avamiseks. [Vt "Klahv My own", lk 61.](#)
- Taustpildid - saate valida kaanetelefoni ja kommunikaatori ekraanile taustpildi. [Vt "Wallpapers", lk 61.](#) Võite kasutada seadme kasutusvalmis taustpilti või valida taustaks mõne isetehtud pildi.
- Värvipalett - saate muuta seadme värvistikku. [Vt "Ekraan", lk 61.](#)
- Paneeli valikuklahvid - saate muuta vasak- ja parempoolse valikuklahvi funktsioone.

Esipaneeli klaviatuurimati vahetamine

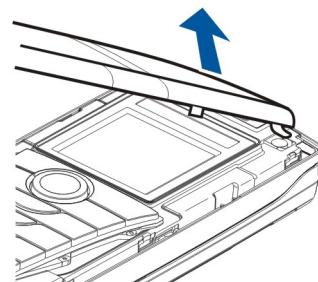

Märkus: Enne korpuse eemaldamist lülitage seade alati välja ning eraldage laadija ja muud lisaseadmed. Korpuse vahetamisel vältige elektrooniliste komponentide puudutamist. Hoidke ja kasutage seadet alati koos paneelidega.

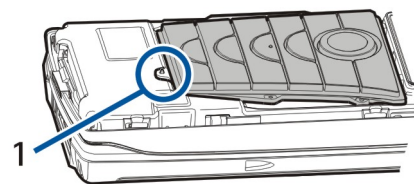
1. Vajutage esipaneeli lukustusnuppu (1) ja liigutage esipaneeli (2) noole suunas. Alustage eemaldamist alumisest osast ning lõpetage seadme ülemisel osal asuva lukustussüsteemi vabastamisega.

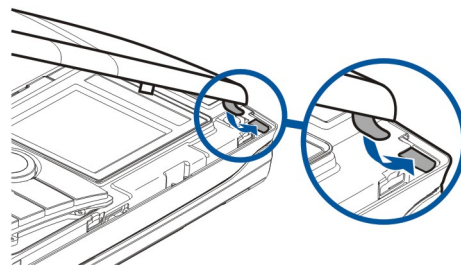
2. Liigutage esipaneeli noole suunas.

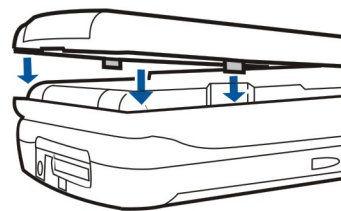

3. Eemaldage klaviatuurimatt. Klaviatuurimatti hoiab paigal väike otsik (1).

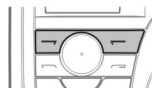
4. Klaviatuurimati tagasiasetamiseks joondage see otsikuga ja vajutage kohale.
5. Esipaneeli tagasiasetamiseks joondage lukustusnupud seadme üleotsaga, hoides paneeli nurga all, ning vajutage esipaneeli alla, kuni see lukustub.

■ Paneeli valikuklahvid

Vasakpoolse valikuklahvi funktsioon on ooterežiimis **Go to**. Selle klahvi alla võite paigutada meelifunktsioonid. Funktsiooni aktiveerimiseks liikuge sellele ja vajutage **Select**.

Selleks, et lisada funktsioon otsevalikute loendisse, vajutage **Options**, valige **Select options**, leidke funktsioon ja vajutage **Mark**. Funktsiooni kustutamiseks loendist valige see funktsioon ja vajutage **Unmark**.

Funktsioonide järjekorra muutmiseks vajutage **Options** ja valige **Organise**. Leidke teisaldatav funktsioon, vajutage **Move** ja valige koht, kuhu soovite selle paigutada.

21. Otsevalikud

Järgnevalt mõningate otsevalikute klavikombinatsioonid. Otseteed tõhustavad rakenduste kasutamist.

Teil on võimalik kasutada mitmesuguseid klavikombinatsioone.

- Kombinatsioon Ctrl+klahv annab juurdepääsu menüüfunktsioonidele. Näiteks vajutus klahvidele Ctrl+N avab veebis uue brauseriakna, kontaktides uue kaardi ja sõnumite menüüs uue sõnumi.
- Lisasümbolite sisestamiseks kasutatakse üldjuhul klavikombinatsiooni tõstuklahv+klahv. Näiteks vajutades tõstuklahvi +numbriklahvi saab sisestada jutumärgid, hääumärgi või sulu.
- Kindlate funktsioonide avamiseks kasutatakse klahve Chr+klavikombinatsioon. Näiteks Chr+[?] kuvab käsiloleva toimingu teabe ning Chr+[?] lülitab infrapuna sisse või välja.

Näpunäide: Otseteid kuvatakse ka menüüfunktsioonide kõrval rakendustes.

■ Üldised otsevalikud

Ctrl+A	Vali kõik
Ctrl+C	Kopeeri
Ctrl+D	Kustuta
Ctrl+F	Leia
Ctrl+I	Sordi
Ctrl+M	Teisalda
Ctrl+N	Uus
Ctrl+O	Ava
Ctrl+P	Prindi
Ctrl+S	Salvesta
Ctrl+T	Täisekraan
Ctrl+V	Kleebi
Ctrl+X	Lõika
Ctrl+Z	Ennista
Tõstuklahv+Ctrl+E	Suumi
Tõstuklahv+Ctrl+G	Järgmine
Tõstuklahv+Ctrl+L	Logi
Tõstuklahv+Ctrl+P	Eelmine
Tõstuklahv+Ctrl+S	Salvesta nimega
Tõstuklahv+Ctrl+U	Lehekülje vorming
Tõstuklahv+Ctrl+V	Prindivaade
Tõstuklahv+Ctrl+Z	Muuda
Tõstuklahv+tagasilükkeklahv	Teksti kustutamine paremalt
Ctrl+Telephone	Telefonirakenduse viimaste kõnede kuvamine
Chr+alphabet	täppidega või rõhumärkidega vokaalide sisestamine
Chr+tabeldusklahv	Lülitumine ühelt avatud rakendusele teisele
Chr+Telephone	Viimase numbri kordusvalimine
Chr+Messaging	E-posti vastuvõtmine
Tõstuklahv+Ctrl+Chr+S	Ekraanipilt

■ Rakenduspõhised otsevalikud

Rakendus Desk

Ctrl+P	Atribuudid
Tõstuklahv+Ctrl+S	Gruppide kuvamine
Ctrl+My own	Klahvi My own konfigureerimine

Clock

Ctrl+B	Äratuse tühistamine
Ctrl+E	Linna andmete vaatamine
Ctrl+K	Äratuse seaded
Ctrl+T	Kuupäeva ja kellaaja seadmine
Tõstuklahv+Ctrl+A	Äratuskell
Tõstuklahv+Ctrl+E	Riigi või regiooni andmete vaatamine
Tõstuklahv+Ctrl+N	Uue linna lisamine
Tõstuklahv+Ctrl+Q	Kella tüübi valimine
Tõstuklahv+Ctrl+T	Teise linna andmed
Tõstuklahv+Ctrl+W	Maailmakell

Telephone

Ctrl+P	Seerianumbri (IMEI) kuvamine
Tõstuklahv+Ctrl+B	Kõnepiirang
Tõstuklahv+Ctrl+M	Kõnepost
Tõstuklahv+Ctrl+O	Muud seaded
Tõstuklahv+Ctrl+P	Profiilide seaded
Tõstuklahv+Ctrl+S	Kiirvalimine
Tõstuklahv+Ctrl+V	Suunamine

Contacts

Ctrl+K	Seaded
Ctrl+M	Kuuluvus gruppi (avatud kontaktkaardil)
Ctrl+N	Uus kontaktkaart
Ctrl+P	Andmebaasi atribuudid
Ctrl+R	Helinatoon (avatud kontaktkaardil)
Ctrl+T	Kaardimallid
Tõstuklahv+Ctrl+B	Uus andmebaas
Tõstuklahv+Ctrl+C	Kopeerimine
Tõstuklahv+Ctrl+D	Pildi eemaldamine (avatud kontaktkaardil)
Tõstuklahv+Ctrl+M	Teisaldamine
Tõstuklahv+Ctrl+N	Uue grupi koostamine
Tõstuklahv+Ctrl+O	Pildi lisamine (avatud kontaktkaardil)

Messaging

Ctrl+B	Uute sõnumite vastuvõtmine
Ctrl+G	E-posti vastuvõtmine
Ctrl+I	Sortimisviis (sortimine eelmääratud parameetrite alusel, nt kuupäeva või saatja alusel)
Ctrl+L	Sidus- või vallasrežiimi valimine, kui ühendus on aktiivne

Otsevalikud

Ctrl+Q	Atribuudid
Ctrl+R	Vastuse saatmine
Ctrl+T	Kaustakuva laiendamine
Ctrl+U	Ühenduse katkestamine
Ctrl+Y	Ühenduse vahetamine
Tõstuklahv+Ctrl+A	Kõigi sõnumite vastuvõtmine
Tõstuklahv+Ctrl+B	Valitud sõnumite vastuvõtmine
Tõstuklahv+Ctrl+E	Valitud kausta ümbernimetamine
Tõstuklahv+Ctrl+F	Valitud sõnumi edasisaatmine
Tõstuklahv+Ctrl+N	Uue kausta loomine
Tõstuklahv+Ctrl+R	Vastuse saatmine kõigile
Tõstuklahv+Ctrl+S	Saadetud elementide talletamine
Tõstuklahv+Ctrl+T	Konto seaded
Tõstuklahv+Ctrl+Z	Sõnumite kustutamine seadmest
Chr+Messaging	E-posti vastuvõtmine

Calendar

Ctrl+A	Uue tähtpäeva salvestamine
Ctrl+E	Uue memo koostamine
Ctrl+G	Kindla kuupäeva avamine
Ctrl+K	Kuvaseadete muutmine
Ctrl+N	Uue koosoleku koostamine
Ctrl+Q	Kuva muutmine
Ctrl+S	Uue ülesande koostamine
Ctrl+T	Kuupäeva ja kellaaja seadmine
Tõstuklahv+Ctrl+A	Tähtpäeva valimine vaikimisi valitavaks kirjetüübiks
Tõstuklahv+Ctrl+C	Läbikriipsutatud kirje
Tõstuklahv+Ctrl+D	Valitud objekti teisaldamine või kustutamine
Tõstuklahv+Ctrl+E	Kohtumise valimine vaikimisi valitavaks kirjetüübiks
Tõstuklahv+Ctrl+K	Üldseadete muutmine
Tõstuklahv+Ctrl+M	Kirjete importimine
Tõstuklahv+Ctrl+O	Ülesande valimine vaikimisi valitavaks kirjetüübiks
Tõstuklahv+Ctrl+P	Atribuudid
Tõstuklahv+Ctrl+R	Memo valimine vaikimisi valitavaks kirjetüübiks
Tõstuklahv+Ctrl+T	Ajutine kirje
Ctrl+Calendar	Tänase kuupäeva avamine päeva ülevaates
Kalendrikirje	Kuva muutmine

Documents

Ctrl+B	Paks kiri
Ctrl+G	Veebilehe avamine
Ctrl+I	Kaldkiri
Ctrl+U	Allakriipsutus
Tõstuklahv+Ctrl+A	Lõigu joondamine
Tõstuklahv+Ctrl+B	Täppjaotiste vormindamine

O t s e v a l i k u d

Tõstuklahv+Ctrl+D	Ääriste vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+F	Kirjalaadi vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+G	Laadi vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+J	Valitud objekti andmete vaatamine
Tõstuklahv+Ctrl+K	Eelistused
Tõstuklahv+Ctrl+N	Reasammu vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+O	Objekti sisestamine
Tõstuklahv+Ctrl+Y	Sakkide vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+Z	Valitud objekti redigeerimine

Sheet

Ctrl+H	Tabeli ümbernimetamine
Ctrl+M	Paneelide blokeerimine
Ctrl+Q	Töövihikute vaatamine
Ctrl+W	Uue töövihiku sisestamine
Ctrl+Y	Lahtrite lisamine
Tõstuklahv+Ctrl+A	Lahtrijoonduse vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+B	Lahtriääriste vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+C	Uue diagrammi sisestamine
Tõstuklahv+Ctrl+D	Lahtri kustutamine
Tõstuklahv+Ctrl+F	Kirjalaadi vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+G	Lehevahetuse sisestamine
Tõstuklahv+Ctrl+H	Reakõrguse vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+I	Funktsiooni sisestamine
Tõstuklahv+Ctrl+N	Numbrite vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+O	Seaded
Tõstuklahv+Ctrl+P	Lahtri taustvärvi muutmine
Tõstuklahv+Ctrl+R	Uuesti arvutamine
Tõstuklahv+Ctrl+T	Nime kuvamine
Tõstuklahv+Ctrl+W	Veerulaiuse vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+X	Lahtri kustutamine

Presentations

Ctrl+T	Täisekraanikuva
Tõstuklahv+Ctrl+A	Joonduse vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+F	Kirjalaadi vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+J	Valitud objekti vormindamine
Tõstuklahv+Ctrl+V	Slaidiprogrammi vaatamine
Sisestusklahv	Redigeerimise alustamine
Klahv Esc	Redigeerimise lõpetamine

File manager

Ctrl+E	Kuva laiendamine
Ctrl+H	Kõigi failide kuvamine
Ctrl+I	Sortimisviis (sortimine eelmääratud parameetrite alusel, nt kuupäeva või saatja alusel)

O t s e v a l i k u d

Ctrl+N	Uus fail
Ctrl+O	Kuva ahendamine
Ctrl+P	Atribuudid
Ctrl+R	Valitud objekti ümbernimetamine
Ctrl+U	Taseme võrra ülespoole liikumine
Tõstuklahv+Ctrl+B	Mälukaardi varundamine
Tõstuklahv+Ctrl+I	Sortimisjärjestus (eelmääratud järjestuse alusel, nt tõusev järjestus)
Tõstuklahv+Ctrl+K	Seaded
Tõstuklahv+Ctrl+N	Uue kausta loomine
Tõstuklahv+Ctrl+Q	Mälukaardi parooli muutmine
Tõstuklahv+Ctrl+R	Andmete taastamine mälukaardilt

Calculator

Ctrl+B	Lahutamine
Ctrl+F	Pöördpaigutus
Ctrl+I	Liitmine
Ctrl+R	Mälust väljatoomine
Ctrl+Y	Funktsioonikaart
Tõstuklahv+Ctrl+C	Ekraani tühjendamine
Tõstuklahv+Ctrl+D	Tavakalkulaator
Tõstuklahv+Ctrl+S	Teaduskalkulaator

Web

Ctrl+B	Järjehoidja lisamine
Ctrl+E	Brauseri sulgemine
Ctrl+G	Tagasi
	Järjehoidja avamine (järjehoidjate vaates)
Ctrl+H	Avalehe avamine
Ctrl+I	Kõigi piltide laadimine
	Uue kausta lisamine järjehoidjate vaates)
Ctrl+K	Seaded
Ctrl+M	Ekraanisuuruses kuva
Ctrl+N	Uue akna avamine
Ctrl+R	Uuesti laadimine
Ctrl+T	Täisekraanikuva
Ctrl+U	Ühenduse katkestamine
Ctrl+W	Aknaloendi avamine
Ctrl+Y	Ühenduse vahetamine
Ctrl+Z	Stopp
Tõstuklahv+Ctrl+B	Järjehoidjad
	Järjehoidja muutmine (järjehoidjate vaates)
Tõstuklahv+Ctrl+D	Allalaadimiste vaatamine
Tõstuklahv+Ctrl+F	Raami uuestilaadimine
Tõstuklahv+Ctrl+G	Edasisaatmine
Tõstuklahv+Ctrl+I	Kausta nime muutmine (järjehoidjate vaates)

O t s e v a l i k u d

Tõstuklahv+Ctrl+O
Tõstuklahv+Ctrl+R
Tõstuklahv+Ctrl+S
Tõstuklahv+Ctrl+T

Faili avamine
Täielik uuestilaadimine
Raami salvestamine nimega...
Tiitliriba vaatamine

Images

Ctrl+B
Ctrl+F
Ctrl+R
Ctrl+T

Pildi eelvaatlus (kui pilt on avatud)
Järgmine pilt (kui pilt on avatud)
Pildi pööramine (kui pilt on avatud)
Kuvamine täisekraanil (kui pilt on avatud)

Diktofon

Ctrl+L
Ctrl+M
Ctrl+R
Tõstuklahv+Ctrl+K

Kordus
Vaigistus
Ümbernimetamine
Seaded

Music player

Ctrl+B
Ctrl+F
Ctrl+I
Ctrl+L
Ctrl+M

Eelmine lugu
Järgmine lugu
Sortimisviis (eel määratud atribuutide alusel)
Kõigi lugude kordus
Vaigistus

RealPlayer

Ctrl+B
Ctrl+F
Ctrl+M
Ctrl+R
Ctrl+T
Tõstuklahv+Ctrl+K
Tõstuklahv+Ctrl+S

Eelmine klipp (kui video on avatud)
Järgmine klipp (kui video on avatud)
Heli vaigistamine (kui video on avatud)
Üks kordus (kui video on avatud)
Kuvamine täisekraanil (kui video on avatud)
Seaded
Klipi salvestamine nimega (kui video on avatud)

Device manager

Tõstuklahv+Ctrl+C

Ühenduse loomine

22. Andmeedastus

Käesolev seade kasutab andmeedastuseks GSM- ja WLAN-võrke ning võimaldab multimeediumsõnumite, lühisõnumite ja e- kirjade saatmist ning näiteks ka ühenduse loomist kaugarvutitega.

Kuigi raadioside-andmeedastus toimib üldjuhul enamikus piirkondades, kus teie seade töötab, on soovitatav asetada seade kohta, kus raadiosignaal on võimalikult tugev. Tugeva võrgusignaali on edastus tõhusam. Andmeedastus raadioside teel võib toimida natuke teistmoodi kui tavaline andmeedastus. Selle põhjuseks on raadiosidesüsteemi iseärasused. Raadiosideühendust võib häirida "müra", signaali nõrgenemine või kaotus ja moonutused.

■ Müra

Raadioside-andmeedastuse kvaliteeti võivad häirida elektroonikaseadmete või ka teiste telefonide poolt tekitatud häired.

■ Rändlus (roaming)

Kui seadme omanik liigub ühest võrgukärjest või WLAN-pöördupunkti levialast teise, võib kanali signaalitugevus langeda. Võrk võib suunata kasutaja teise levialasse, kus signaal on tugevam. Tänu muutustele võrgu liiklusvoogude koormuses võib rändlus ehk roaming toimuda ka siis, kui teie asukoht ei muutu. Taoline rändlus võib põhjustada lühiajalisi edastusviivitusi.

■ Staatileine elekter

Staatileise elektri laeng, mille annab edasi teie käsi või muu elektrijuht, võib põhjustada elektriseadmete töös häireid. Sellistest häiretest annavad märku moonutused seadme ekraanil ja programmide ebastabiilsus. Raadiosideühendus võib muutuda katkendlikuks, andmed võivad rikutud saada ja andmeedastus seiskuda. Sel juhul tuleb kõne katkestada (kui ühendus pole ise katkenud), seade välja lülitada (kui see on sisse lülitatud) ja seadme aku eemaldada. Seejärel pange aku tagasi ja looge ühendus uuesti.

■ Surnud alad ja signaalikaod

Surnud alad on sellised piirkonnad, kus raadiosignaali vastuvõttu ei toimu. Signaalikaod tekivad siis, kui satute piirkonda, kus raadiosignaali vastuvõtt on geograafiliste pinnavormide või rajatiste tõttu kas täielikult blokeeritud või siis takistatud.

■ Signaali nõrgenemine

Liiga suur vahemaa ja takistused võivad põhjustada ribaväliseid signaale. Samuti võivad tekkida signaalipeegeldused. Mõlemal juhul signaal nõrgeneb.

■ Nõrk signaal

Liiga suure vahemaa või teele jäävate takistuste tõttu ei pruugi WLAN-pöördupunkti või siis võrgukärje saatja signaal olla piisavalt tugev ja stabiilne usaldusväärse andmesideühenduse tagamiseks. Seetõttu pidage sideühenduse loomisel silmas alltoodud nõuandeid.

- Andmesideühendus toimib paremini, kui seade on liikumatu. Andmesideühenduse loomine liikuvus sõidukis pole soovitatav.
- Ärge asetage seadet metallpinnale.
- Kontrollige, kas seadme ekraanil kuvatakse piisavalt tugevat signaali. Tugevama signaali saamiseks võite proovida toas ringi liikuda. Tavaliselt on signaal tugevam akna lähedal. Kui signaal on isegi tavalise telefonikõne võtmiseks liiga nõrk, ei ole andmesideühendust mõtet luua seni, kuni olete leidnud koha, kus vastuvõtt on parem.

Akuteave

Seadme toiteallikaks on korduvlaetav aku. Uus aku saavutab täismahtuvuse alles pärast kahte-kolme täielikku täis- ja tühjakslaadimise tsüklit. Akut võib täis ja tühjaks laadida sadu kordi, kuid lõpuks muutub see siiski kasutuskõlbmatuks. Kui kõne- ja ooteaeg on märgatavalt lühenenud, on aeg osta uus aku. Kasutage üksnes Nokia heakskiiduga akusid ning laadige akut Nokia heakskiiduga laadijatega, mis on mõeldud käesolevale seadmele.

Kui aku on täis laetud, eraldage laadija vooluvõrgust ja seadmest. Ärge unustage laadijat akust lahti ühendada. Ülelaadimine võib lühendada aku tööiga. Täielikult laetud aku, mida ei kasutata, laeb ennast aja jooksul ise tühjaks. Äärmuslikud temperatuurid mõjutavad aku laadimisvõimet.

Kasutage akut ainult selleks ettenähtud otstarbel. Ärge kunagi kasutage katkist akut ega laadijat.

Ärge lühistage akut. Juhuslik lühis võib tekkida, kui mõni metallese (nt münt, kirjaklamber või pastapliiats) tekitab lühiühenduse aku "+" ja "-" klemmide vahel. (Klemmid on aku metallribad.) See võib juhtuda näiteks siis, kui kannate varuakut taskus või kotis. Klemmidevaheline lühis võib kahjustada akut või lühistavat eset.

Kui jätate aku liiga kuumaks või külma kohta, näiteks kinnisesse autosse suvel või talvel, vähendab see aku tööiga ja mahtuvust. Püüdke hoida akut temperatuurivahemikus 15°C kuni 25°C (59°F kuni 77°F). Kui aku on liiga kuum või külm, võib seade isegi täielikult laetud aku korral ajutiselt töötamast lakata. Miinuskraadidel pole aku töökindlus garanteeritud.

Ärge hävitage akut põletamise teel! Aku hävitamisel järgige kohalikust seadusandlusest tulenevaid nõudeid. Kui võimalik, viige see ohtlike jäätmete kogumispunkti. Ärge visake akut olmeprügi hulka.

HOOLDUS JA KORRASHOID

Teie seade on hoolikalt disainitud ja viimistletud, seetõttu tuleb seda ka korralikult hoida. Alltoodud juhised aitavad teil säilitada seadmele antud garantiid.

- Hoidke seade kuiv. Sademed, niiskus ja vedelikud sisaldavad mineraale, mis võivad korrodeerida elektronskeeme. Kui seade saab märjaks, eemaldage aku ja laske seadmel täielikult kuivada, seejärel pange aku tagasi.
- Ärge kasutage ega hoidke seadet tolmustes ja määrdunud kohtades. See võib kahjustada liikuvaid osi ja elektroonikaelemente.
- Ärge hoidke seadet kuumas. Kõrge temperatuur võib lühendada elektronseadmete eluiga, kahjustada akut ning sulatada või deformeerida plastmass detaile.
- Ärge hoidke seadet külmas. Seni, kuni seade normaaltemperatuurini soojeneb, võib selle sees tekkida kondensaatniiskus, mis kahjustab elektronskeeme.
- Seadme avamine on lubatud vaid käesolevas juhendis toodud juhiste järgi.
- Ärge raputage, koputage ega pillake seadet maha. Seadmega hoolimatult ümber käies võite kahjustada sisemisi elektronskeeme ja mehaanikat.
- Ärge kasutage seadme puhastamiseks tugevatoimelisi kemikaale ega puhastus- või pesemisvahendeid.
- Ärge seadet värvige. Värv võib valguda seadme liikuvate osade vahele ja takistada selle korralikku funktsioneerimist.
- Optiliste läätsede (kaamera objektiiv, kaugusandur ja valgusandur) puhastamiseks kasutage pehmet, puhast ja kuiva riidelappi.
- Kasutage ainult tootja heakskiiduga või komplektis olevat vahetusantenni. Teiste antennide, modifikatsioonide ja lisade kasutamine võib seadme rikkuda ja olla vastuolus raadioaparatuurile kehtestatud normidega.

Kõik ülaltoodud näpunäited kehtivad võrdselt nii mobiilsidevahendi kui aku, laadija ja teiste lisaseadmete kohta. Kui mis tahes nimetatud seadme töös esineb häireid, pöörduge lähima volitatud teenindusfirma poole.

Täiendav ohutusteave

■ Kasutuskeskkond

Ärge unustage järgida piirkonnas kehtestatud erinõudeid ja lülitage seade alati välja, kui selle kasutamine on keelatud või kui see võib tekitada häireid või põhjustada ohtlikke olukordi. Kasutage seadet ainult normaalasendis. Selleks, et mitte ületada raadiosagedusliku välja piirnorme, kasutage ainult Nokia heakskiiduga ning antud seadme jaoks mõeldud lisaseadmeid. Kui kannate sisselülitatud seadet vööl või kaelas, kasutage Nokia heakskiiduga hoidikut või kotti.

■ Meditsiiniline aparatuur

Mobiiltelefonid ja teised raadiolaineid edastavad seadmed võivad tekitada häireid ebapiisavalt varjestatud meditsiinilise aparatuuri töös. Konsulteerige arsti või meditsiinilise aparatuuri tootjaga. Kui terviseasutuse siseeskiri seda nõuab, lülitage seade välja. Haiglates ja terviseasutustes kasutatav aparatuur võib olla raadiosignaalidele tundlik.

Südamestimulaatorid

Südamestimulaatori võimaliku häire vältimiseks soovivad stimulaatorite tootjad hoida mobiiltelefoni südamestimulaatorist vähemalt 15,3 cm kaugusel. Antud soovitus on kooskõlas firma Wireless Technology Research spetsiaalsete uuringute tulemustega. Südamestimulaatoriga inimesed:

- peaksite hoidma sisselülitatud seadet vähemalt 15,3 cm kaugusel südamestimulaatorist;
- ärge kandke seadet rinnataskus;
- helistamisel peaksite hoidma seadet stimulaatorist kaugemale jääva kõrva ääres.
- Kui täheldate stimulaatori töös häireid, lülitage seade viivitamatult välja.

Kuuldeaparaadid

Mõned digitaalsed mobiilsidevahendid võivad tekitada häireid kuuldeaparaatide töös. Häirete korral võtke ühendust teenusepakkujaga.

■ Sõidukid

Raadiosignaale võivad häirida valesti paigaldatud või ebapiisavalt varjestatud elektroonikasüsteemide tööd mootorsõidukeis (näiteks elektrooniline kütuse sissepritsesüsteem, ABS-pidurisüsteem, kiirusregulaator, turvapadi). Täiendavat teavet saate sõiduki või sõidukisse paigaldatud lisavarustuse tootjalt või tootja esindajalt.

Laske seadet remontida ja autosse paigaldada vaid kvalifitseeritud spetsialistil. Vale paigaldus või remont võib olla ohtlik ning tühistada seadmele antud garantii. Kontrollige regulaarselt, et kõik mobiilsidevahendi lisaseadmed autos oleksid kindlalt paigas ja töökorras. Ärge vedage ega hoidke mobiilsidevahendi, selle osade või lisaseadmetega ühes autoosas lenduvaid gaase, vedelikke ega plahvatusohtlikke aineid. Turvapadjaga sõidukeis pidage silmas, et turvapadi avaneb suure jõuga. Ärge asetage esemeid, sealhulgas autosse monteeritud või monteerimata mobiilsidevahendit või selle lisaseadmeid turvapadja avanemiskiirkonda. Kui seade on autosse valesti paigaldatud, võib see turvapadja avanemisel tekitada tõsiseid vigastusi.

Seadme kasutamine lennusõidu ajal on keelatud. Lennuki pardale astudes lülitage seade välja. Mobiilsidevahendi kasutamine lennukis võib ohustada lennuturvalisust, häirida mobiilsidevõrgu tööd ning võib olla ka seadusega keelatud.

■ Plahvatusohtlik piirkond

Plahvatusohtlikus piirkonnas lülitage seade alati välja ning järgige vastavaid hoiatussilti ja juhiseid. Plahvatusohtlike piirkondade hulka kuuluvad kõik kohad, kus üldjuhul soovitatakse auto mootor välja lülitada. Sellises piirkonnas võib säde esile kutsuda plahvatuse või tulekahju, mille tagajärjedeks võivad olla kehavigastused või isegi surm. Tanklas, eriti bensiinipumpade läheduses, lülitage seade välja. Järgige mobiiltelefonide kasutamisele seatud piiranguid kütusehoidlates, kütusemahutite ja kütuse jaotussüsteemide lähedal, keemiatehastes ja lõhkamistöde piirkonnas. Plahvatusohtlikud piirkonnad on tavaliselt, kuid mitte alati, selgelt tähistatud. Nende hulka kuuluvad laevade autodekid, kemikaalide transpordi ja hoiustamisega tegelevad asutused, vedelgaasil (propaan, butaan) töötavad sõidukid ning piirkonnad, kus õhk sisaldab kemikaale või aineosakesi, näiteks teravilja- ja tolmuosakesi või metallitolmu.

■ Hädaabikõned

NB! Nagu kõik mobiiltelefonid, kasutab ka see seade töötamiseks raadiolaineid, mobiilsidevõrku, traatsidevõrku ning kasutaja aktiveeritud funktsioone. Sellest tulenevalt ei ole ühenduse saamine igas olukorras garanteeritud. Seepärast ärge lootke väga kriitilistes olukordades, näiteks meditsiiniliste hädaabijuhtude korral ainuüksi mobiiltelefoni olemasolule.

Hädaabi väljakutse

1. Kui seade on välja lülitatud, lülitage see sisse. Kontrollige signaali tugevust.

Mõni võrk võib nõuda, et seadmesse oleks õigesti paigaldatud kehtiv SIM-kaart.

2. Ekraani tühjendamiseks ja seadme viimiseks helistamisrežiimi vajutage vajalik arv kordi klahvile .
3. Sisestage piirkonnas kehtiv hädaabinumber. Hädaabi telefoninumbrid on piirkonniti erinevad.
4. Vajutage klahvile .

Kui seadmel on aktiveeritud teatud funktsioonid, on võib-olla vajalik need enne hädaabinumbri helistamist välja lülitada. Täiendava teabe saamiseks tutvuge käesoleva kasutusjuhendiga või võtke ühendust teenusepakkujaga. Hädaabi väljakutset tehes kirjeldage olukorda võimalikult täpselt. Teie mobiiltelefon võib olla ainuke sidevahend õnnetuspaigal. Ärge katkestage kõnet enne, kui selleks on luba antud.

■ Sertifitseerimisinfo (SAR)

KÄESOLEV SEADE VASTAB RAHVUSVAHELISTELE RAADIOSAGEDUSLIKU KIIRGUSE PIIRNORMIDELE

Teie mobiilsidevahend on raadiosaatja ja -vastuvõtja. Seadme konstrueerimisel ja tootmisel on arvestatud rahvusvaheliselt kehtestatud raadiosagedusliku kiirguse piirnorme (ICNIRP). Nimetatud piirnormid on osa ulatuslikust määrustikust, mis määrab raadiosagedusliku kiirguse piirnormi elanikkonnale. Antud määrustiku koostamisel osalesid pikema aja vältel mitmed sõltumatud teadusasutused. Kehtestatud piirnormid sisaldavad märkimisväärset turvamarginaali, mis tagab kõikide inimeste turvalisuse vanusest ja tervislikust seisundist sõltumata.

Mobiilsidevahendi raadiosagedusliku kiirguse mõõtühikuks on SAR (Specific Absorption Rate, erineelduvuskiirus).

Rahvusvaheliste määruste kohaselt on SAR-i piirnormiks 2,0 W/kg*. Seadme SAR-i mõõtmisel on seade normaalasendis ja töötab kõikidel testitud sagedusaladel oma suurimal kinnitatud võimsusastmel. Kuna SAR-i mõõdetakse seadme suurimal kinnitatud võimsusastmel, võib telefoni tegelik SAR töötamisel olla maksimaalsest tunduvalt väiksem. Mobiiltelefon võib töötada erinevatel võimsustasemetel, kuid kasutab alati vaid sellist võimsust, mis on hetkel vajalik võrgu leidmiseks. Mida lähemal viibite mobiilsidevõrgu tugijaama antennile, seda väiksem on seadme väljundvõimsus.

Käesoleva seadme suurim mõõdetud SAR-i väärtus kõrva ääres on 0,49 W/kg.

Seadme kasutamisel normaalasendis või seadme kasutamisel kehast vähemalt 1,5 cm kaugusel ei ületa seadme raadiosageduslik kiirgus lubatud piirmäära. Kui kannate seadet enda küljes mobiiltelefoni kotis, vööklambris või hoidikus, ei tohiks kandearustus sisaldada metalli ning see peaks asetsema kehast vähemalt 1,5 cm kaugusel.

Andmefailide ja sõnumite edastamine seadmelt eeldab väga head võrguühendust. Mõnikord lükatakse andmefailide või sõnumite saatmine seniks edasi, kuni seade on saanud parema võrguühenduse. Kogu edastuse vältel jälgige, et seade ei asetseks kehale lähemal, kui ülaltoodud juhised seda lubavad.

* Tavalisele tarbijale suunatud mobiiltelefonide SAR piirmäär on 2,0 vatti kilogrammi kohta (W/kg), keskmiselt 10 grammi kehamassi kohta. Kehtestatud piirnormid sisaldavad märkimisväärset turvamarginaali, mis tagab inimeste täieliku ohutuse ning arvestab ka võimalikke mõõtmishälbeid. SAR-väärtused sõltuvad riiklikest nõuetest ja võrgu sagedusalast. Piirkondlike SAR-väärtuste kohta vaadake palun tooteinfot aadressil www.nokia.com.

Register

A

aastaülevaade kalendris 55
ahelsõnum 32
ajakava 55
aku
 installimine 8
 laadimine 9
 laetus 13
aku laadimine 9
andmeedastus 81, 85, 99
andmehaldus 61
andmekõned
 Interneti-pöörduspunkti seaded 69
 piirang 64
 suunamine 64
 üldfunktsioonid 90
andmesideühendused 89
andmete kopeerimine 80
andmete taastamine 80
andmete teisaldamine 80
andmete varundamine 57, 80
andmete vastuvõtt 85
andmete ülekandmine 80
andmete ülekanne 81
Application manager 62
asukohapäringud
 logi 68
 lubamine ja keeldumine 68
automaatlukustus 66
automaatne kordusvalimine 19
avalikustamise seaded 68
avatud veebilehed 38

B

Bluetooth 84
brauseriseaded 38

C

CD-ROM 15

D

diagrammilehed 47
Diktofon 74
Dokumendid 44
dokumentide vormindamine 44
DTMF-toonid 23

E

EAP 71
ekraan 12
 seaded 61
 tähised 13
e-post 27
 kontod 28
 manused 29
 serverid 30
 teated 35
e-posti allalaadimine 29
e-posti kontod 29
Esitlused 51

F

failide allalaadimine 37
failide eelvaatlus 87
Failihaldur 56
faksid 34
 faksikõned 64
fotod 58

G

general packet radio service
 Vt *GPRS*
GPRS 89
GSM-andmekõned 90

H

helifailid 73
helinad 35
helina vaigistamine 22
helistaja ID 19
helistamine 16, 22
helitugevus 14
high-speed circuit switched data
 Vt *HSCSD*
HSCSD 90
häälestussõnumid 35, 36
häälemeeldetuletused 75

I

infrapuna 86
installimine
 aku 8
 mälukaart 8
 rakendused 82
 SIM-kaart 8
Internet 37
 seaded 68
 ühenduse vahetamine 27
Interneti-pöörduspunktid 68
 valimine 72
 WLAN 65, 70
Interneti-ühendus 68
IP-aadress 70
isikliku võtme salv 67
isikupärastamine 91

J

jalused 87
Java-rakendused 62, 83
Juhtpaneel 60
juhtslaidi vaade esitlustes 52
juhuvõrk 84
järjehoidjad 35, 38

K

kaabel
 seaded 65
 ühendused 84
Kaamera 58
kaanetelefon 13, 16
Kalender 53
Kalkulaator 77

Register

kasutuskoodid 10
kaugfaksid 35
kaugkonfigureerimine 88
kauglukustus 66
kaugsünkroonimine 81
kaustad 62
keeleseaded 10, 61
Kell 78
kellaaeg ja kuupäev 10, 60
kiired andmesidekõned 90
kiirvalimine 16, 19, 22
klahvid 11
Klahvilukk 14
klahvistik 11
klahvistiku lukustamine 14
klahvistikulukustus 14
Klahv My own 61
kohalikud seaded 60
kommunikaatoriliides 11, 61
konfiguratsiooniserveri profiilid 88
Kontaktid 18, 40
 kontaktgrupid 42
 kontaktide loend 18
kontaktide loend 18
kontaktkaardi saatmine 41
konverentskõned 22
koputus 19
kordusvalimine 19
kursori seaded 61
kuupäev ja kellaaeg 10, 60
kuuülevaade kalendris 54
kõnede piiramine 24, 64
kõnede suunamine 19, 23, 64
kõnele vastamine 16, 22
kõnelogi 18
kõnepiirang 24, 64
kõnepostkast 16, 25
kõneregister 18
kõnest keeldumine 16
kõnesuunamine 64
kärjeteateteenus 36

L

lahtrid 46
Laiendatav autentimisprotokoll
 Vt *EAP*
lehekülje formaat ja paigutus 87
lehenummerdus 87
liigendusvaade esitluses 52
linnad 10, 78, 79
logid
 andmeedastus 81
 asukohapäringud 68
 installimine 62
 kaugkonfigureerimine 88
 kõned 18
 sünkroonimine 82
 üldfunktsioonid 25
lukukood 10, 66
lukuseaded 66

M

mallid 41
 dokumendid 45
manused 29, 33
meeldetuletused 78
meil
 Vt *e-post*
menüüfunktsioonid 17
modem 86
multimeediumsõnumid 32
muusika kuulamine 74
Muusikapleier 74
mälu 7, 27
mälukaart
 andmete varundamine 57, 80
 installimine 8
 paroolid 56
 vormindus 57
mälukasutus 62
mängimine
 helisalvestised 75
 muusika 74
 video ja heli 73
märkmed esitluses 52
müra 99
müügikomplektis olevad kleebised 15

N

numbrivorming
 Kalkulaator 77
 üldfunktsioonid 60
nädala ajakava kalendris 55
nädalatulevaade kalendris 54

O

objektid dokumentides 45
otseteed 13, 18, 93
otsing
 failid ja kaustad 56
 kalendrikirjed 54
 kontaktid 18
 sõnumid 27

P

pakettandmeside 89
paroolid 10
 isikliku võtme salv 67
 mälukaart 56
parooliga kaitstud sõnumid 35
PC Suite 82
peakomplekti seaded 61
piiranguparool 67
Pildid 59, 62
pildisuuruse muutmine 59
piltsõnumid 32
PIN-kood 10, 67
printimine 87
profiilid 19, 63
 SIM-kaardi pääsuprofiil 63
proksi seaded 66, 69, 70
präänikud 37
PUK-kood 10
päevaülevaade kalendris 55

Register

päised 87
pöörduspunktid 65, 68, 70

R

raadiosignaal 99
rahaühik 61
rakendused
 eemaldamine 62
 installimine 82
 ühised toimingud 13
RealPlayer 66, 73
riigid 79
rändlus (roaming) 99

S

saatmine
 faksid 34
 helisalvestised 75
 multimeediumsõnumid 32
salvestamine
 kõne 74
 kõned 75
seaded
 Bluetooth 85
 brauser 38
 dokumendid 44
 ekraan 61
 e-post 28, 29
 faks 34
 Internet 68
 Java-rakenduste turve 62
 Kaamera 58
 kaanetelefon 19
 Kalender 54
 kaugkonfigureerimine 88
 keel 61
 kellaaeg ja kuupäev 60
 kohalikud 60, 61
 Kontaktid 19, 42
 kõned 24
 kõnepostkast 25
 multimeediumsõnumid 33, 34
 peakomplekt 61
 profiilid 63
 RealPlayer 66
 seadme esmakordne sisselülitamine 10
 sõnumikeskus 32
 tapeet 61
 tekstsõnumid 31
 volitamine 67
 võrk 24
 WLAN 65, 70
 ühenduvus 36
seadme abitekstid 15
seadme sisse- ja väljalülitamine 9
seadmete sidumine 85
sertifikaadid 67
Sheet (tabelarvutus) 46
sidehääred 99
sidusrežiim 27
signaalitugevus 13, 99
SIM-kaardi pääsuprofiil 63

SIM-kaart

 installimine 8
 kontaktid 42
 tekstsõnumid 32
skriptikeel 69
slaidiseansid 51
SMS-sõnumid 30
staatiline elekter 99
staatilise elektri laeng 99
sõnumid 17, 26, 27
 e-post 27
 erinevat tüüpi sõnumid 35
 kustutamine 63
 multimeediumsõnumid 32
 piltsõnumid 32
 tekstsõnumid 30
Sõnumikeskus 26
sünkroonimine 81
süsteemilukustus 14

T

tabelid 45, 52
tapeet 61
tarkvara
 eemaldamine 62
 installimine 82
 versioon 68
tarkvara versioon 68
taustpilt 61
teenusesõnumid 64
Teie enda kaart 41
teksti kirjutamine 17
teksti valimine 12
tekstsõnumid 30
tekstsõnumile vastamine 31
telefon 16, 22
telefonikõned 16
telefoniliin 24
Telefonirakendused 22
toide 9
tooteandmed 68
turve
 Java-rakendused 62
 mälukaart 56
 telefoni turvalisus 66
 WLAN 65
tähised 13
tähtpäevade ülevaade kalendris 55
täiendav kautusjuhend 15
Töölaud 21
töövihikud 46

V

vahemälu tühjendamine 38
valitud kõned 18, 23
vallasrežiim 23, 27
vastamata kõned 18, 23
vastuvõetud kõned 18, 23
Veeb 37
 failide allalaadimine 37
veebilehtede sirvimine 37
veerised 87

Register

videolõigud 58

mängimine 73

saatmine 73

salvestamine 62

viimased kõned 18, 23

visiitkaardid 41

vormindus

mälukaart 57

sõnumid 28

võrgulogod 35

võrguühenduste lõpetamine 90

W

WEP-võtmed 71

WLAN 65, 89

Interneti-pöördukpunktid 70

juhuvõrk 84

pluginid 71

seaded 65

Vt *WLAN*

WPA-autentimine 71

Ä

Äratuskell 78

Ü

ühe klahviga valimine 19

ühendused 27, 65, 90

Ühendushaldur 90

ühenduspesad 11

ühendusseaded 30

ühendustüübid 84

ühendusviisid

infrapuna 86

kaabel 84

modem 86

ülesannete ülevaade kalendris 55